

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА
ДРАГОМАНОВА

Кваліфікаційна наукова праця
на правах рукопису

ЛЮ СЮЕНА

УДК 811.11

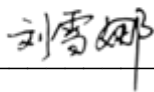
ДИСЕРТАЦІЯ

АНГЛОМОВНІ КІБЕРНЕОЛОГІЗМИ
В СУЧАСНОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ

Спеціальність 035 – Філологія

Подається на здобуття я наукового ступеня доктора філософії.

Дисертація містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Лю Сюена.

Науковий керівник: Титаренко Олена Юріївна,
кандидат філологічних наук, професор

Київ – 2026

АНОТАЦІЯ

Лю Сюена. Англomовні кібернеологізми в сучасному Інтернет-дискурсі.

– Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія. – Український Державний Університет імені Михайла Драгоманова. Київ, 2026.

Зміст анотації

Стрімкий розвиток інформаційних технологій спричинив виникнення нових сфер людської діяльності, що, у свою чергу, зумовило появу нових понять і термінів. Особливо інтенсивно ці процеси виявляються в галузі інформатики, де щодня створюються нові гаджети, програми, сервіси, кожен із яких потребує відповідної номінації. Нові мовні одиниці, що виникають на стику технологій та мовної практики, отримали назву кібернеологізмів. Цей мовний феномен вважається одним із найактуальніших об'єктів сучасної гуманітаристики, оскільки передбачає міждисциплінарний підхід до вивчення, який об'єднує зусилля мовознавців, соціологів, психологів, педагогів та інших спеціалістів.

У контексті інформаційного суспільства, яке характеризується динамічним технологічним розвитком, мова зазнає глибоких трансформацій. Одним із найпомітніших проявів цих змін є поява нових лексичних одиниць, пов'язаних із цифровим світом. Кібернеологізми не лише відображають нові явища, а й активно формують картину світу сучасного користувача, впливаючи на його сприйняття реальності, мислення й комунікативну поведінку. Актуальність вивчення кібернеологізмів обумовлюється низкою чинників: глобалізацією цифрового простору, що сприяє поширенню англomовної термінології як елемента міжкультурної комунікації; високою швидкістю розвитку ІТ-сфери, яка вимагає постійного оновлення лексичного складу мови; активним впливом англійської мови на лексичні та граматичні системи інших мов; а також соціальними

наслідками мовних змін, які відображаються у сфері освіти, культури та соціальної взаємодії.

Дисертація аналізує комплексне дослідження англomовних кібернеологізмів як одного з найдинамічніших пластів лексики, що формується під впливом інформаційно-комунікаційних технологій у межах сучасного інтернет-дискурсу. Актуальність дослідження зумовлена глобалізаційними трансформаціями суспільства, стрімким розвитком цифрового середовища та домінуванням англійської мови в комунікації мережевого типу. Кібернеологізми, що виникають у цифровій сфері, слугують не лише засобом номінації нових технологічних реалій, а й маркером глибоких соціокультурних зрушень.

Метою дисертаційної роботи є виявлення лінгвістичних характеристик, структурно-семантичних особливостей і функціонального навантаження англomовних кібернеологізмів у межах сучасного інтернет-дискурсу. У фокусі уваги – словотворчі моделі, типи лексичних інновацій, частотність і контекстуальне функціонування неологізмів, а також специфіка їхньої репрезентації в україномовному комунікативному просторі.

Теоретичну основу роботи становлять праці вітчизняних і зарубіжних лінгвістів у галузі неології, інтернет-лінгвістики, дискурсології, соціолінгвістики та перекладознавства. У дослідженні застосовано міждисциплінарний підхід, який поєднує методи структурного, семантичного, контрастивного, дискурсивного, корпусного й статистичного аналізу.

Матеріалом для аналізу слугували тексти сучасного англomовного інтернет-дискурсу, а також україномовні публікації, що містять переклади або адаптації кібернеологізмів. Корпус дослідження було сформовано з аналітичних, публіцистичних і блогівих текстів, розміщених у відкритому цифровому просторі. Для обробки текстових даних використовувалися спеціалізовані платформи Sketch Engine і Voyant Tools, що дозволило здійснити глибокий частотний та колокаційний аналіз.

Особливу увагу зосереджено на словотвірних моделях, які найбільш продуктивні у формуванні англomовних кібернеологізмів: афіксації,

словоскладанні, контамінації (телескопії), аббревіації та конверсії. Визначено специфіку новоутворень на основі базових термінів, таких як «smartphone», «AI», «tablet», «cloud», що слугують центрами лексико-семантичних гнізд. Показано, що такі леми генерують похідну лексику з високою частотністю та широким функціональним діапазоном.

У дисертації проаналізовано соціолінгвістичні чинники, які впливають на активне впровадження кібернеологізмів у мовну практику: вікова стратифікація, професійна спеціалізація, рівень цифрової компетентності, медіаспоживання. Особливої уваги надано питанням стилістичної варіативності та прагматичного навантаження нових термінів у різних типах дискурсу — інформативному, публіцистичному, рекламному, освітньому.

Робота також торкається проблеми перекладу англійських кібернеологізмів в українському медіапросторі. Розглянуто стратегії калькування, транскрипції, транслітерації, описового перекладу та функціональної аналогії, проаналізовано типові труднощі та недоліки при адаптації цифрової лексики. Встановлено, що процес перекладу кібернеологізмів вимагає не лише мовної точності, а й урахування культурного, соціального та когнітивного контексту.

Корпусний аналіз, проведений на матеріалі онлайн-видання «Дзеркало тижня» за період до 2025 року включно, дозволив виявити найбільш вживані лексеми цифрового походження, проаналізувати їхні словотвірні особливості, графічне оформлення, контексти вживання та прагматичні функції. Виокремлено тематичні лексеми, пов'язані з поняттями мобільності, хмарних технологій, віртуального самовираження та штучного інтелекту.

Визначено, що кібернеологізми мають потенціал до інтеграції в офіційну термінологію та словникову фіксацію, що підтверджується появою нових одиниць у лексикографічних джерелах англійської та інших мов.

Дисертаційне дослідження засвідчило, що англійські кібернеологізми виступають не лише мовними інноваціями, а й індикаторами суспільно-технологічного прогресу. Вони відображають нові способи пізнання й організації дійсності, впливають на мовну норму, змінюють правила текстотворення та

стилістики у цифрову добу. Кіберлексика стає важливим засобом не тільки комунікації, а й самоідентифікації користувачів цифрового середовища.

На основі отриманих результатів запропоновано класифікацію кібернеологізмів за структурними, семантичними й функціональними ознаками.

Окремо розглянуто практичні способи використання англомовних кібернеологізмів у германських мовах. Проаналізовано випадки прямого запозичення термінів (наприклад, *software*, *hardware*, *laptop*), їх фонетичної адаптації до норм цільової мови (як у німецькому *Software*), калькування (як у *World Wide Web – Всесвітня павутина*), а також утворення нових слів на базі англійського кореня відповідно до морфології приймаючої мови (наприклад, *E-Mail* як електронна пошта в німецькій).

Звертається увага на характерні риси англомовних кібернеологізмів, серед яких – висока швидкість їхньої появи й поширення, міждисциплінарність, що охоплює такі сфери, як програмне забезпечення, соціальні мережі, фінанси, освіта й культура, а також креативність словотворення, що виражається через аббревіації, акроніми, складні слова, метафори, іронію та сарказм. Окрім цього, кібернеологізми демонструють високий рівень інтернаціоналізації та інтеграції в молодіжну субкультуру по всьому світу.

Таким чином, робота окреслює важливі напрями для подальших досліджень кібернеологізмів: вивчення їх впливу на лінгвістичну креативність, аналіз гендерних і культурних аспектів, створення тематичних корпусів цифрової лексики, а також розробка адаптивних моделей для автоматизованої обробки кібертермінів. Отримані результати мають теоретичне і практичне значення для подальшого розвитку лінгвістики цифрового дискурсу.

Ключові слова: *неологізми, кібернеологізми, англіцизми, лінгвістика, стилістичні особливості, англійська філологія, інтернет-дискурс.*

ABSTRACT

Liu Xuena. English cyberneologisms in modern Internet discourse. – Qualifying Academic Paper. Manuscript.

Dissertation for the degree of higher education Doctor of Philosophy in the specialty 035 Philology. – Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University. Kyiv, 2026.

Abstract Contents

The rapid development of information technologies has led to the emergence of new spheres of human activity, which, in turn, has given rise to new concepts and terms. These processes are particularly intense in the field of computer science, where new gadgets, programs, and services are created daily—each requiring appropriate naming. The new linguistic units that emerge at the intersection of technology and language practice are referred to as cyberneologisms. This linguistic phenomenon is considered one of the most relevant subjects of modern humanities, as it necessitates an interdisciplinary approach to its study, bringing together the efforts of linguists, sociologists, psychologists, educators, and other specialists.

In the context of the information society, characterized by dynamic technological advancement, language undergoes profound transformations. One of the most noticeable manifestations of these changes is the emergence of new lexical units related to the digital world. Cyberneologisms not only reflect new phenomena but also actively shape the worldview of the modern user, influencing their perception of reality, thinking patterns, and communicative behavior.

The relevance of studying cyberneologisms is determined by several factors: the globalization of the digital space, which promotes the spread of English terminology as a tool of intercultural communication; the rapid pace of IT development, which demands constant updates to a language's lexical stock; the strong influence of English on the lexical and grammatical systems of other languages; and the social consequences

of linguistic change, which manifest in the fields of education, culture, and social interaction.

The dissertation is devoted to a comprehensive study of English-language cyberneologisms as one of the most dynamic layers of vocabulary shaped by information and communication technologies within contemporary internet discourse. The relevance of the research is determined by the globalizing transformations of society, the rapid development of the digital environment, and the dominance of the English language in network-based communication. Cyberneologisms emerging in the digital sphere serve not only as means of naming new technological realities but also as markers of profound sociocultural shifts.

The aim of the dissertation is to identify the linguistic characteristics, structural and semantic features, and functional roles of English-language cyberneologisms within modern internet discourse. The research focuses on word-formation models, types of lexical innovation, frequency and contextual functioning of neologisms, as well as the specifics of their representation in the Ukrainian communicative space.

The theoretical foundation of this study is based on the works of both domestic and international linguists in the fields of neology, internet linguistics, discourse studies, sociolinguistics, and translation studies. An interdisciplinary approach has been employed, combining methods of structural, semantic, contrastive, discourse, corpus, and statistical analysis.

The material for analysis consisted of texts from contemporary English-language internet discourse, as well as Ukrainian-language publications that include translations or adaptations of cyberneologisms. The research corpus was compiled from analytical, journalistic, and blog texts available in the open digital space. For the processing of textual data, specialized platforms such as Sketch Engine and Voyant Tools were used, enabling in-depth frequency and collocational analysis.

Particular attention is given to the most productive word-formation models involved in the creation of English-language cyberneologisms: affixation, compounding, contamination (telescoping), abbreviation, and conversion. The study identifies the specifics of new lexical units formed on the basis of core terms such as «smartphone»,

«AI», «tablet» and «cloud», which serve as central elements of lexical-semantic fields. It is demonstrated that such lemmas generate derivative vocabulary with high frequency and a broad functional range.

The dissertation analyzes sociolinguistic factors that influence the active integration of cyberneologisms into language use, including age stratification, professional specialization, level of digital competence, and media consumption. Special attention is given to stylistic variability and the pragmatic functions of new terms across different discourse types—informative, journalistic, advertising, and educational.

The study also addresses the issue of translating English-language cyberneologisms in the Ukrainian media space. It explores strategies such as calquing, transcription, transliteration, descriptive translation, and functional equivalence, while also analyzing common challenges and shortcomings in adapting digital vocabulary. It is established that the translation of cyberneologisms requires not only linguistic accuracy but also consideration of cultural, social, and cognitive contexts.

A corpus analysis based on the 2025 online publications of *Mirror of the Week* enabled the identification of the most frequently used lexemes of digital origin, the examination of their word-formation patterns, graphic representation, usage contexts, and pragmatic functions. Thematic lexemes were identified that relate to concepts of mobility, cloud technologies, virtual self-expression, and artificial intelligence.

The study concludes that cyberneologisms demonstrate a strong potential for integration into official terminology and lexicographic documentation, as evidenced by the inclusion of new units in English and other languages' dictionaries.

The dissertation has demonstrated that English-language cyberneologisms function not only as linguistic innovations but also as indicators of socio-technological progress. They reflect new ways of understanding and structuring reality, influence language norms, and reshape the rules of text production and stylistics in the digital age. Cyber vocabulary becomes a crucial tool not only for communication but also for users' self-identification within the digital environment.

Based on the findings, a classification of cyberneologisms was proposed according to structural, semantic, and functional criteria.

The study also examined the practical ways English cyberneologisms are used in Germanic languages. It analyzed instances of direct borrowing of terms (e.g., *software*, *hardware*, *laptop*), their phonetic adaptation to the norms of the target language (as in the German *Software*), calquing (as in *World Wide Web* → *World Wide Web* or *Weltweites Netz*), and the formation of new words based on English roots that conform to the morphology of the receiving language (e.g., *E-Mail* as *electronic mail* in German).

The study highlights the distinctive features of English-language cyberneologisms, including their rapid emergence and dissemination, interdisciplinarity spanning areas such as software, social media, finance, education, and culture, as well as the creative nature of their word formation. This creativity is manifested through abbreviations, acronyms, compound words, metaphors, irony, and sarcasm. Additionally, cyberneologisms demonstrate a high degree of internationalization and integration into global youth subcultures.

Thus, the research outlines key directions for future studies of cyberneologisms: exploring their impact on linguistic creativity, analyzing gender and cultural aspects, developing thematic corpora of digital vocabulary, and creating adaptive models for the automated processing of cyber terms. The findings hold both theoretical and practical value for the further development of digital discourse linguistics.

Keywords: *neologisms, cyberneologisms, Anglicisms, linguistics, stylistic features, English philology, Internet discourse.*

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Основні теоретичні положення і висновки дослідження відображено в 8 наукових публікаціях, 4 статті у фахових виданнях, визнаних ДАК МОН України у галузі філології, 1 стаття у міжнародному науковому журналі:

1 .Лю Сюена. (2022). Комп'ютерна термінологія як вид кібернеологізмів в англомовному дискурсі. *Нова філологія*. № 87, 2022. С. 39-43.
<https://doi.org/10.26661/2414-1135-2022-87-6>

2. Лю Сюена. (2024). ПРОБЛЕМА НЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНІЙ ФІЛОЛОГІЇ. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Випуску № 79, Том 2, 2024. С. 214-217 <https://doi.org/10.24919/2308-4863/79-2-32>

3. Лю Сюена. (2024). ФЕНОМЕН КІБЕРНЕОЛОГІЗМІВ ЯК ПРОБЛЕМА ФІЛОЛОГІЇ ТА ІНШИХ ГУМАНІТАРНИХ НАУК. *Scientific discussion*. VOL 1, No 94, (2024) С.31-33 <https://doi.org/10.5281/zenodo.14167204>

4. Лю Сюена. (2024). ПРОБЛЕМА РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ АНГЛОМОВНИХ КІБЕРНЕОЛОГІЗМІВ. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Випуску № 80, Том 2, 2024. С.199-202 <https://doi.org/10.24919/2308-4863/80-2-29>

5. Лю Сюена. (2024). ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ КІБЕРНЕОЛОГІЗМІВ У ГЕРМАНСЬКИХ МОВАХ ТА СПОСОБИ ЇХ УТВОРЕННЯ. *ЗАКАРПАТСЬКІ ФІЛОЛОГІЧНІ СТУДІЇ*. випуск 36, 2024. С.99-103, <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.36.16>

Опубліковані праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Лю Сюена. Історія виникнення неологізмів у англомовній картині світу. *VI Международная научно-практическая конференция «MODERN SCIENCE: PROBLEMS AND INNOVATIONS» 23-25 серпня 2020 року. м. Стокгольм*. С. 287-291. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/08/MODERN-SCIENCE-PROBLEMS-AND-INNOVATIONS-23-25.08.20.pdf>

2. Лю Сюена. Different forms of cyberneologisms in the English language. *IV Міжнародна наукова конференція “Актуальні проблеми романо-германської*

філології”. 11-12 травня 2023 р.м. Київ. С. 118-120. URL:
https://fif.udu.edu.ua/images/Conferences/2023_05_11_12.pdf

3. Лю Сюена. До проблеми дослідження англомовних кібернеологізмів: корпусний лінгвістичний, соціолінгвістичний і когнітивний аналіз. *Міжнародна наукова конференція «Новітні наукові розробки вчених у сфері філології»*. Рига, Латвійська Республіка 25-26 грудня 2024 р. С. 55-58. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-520-4-13>

ЗМІСТ

ВСТУП	14
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛОМОВНИХ КІБЕРНЕОЛОГІЗМІВ	23
1.1. Визначення основних понять дослідження	23
1.2. Проблема неологізмів у сучасній філології як основа дослідження англомовних кібернеологізмів	41
1.3. Методологія дослідження англомовних кібернеологізмів у сучасному Інтернет-дискурсі	46
Висновки до першого розділу	53
РОЗДІЛ 2. СПОСОБИ УТВОРЕННЯ ТА ПЕРЕДАЧІ АНГЛОМОВНИХ КІБЕРНЕОЛОГІЗМІВ	56
2.1. Феномен кібернеологізмів як проблема філології та інших гуманітарних наук	56
2.2. Види, класифікація та словникова репрезентація англомовних кібернеологізмів	60
2.3. Практичне застосування англомовних кібернеологізмів та способи їх утворення	68
Висновки до другого розділу	84
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ КІБЕРНЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ (на матеріалі онлайн-видання «Дзеркало тижня»).....	87
3.1. Функціонування кібернеологізму «smartphone» у сучасному Інтернет-дискурсі	88
3.2. Функціонування кібернеологізму «tablet» у сучасному Інтернет- дискурсі	102
3.3. Функціонування кібернеологізму «AI» у сучасному Інтернет- дискурсі	109
3.4. Функціонування кібернеологізму «cloud» у сучасному Інтернет- дискурсі	117

3.5. Узагальнення функціонування англомовних кібернеологізмів у сучасному Інтернет-дискурсі	132
Висновки до третього розділу.....	135
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	138
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	142
ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ	155

ВСТУП

Англійська мова, як мова міжнародного спілкування, особливо чутлива до змін, що відбуваються в суспільстві. Швидкий розвиток технологій, глобалізація та культурний обмін постійно поповнюють її лексичний склад. Щоб зрозуміти, як мова адаптується до нових реалій, дослідники з усього світу вивчають процеси словотворення та функціонування нових лексичних одиниць в англійській мові.

Адже мовна система є відкритою, що постійно збагачується новими лексичними одиницями. Особливо інтенсивними ці процеси є в мовах, які виконують функцію *lingua franca*. Англійська мова, як одна з найпоширеніших мов світу, слугує прикладом такої динаміки.

Висока неогенність сучасної англійської мови є одним з найхарактерніших ознак її розвитку в останні десятиліття. Інтенсивне дослідження неологізмів стало необхідною умовою розуміння сучасних мовних процесів. Сучасні дослідження в цій галузі демонструють тенденцію до все більш детального аналізу як формальних, так і семантичних аспектів нових лексичних одиниць.

Сфера сучасних неологічних досліджень піднімає проблему кібернеологізмів. Адже кібернеологізми – це не пасивний матеріал для дослідження, а активні учасники мовної комунікації. Вони виконують важливі функції, такі як номінація нових понять, вираження емоцій, створення образів. Вивчення цих функцій дозволяє глибше зрозуміти, як мова адаптується до нових реалій.

Актуальність дослідження англомовних кібернеологізмів підтверджується наступними аргументами:

- Швидкий розвиток інформаційних технологій: Поява нових гаджетів, програмного забезпечення та онлайн-сервісів породжує безліч нових термінів, які швидко інтегруються в повсякденну мову.
- Глобалізація та англійська мова як *lingua franca*: Англійська мова стала доміантною в інтернет-просторі, що призвело до широкого поширення англомовних кібернеологізмів.

- Вплив на мовну картину світу: Кібернеологізми змінюють не тільки лексичний склад мови, а й способи мислення та сприйняття дійсності.

- Необхідність розуміння сучасних мовних процесів: Дослідження кібернеологізмів дозволяє краще зрозуміти, як мова адаптується до нових реалій та які фактори впливають на її розвиток.

- Практична значимість: Результати дослідження можуть бути використані в різних галузях, таких як лінгвістика, перекладознавство, інформатика, соціологія.

Отже, вищезазначені фактори зумовили вибір теми нашого дисертаційного дослідження – «Англомовні кібернеологізми в сучасному Інтернет-дискурсі».

Ступінь розробки проблеми. Серед сучасних науковців, які досліджують питання неологізмів та кібернеологізмів, можна виділити імена О. Василенко [6], А. Роіг-Марін [113], В. Гао [75], Бар-Хіллел [52], В. Едмонсон [70], Х. Саймонс [122], Дж. Ліч [91], Дж. Бекер [48], Н. Комскі [57], А. П. Кові [59], Г. Фоконір [73], А. Хорнбі [83], Колінс [58], Р. Лорд [93] та ін.

Дискурс як лінгвістичний термін вивчався такими науковцями: М. Дяченко [16], Д. Манжено [94], М. Стаббсом [98], Р. Дж. Уотс [128], З. Харрісом [129], Дж. Кресс [111], Д. Шифрін [64], Р. Ходж [111], М. Янкович [42] та інші.

Питанням класифікації дискурсу займалися такі науковці: О. Балабан [3], А. Белова [5], О. Дудоладова [15], Н. Карпа [20], О. Морозова, І. Шевченко [39], Н. Шкворченко [40] та інші.

За дослідницею О. Василенко, інформаційна революція стала потужним каталізатором розвитку комп'ютерної лексики. Швидкий розвиток технологій породжує нові поняття, які потребують нових мовних засобів для свого позначення. Дослідження виявляє, як екстралінгвістичні чинники впливають на формування та структуру комп'ютерної лексики, а також розглядає різні типи комп'ютерної термінології залежно від сфери застосування [6].

На думку О. Василенко, сучасна комп'ютерна лексика – це динамічна система, що постійно поповнюється новими термінами та виразами. Дослідження О. Василенко демонструють різноманітність способів утворення комп'ютерної

лексики, від простих запозичень до складних словотворчих процесів, таких як суфіксація, префіксація, складання та скорочення. Особливу увагу О. Василенко приділено аналізу англомовних кібернеологізмів та їх впливу на розвиток української мови [6].

За науковицею А. Роіг-Марін, сучасна людина живе на стику цифрового та фізичного світів. Нові технології створюють нові гібридні реальності, де межі між віртуальним і реальним розмиваються. Мова, як дзеркало суспільства, реагує на ці зміни, породжуючи нові лексичні одиниці, такі як «смог». Аманда Роіг-Марі досліджує, як мова адаптується до нових умов життя, створюючи нові слова для опису складних, гібридних явищ [113].

Також проблемою англомовних кібернеологізмів займається сучасна китайська дослідниця Вейксін Гао. На думку В. Гао, англійські кібернеологізми – це справжній мовний конструктор, де зі слів створюються нові поняття за допомогою різних механізмів: від простого поєднання (блендинг) до складних трансформацій звучання (гомофонія). Така різноманітність вимагає від перекладачів гнучкості та креативності. Адже перекладати не просто слова, а цілі концепти, що швидко змінюються, – це справжнє мистецтво. Вивчаючи англійську, важливо розуміти ці механізми, щоб не лише перекладати, а й створювати власні неологізми, що відповідають сучасним реаліям [75].

Зв'язок роботи з науковими програмами. Дисертаційне дослідження написано на кафедрі германських мов і міжкультурної комунікації факультету іноземної філології. Українського державного університету імені Михайла Драгоманова в контексті науково-дослідної роботи кафедри. Тема дисертації затверджена Вченою радою Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, протокол № 12 від 30 червня 2021 року.

Об'єкт дослідження – кібернеологізми як вид неологізмів.

Предмет дослідження – англомовні кібернеологізми, що використовуються в сучасному Інтернет-дискурсі.

Мета дослідження – виявити та схарактеризувати англомовні кібернеологізми у сучасному Інтернет-дискурсі та проаналізувати особливості їхнього функціонування й семантичної реалізації.

Завдання дослідження:

1. Визначити ключові поняття дослідження.
2. Розглянути проблему неологізмів у сучасній філології як теоретичну основу дослідження англомовних кібернеологізмів.
3. Обґрунтувати методологію дослідження англомовних кібернеологізмів у сучасному Інтернет-дискурсі.
4. Проаналізувати феномен кібернеологізмів як об'єкт філологічного та міждисциплінарного наукового вивчення.
5. Охарактеризувати основні види та словникові репрезентації англомовних кібернеологізмів.
6. Дослідити особливості функціонування англомовних кібернеологізмів та способи їх словотворення.
7. Проаналізувати функціонування окремих англомовних кібернеологізмів («smartphone», «tablet», «AI», «cloud») у сучасному Інтернет-дискурсі.

Матеріал дослідження. Матеріалом дослідження слугують англомовні кібернеологізми, відібрані з сучасного інтернет-дискурсу, зокрема з різних цифрових платформ, онлайн-ресурсів та мережових комунікативних середовищ. Відбір матеріалу здійснювався з урахуванням його релевантності меті дослідження, а також репрезентативності й актуальності.

Окрему частину емпіричної бази становлять тексти онлайн-видання «Дзеркало тижня», які використано для поглибленого аналізу функціонування кібернеологізмів у Інтернет-дискурсі.

У межах окремих аспектів дослідження застосовано елементи зіставного аналізу із залученням матеріалу інших мов (переважно германських), а також проаналізовано перекладні відповідники кібернеологізмів, що має допоміжний характер.

Методологія дослідження. Методологією даної наукової роботи є сукупність методів для дослідження англomовних кібернеологізмів:

- **Корпусний лінгвістичний аналіз.** Корпусний лінгвістичний аналіз – це потужний інструмент для вивчення еволюції мови в цифрову еру. Завдяки таким ресурсам, як Google Books Ngram Viewer, Sketch Engine, Voyant Tools, COCA, ми можемо зануритися у величезні масиви текстових даних і відстежувати, як нові технології впливають на нашу мову. Аналізуючи частотність, контекст та значення кібернеологізмів, ми отримуємо детальну картину того, як вони інтегруються в нашу лексику та формують нові мовні норми.
- **Когнітивний аналіз.** За допомогою когнітивного аналізу ми можемо простежити, як абстрактні ідеї, пов'язані з технологіями, перетворюються на конкретні слова. Це допомагає нам зрозуміти, як наша мова адаптується до нових реалій і як ми формуємо нові поняття.
- **Семантичний аналіз.** Семантичний аналіз – це ключ до розуміння багатолікості кібернеологізмів. Він дозволяє розкрити всі грані їхнього значення, від прямих і буквальних до переносно-образних, метафоричних. Це як розплутати клубок ниток, кожна з яких веде до нового аспекту поняття.

Достовірність і надійність результатів забезпечується методологічною та теоретичною обґрунтованістю вихідних даних дослідження.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що **уперше:**

- здійснено комплексний аналіз похідних кібернеологізмів від smartphone, AI, tablet, cloud на матеріалі публікацій онлайн-газети «Дзеркало тижня» за період до 2025 року включно;
- виявлено характерні тенденції функціонування англomовних кібернеологізмів у сучасному Інтернет-дискурсі;
- проведено корпусне дослідження із застосуванням платформ Sketch Engine і Voyant Tools, що забезпечило емпіричну базу для аналізу частотності вживання, стилістичних і функційних особливостей досліджуваної лексики;

- виокремлено основні тематичні лема та похідні колокації англомовних кібернеологізмів у сучасному медіапросторі.

удосконалено:

- класифікацію способів словотвору англомовних кібернеологізмів за морфемним принципом (суфіксація, префіксація, суфіксально-префіксальне творення, осново- та словоскладання, аббревіація, телескопія, конверсія);

- підходи до визначення механізмів творення кібернеологізмів із виокремленням найбільш продуктивних моделей (словоскладання, афіксація, телескопія, аббревіація, конверсія);

- інтерпретацію словникових репрезентацій кібернеологізмів з урахуванням стабільності їх функціонування в масових комунікаціях.

набуло подальшого розвитку:

- теоретичне осмислення поняття «кібернеологізм» як новоутвореної мовної одиниці, що виникає внаслідок розвитку цифрових технологій та інтернет-комунікації;

- розуміння інтернет-дискурсу як форми мовленнєво-комунікативної взаємодії, що реалізується у глобальному когнітивно-комунікативному просторі з використанням електронних каналів зв'язку, гіпертекстових, вербальних і паравербальних засобів;

- уявлення про динамічний характер мовної системи та роль неологізмів як індикаторів соціокультурних і технологічних змін;

- положення про взаємозв'язок мовних інновацій та емоційно-комунікативних аспектів інтернет-спілкування.

Теоретична значущість. Дисертація, яка аналізує англомовні кібернеологізми у сучасному Інтернет-дискурсі, має значний теоретичний потенціал і може зробити вагомий внесок у розвиток кількох галузей філології.

Основні напрями теоретичної значущості:

- Лексикологія: Дослідження кібернеологізмів дозволяє поглибити розуміння процесів словотворення, семантичних змін та лексичної динаміки мови.

Воно сприяє розвитку теорій лексикографії та термінології, особливо в контексті сучасних технологій.

- **Соціолінгвістика:** Аналіз кібернеологізмів у різних соціальних контекстах допомагає виявити зв'язки між мовою, суспільством і культурою. Це сприяє розвитку теорій мовної варіативності, соціальної диференціації мови та мовної політики.

- **Психолінгвістика:** Вивчення кібернеологізмів може пролити світло на когнітивні процеси, пов'язані зі сприйняттям і розумінням нових мовних одиниць. Це дозволяє розширити знання про те, як мова впливає на мислення і як ми сприймаємо навколишній світ.

- **Комп'ютерна лінгвістика:** Дослідження кібернеологізмів є важливим для розвитку методів обробки природної мови. Воно дозволяє створювати більш ефективні алгоритми для розпізнавання і аналізу мови, а також для машинного перекладу.

- **Культурологія:** Кібернеологізми відображають сучасні культурні тенденції та цінності. Вивчення їх дозволяє краще зрозуміти сучасну культуру та її розвиток.

Практична значимість. Дисертація має не лише теоретичну цінність, а й значний практичний потенціал. Її результати можуть бути використані в різних сферах людської діяльності.

Основні напрями практичної значущості:

- **Лінгвістичне забезпечення:**
 - **Створення словників і термінологічних баз даних:** Результати дослідження можуть бути використані для створення спеціалізованих словників і термінологічних баз даних, що містять англomовні кібернеологізми. Це буде корисним для перекладачів, лінгвістів, а також для розробників програмного забезпечення, що працюють з природною мовою.

- **Розробка систем машинного перекладу:** Розуміння особливостей кібернеологізмів дозволить поліпшити якість машинного перекладу, особливо в галузі інформаційних технологій.

- **Освіта:**
 - Створення навчальних матеріалів: На основі результатів дослідження можуть бути розроблені навчальні матеріали для викладання англійської мови, зокрема для вивчення професійної лексики в галузі інформаційних технологій.
 - Розробка нових методик викладання: Дослідження кібернеологізмів може сприяти розробці нових методик викладання, які б враховували динамічний характер сучасної мови.
- **Маркетинг та реклама:**
 - Розробка ефективної маркетингової комунікації: Розуміння того, як люди сприймають і використовують кібернеологізми, дозволить розробляти більш ефективні маркетингові повідомлення, адаптовані до сучасної аудиторії.
- **Соціологія та культурологія:**
 - Вивчення суспільних процесів: Аналіз кібернеологізмів може допомогти соціологам і культурологам краще зрозуміти сучасні соціальні процеси, тренди і цінності.

Апробація результатів дисертації. Основні положення дослідження були апробовані на наукових конференціях: 1) *VI Міжнародна науково-практична конференція «MODERN SCIENCE: PROBLEMS AND INNOVATIONS»*, 23-25 серпня 2020 року. м. Стокгольм. 2) *IV Міжнародна наукова конференція “Актуальні проблеми романо-германської філології”*. 11-12 травня 2023 р. м. Київ. 3) *Міжнародна наукова конференція «Новітні наукові розробки вчених у сфері філології»*. Рига, Латвійська Республіка, 25-26 грудня 2024 р.

Публікації. Результати дисертації відображено в 8 опублікованих працях, серед яких: 4 статті у фахових виданнях, визнаних ДАК МОН України у галузі філології, 1 стаття у міжнародному науковому журналі та 3 тези доповідей, опублікованих у матеріалах міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій.

Структура та обсяг дисертації зумовлені специфікою її предмета та логікою розкриття теми дослідження, а також поставленою метою та завданнями. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків та списку використаних джерел.

Структура роботи. Дисертація складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаної літератури.

Загальний обсяг дисертації становить 172 сторінки. Список використаних джерел становить 31 сторінку і налічує 256 джерел, з них 86 іноземними мовами, 126 джерел ілюстративного матеріалу.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ АНГЛОМОВНИХ КІБЕРНЕОЛОГІЗМІВ

1.1. Визначення основних понять дослідження

Мова відображає дух свого часу. Як динамічна система, що постійно розвивається, вона реагує на зміни в суспільстві, культурі та технологіях. Яскравим прикладом такої постійної трансформації є поява нової лексики-неологізмів. Це явище стає особливо помітним у цифрову епоху, коли стрімкий розвиток пристроїв, додатків та онлайн-сервісів вимагає створення нових термінів. Відтак, дослідження кібернеологізмів, тобто нових слів, що походять зі сфери інформаційних технологій, набуває особливого значення.

Група германських мов, до якої входять німецька, англійська, норвезька, нідерландська, а також скандинавські мови, посідає важливе місце в сучасному глобалізованому суспільстві. Ці мови широко використовуються в різних сферах, включаючи міжнародні спілкування, наукові дослідження, цифрові медіа, культурний обмін і навіть у юридичні дискурси. Завдяки своєму широкому впливу та динамічному розвитку мовні явища, що відбуваються в них, продовжують привертати значну увагу науковців та дослідників.

Дослідження кібернеологізмів у германських мовах є актуальним з кількох причин:

- Глобалізація та інформатизація: Швидкий розвиток інформаційних технологій та глобалізація призводять до активного обміну культурними та мовними цінностями. Англійська мова, як мова міжнародного спілкування, значно впливає на розвиток інших мов, зокрема германських [92].
- Зміни в лексичному складі мов: Поява нових технологій вимагає створення нових термінів для їх позначення. Це призводить до змін у лексичному складі мов та до появи нових семантичних полів [19].

- Вплив на міжкультурну комунікацію: Розуміння процесів, що відбуваються в лексиці, особливо в галузі інформаційних технологій, є важливим для ефективної міжкультурної комунікації [62].

- Практичне застосування: Результати дослідження можуть бути використані в різних сферах, таких як:

- Створення нових словників та термінологічних довідників.
- Розробка програмного забезпечення для машинного перекладу.
- Викладання іноземних мов.
- Розробка стратегій мовної політики [62].

У цьому розділі поставлено за мету визначити основні поняття дослідження: дискурс, Інтернет-дискурс, неологізми та кібернеологізми.

У сучасному мовознавстві поняття дискурс є ключовим для розуміння комунікації не лише як набору мовних одиниць, а й як процесу, що відображає соціальні, культурні та психологічні особливості мовців. Дискурс охоплює не лише те, що говориться, але й як і для чого та в якому контексті відбувається подія. Таким чином, він є ширшим за просте мовлення або текст, адже включає ситуацію спілкування, інтенції учасників та взаємодію між ними.

Термін «дискурс» активно вивчається у міждисциплінарному полі – від лінгвістики до філософії. Залежно від підходів, дискурс науковці тлумачать по-різному.

Дискурс як лінгвістичний термін вивчався такими науковцями: М. Дяченко [16], Д. Манжено [94], М. Стаббсом [98], Р. Дж. Уотс [128], З. Харрісом [129], Дж. Кресс [111], Д. Шифрін [64], Р. Ходж [111], М. Янкович [42] та інші.

Поняття «дискурс» як лінгвістичний термін вперше було розтлумачено та набуло широкого розповсюдження після публікації статті З. Харріса «Аналіз дискурсу», де автор увів методи, покликаний вийти за межі описової лінгвістики, що традиційно обмежувалась аналізом окремих речень у певний момент часу [129]. Цей підхід мав на меті дослідити зв'язне мовлення у ширшому контексті та встановити зв'язок між мовою і культурою.

М. Стаббс трактує дискурс і кількох позицій – як мовну одиницю, що перевищує за обсягом окреме речення; дискурс тісно пов'язаний зі способом використання мови у соціальному середовищі, тобто зі змістовим аспектом мовлення; має інтерактивний або діалогічний характер, оскільки передбачає комунікативну взаємодію між учасниками. Таким чином, за Стаббсом, ключовими рисами дискурсу є його формальна структура, соціальна зумовленість і комунікативні спрямованість [98].

Подібної позиції притримується Д. Шифрін, яка пропонує три різні підходи до розуміння терміна дискурс. Перший з них, що ґрунтується на формально або структурно орієнтованій лінгвістиці, розглядає дискурс як кілька речень, об'єднаних змістовими зв'язками. Другий підхід трактує дискурс з функціональної точки зору – як будь-яке мовник використання, наголошуючи на важливості аналізу мови в широкому соціокультурному контексті. Третій підхід ототожнює дискурс із висловлюванням, акцентуючи на взаємозв'язку між формою й функцією. У цьому випадку дискурс сприймається не як сукупність окремих структурних одиниць, більших за речення, а як єдина система мовних засобів, організованих відповідно до контексту та функцій [64].

Д. Манжено пропонує кілька підходів до тлумачення терміна «дискурс», автора тлумачить дискурс як: конкретне висловлювання; мовна одиниця, що за обсягом перевищує фразу й функціонує на глобальному рівні; феномен, що акцентує увагу на впливі висловлювання на адресата в межах конкретної комунікативної ситуації, яка включає мовця, слухача, час і місце; бесіда, що є провідною формою мовлення; мовлення, що враховує позицію мовця; мовна одиниця у конкретних актах мовлення; висловлювання, зумовлене соціальними або ідеологічними рамками; текст, підпорядкований певним дискурсивним механізмам [94]. Зіставлення цих підходів дозволяє дійти висновку, що іноді дискурс ототожнюється з мовленням у широкому значенні, але водночас може охоплювати і окремі висловлювання.

Нечітке тлумачення дискурсу призвело до суміжності цього поняття із такими, як: «мовлення», «текст», «діалог». Тому, на початку 1970-х років, було диференційовано поняття.

Саме тому, англійські дослідники Р. Ходж і Дж. Кресс розглядають поняття тексту та дискурсу як взаємопов'язані та взаємодоповнюючі. Згідно з їхньою інтерпретацією, ці два поняття можна аналізувати як із соціальної перспективи, так і з лінгвістичної, кожна з яких розкриває окремі, але взаємопов'язані виміри. На їхню думку, співвідношення між текстом і дискурсом подібне до відношення між реченнями і висловлюванням: речення виступає елементом мовної структури, а висловлювання поєднує цю структуру з соціальним контекстом, у якому воно використовується [111].

М. Янкович визначає дискурс як соціолінгвістичний феномен, що відображає структуровані й модельовані соціальні реалії, які матеріалізовані через текст усний чи письмовий, який віддзеркалює спосіб мислення, ціннісні пріоритети, моральні норми адресата та навколишнього середовища [42].

Р. Дж. Уотс пропонує класифікацію текстової організації дискурсу, виділяючи кілька ключових аспектів: текст виступає культурним артефактом – продуктом взаємодії різних семіотичних систем, з яких провідну роль відіграє мовна система, що безпосередньо формує текст. Важливою додатковою системою є графологічна або друкарська система конкретної мови; текст розглядається як елемент комунікативної взаємодії між щонайменше двома учасниками, які не обов'язково присутні в комунікативній ситуації одночасно; дискурс охоплює як мінімум два комунікативні акти, що включають взаємодію принаймні двох учасників, де читання тексту не зводиться до простого мовленнєвого відтворення, а є складним когнітивним процесом; дискурс є сукупністю мовленнєвих актів, кожен з яких виконує певну ілюктивну функцію, відповідно до встановлених комунікативних норм; дискурс реалізується через набір позамовних припущень, яких дотримуються учасники комунікації. Ці припущення можуть бути подібними чи відмінними, але ніколи повністю ідентичними; у межах дискурсу відбувається розвиток теми, що представлений

через певну кількість текстових одиниць. Вони реалізовані у структурі тексту згідно з правилами композиційної побудови, які визначають тип і порядок текстових елементів відповідно до характеру письмового жанру; дискурс також включає мовленнєву діяльність комунікаторів, кожен з яких користується індивідуальним варіантом мовної системи, що обрана для спілкування [128].

За М. Дяченко у лінгвістичних дослідженнях термін «дискурс» часто ототожнюється із поняттями дискурс, текст, мовлення, висловлювання, тощо. Саме тому, автор пропонує широкий спектр тлумачень дискурсу: синонім до слова мовлення, тобто будь-яке конкретне мовленнєве висловлювання; одиниця мовлення, що перевищує за обсягом фразу, сприймається як мовленнєвий акт у широкому розумінні й виступає об'єктом текстової граматики, яка досліджує зв'язки між окремими висловленнями; у межах прагматичної теорії висловлювання дискурс розглядається як мовленнєвий вплив на адресата, що включає суб'єкт, момент і місце мовлення; мовлення, притаманне мовцеві, на відміну від розповіді, в якій мовна подія відбувається без відкритої участі мовця [16].

Аналізуючи твердження науковців, пропонуємо трактування поняття «дискурс» – це багатоаспектне лінгвістичне явище, яке охоплює цілісний фрагмент мовлення, що перевищує межі окремого речення й функціонує в конкретному соціокультурному контексті. Він репрезентує зв'язне мовлення, інтерактивну комунікативну подію, в якій мова реалізується як форма соціальної дії. Дискурс поєднує в собі мовні, прагматичні, соціальні аспекти, відображаючи взаємодію між учасниками комунікації, їхні ролі, сприйняття та інтерпретацію мовлення.

У результаті вивчення численних підходів до визначення терміна «дискурс» можна дійти висновку, що вони є взаємодоповнювальними, оскільки репрезентують явище з різних теоретичних перспектив. Однак така різнопланованість трактувань спричиняє труднощі з формування чіткої типології. Тому, пропонуємо ознайомитись із основними класифікаціями дискурсу.

Питанням класифікації дискурсу займалися такі науковці: О. Балабан [3], А. Белова [5], О. Дудолодова [15], Н. Карпа [20], О. Морозова, І. Шевченко [39], Н. Шкворченко [40] та інші.

І. Шевченко й О. Морозова для виокремлення різновидів дискурсу пропонують орієнтуватись на ключові критерії: формальний, функціональний, змістовний. Ці параметри пов'язані із основними категоріями дискурсу, що й визначають принципи його класифікації [39].

У свою чергу, О. Балабан спирається на загальні комунікативні установки й виокремлює такі типи дискурсу, як аргументативний, конфліктний і гармонійний. Крім того, за соціально-демографічними ознаками виділяють чоловічий і жіночий дискурс, дискурс дітей і підлітків, а також мовлення міського й сільського середовища [3].

А. Белова запропонувала класифікацію дискурсів, беручи до уваги специфіку сфер їхнього функціонування та особливості комунікативної взаємодії. За сферами комунікації вона виділяє такі типи, як академічний, бізнесовий, дипломатичний, дискурс переговорів, політичний, педагогічний, рекламний, релігійний, риторичний, дискурс сімейного спілкування, медичний, психотерапевтичний, НЛП, юридичний, ергодичний й Інтернет-дискурс. З огляду на характер комунікації дослідник розрізняє спонтанний і підготовлений, офіційний і неофіційний дискурс, а також типи, зумовлені соціальними або психологічними чинниками: чоловічий, жіночий, дитячий, підлітковий, мовлення літніх людей, аргументативний, конфліктний, авторитарний і лайливий дискурси [5].

Н. Шкворченко Інтернет-дискурс розглядає як окремий тип мовленнєвої діяльності, класифікований за критерієм «канал спілкування». Автор трактує поняття як процес продукування тексту, тісно пов'язаний із прагматичними, соціокультурними й психологічними чинниками, що активізують комунікативну взаємодію між учасниками спілкування та стимулюють когнітивну діяльність [40]. Його визначають як мовно-комунікативну взаємодію, що здійснюється з

використанням комп'ютерних технологій і функціонує в межах широкого соціокультурного контексту, втілюючись у формі гіпертексту [15].

Н. Карпа підтримує позицію науковців, вважаючи, що це особлива форма комунікації в середовищі глобальної мережі Інтернет, яка орієнтована на забезпечення інтерактивності, нелінійного обміну інформацією, встановлення та підтримання комунікативного контакту. Такий підхід сприяє підвищенню пізнавального потенціалу мовлення, його збереженню й системному оновленню відповідно до індивідуальних комунікативних потреб [20].

Інтернет-дискурс поєднує в собі риси як усного, так і писемного мовлення, водночас формуючи низку унікальних характеристик. Серед них: відсутність миттєвого зворотного зв'язку, що ускладнює процес сприйняття повідомлення реципієнтом; сповільнений темп обміну репліками: відповідь може надходити не лише через хвилини, а й через дні чи навіть місяці; технічні труднощі з перемиканням мовленнєвих ролей, що часто призводить до порушення логіки діалогу або непорозумінь; брак інтонаційних і невербальних засобів комунікації, які зазвичай компенсуються графічними засобами; відсутність ознак живого, імпровізованого мовлення як безпосередньої реакції на комунікативні стимули [61].

Унаслідок цього Інтернет-дискурс характеризується обмеженою метакомунікацією та, попри деякі риси писемної мови, водночас дистанціюється від неї за рядов принципів ознак, запропонованих Н. Шкворченко: веб-ресурси не є фіксованими, на відміну від традиційних текстів, і постійно змінюються, оновлюються; через надмірність інформаційного обсягу стандартні індексаційні системи, застосовувані до класичних письмових текстів, виявляються малоефективними для мовлення в цифровому просторі. Інтернет-дискурс – це складне й багатовимірне явище, що охоплює широке коло смислових доменів і тематичних полів, серед яких: економіка, політика, спорт, культура, медицина, дозвілля, освіта тощо [40].

М. Карпенко і Н. Шкворченко вважають, що Інтернет-дискурс відрізняється рядом специфічних характеристик, що формують його як окремий

тип комунікації. До основних ознак належить: глобальний характер, що забезпечує доступ до мережі Інтернет з будь-якої точки світу [21]; висока швидкість передавання інформації, яка забезпечує її оперативне оновлення та поширення; необмежений інформаційний обсяг із можливістю постійного редагування та доповнення даних; технічна залежність, зумовлена наявністю або відсутністю у користувача відповідних засобів зв'язку; умовність та зняття просторово-часових меж, що забезпечує безперервну та інтенсивну взаємодію між учасниками комунікації [40].

На думку О. Черниш, інтенсивний розвиток технологій і поява Інтернету як основи нової комунікаційної інфраструктури спричиняють формування специфічного когнітивно-комунікативного простору глобальної мережі. У цьому просторі за допомогою електронних каналів передачі інформації, гіпертекстових механізмів, а також систем структуризації та маршрутизації вербальних і паравербальних засобів відбувається комунікативна взаємодія, що і становить сутність Інтернет-дискурсу. Йому притаманні низка характерних рис, серед яких особливо вагомим є гіпертекстуальність, емоційна виразність, рівноправність учасників комунікації, реалізованість, опосередкованість спілкування, дитанційність, віртуальність та інтерактивність [38].

Аналізуючи наукові доробки авторів, розуміємо Інтернет-дискурс як форму мовленнєво-комунікативної взаємодії, що реалізується в когнітивно-комунікативному просторі глобальної мережі через електронні канали зв'язку з використанням гіпертекстових, вербальних і паравербальних засобів. Йому притаманна специфічна структурно-змістова організація, зумовлена технічними можливостями цифрового середовища, особливостями комунікативної ситуації та соціальними ролями учасників. До провідних характеристик Інтернет-дискурсу належать: гіпертекстуальність, інтерактивність, віртуальність, опосередкованість, статусне рівноправ'я, креолізованість, емоційність, анонімність, лабільність, потенційність, еkleктика функціональних стилів.

Українська дослідниця О. Дзюбіна зазначає, що безперервний розвиток мови є ключовою умовою її існування, що проявляється у виникненні нових слів.

Оскільки процес пізнання світу, поява нових понять, суспільні зміни, а також науково-технічний прогрес тривають постійно, мова має забезпечувати мовців необхідною кількістю лексичних одиниць. Щорічне збагачення англійської мови значною кількістю нових слів вимагає від дослідників не лише їхньої фіксації, а й детального аналізу [14].

Дослідження неологізмів загалом, а також кібернеологізмів як їхнього різновиду, є надзвичайно актуальним для сучасної української мови та має значну наукову цінність.

Англійська мова, яка виконує роль лінгва-франка у сучасному цифровому середовищі, є одним із провідних джерел неологізмів, що стрімко інтегруються в Інтернет-дискурс і суттєво впливають на трансформації мовного й культурного характеру в глобальному контексті. Нові лексичні одиниці, які виникають під впливом англійської мови в межах соціальних мереж, медіапростору та цифрових технологій, мають як позитивні, так і негативні наслідки. За В. Примою, з одного боку, вони збагачують словниковий склад, сприяючи мовній динаміці та інноваціям, а з іншого – створюють труднощі щодо уніфікації термінів, можуть призводити до втрати мовної та культурної ідентичності й ускладнювати використання нових слів у живому мовленні. Однією з ключових проблем є домінування англійської мови, що може спричинити дисбаланс у міжмовному спілкуванні, зокрема – витіснення автентичної лексики, особливо серед молодого покоління. Це зумовлює необхідність ґрунтовного аналізу впливу англійських неологізмів на глобальний Інтернет-дискурс, а також важливість пошуку рівноваги між процесами глобалізації та збереженням мовно-культурної спадщини кожної нації [29].

У сучасному суспільстві неологізми відіграють провідну роль як відображення соціальних, наукових, технічних і культурних трансформацій. Вони слугують рушієм мовного розвитку, фіксуючи зміни у світі через оновлення лексичного складу та поступову заміну усталених слів новими мовними одиницями. Крім того, неологізми сприяють формуванню групової ідентичності, активно впливають на процеси культурної взаємодії, сприяючи мовній та

культурній інтеграції. Актуальність вивчення неологізмів зумовлена потребою підтримувати мовну динаміку та забезпечувати ефективну передачу знань в умовах стрімких глобальних змін.

О. Макарова вважає, що неологізми, зважаючи на їхнє значеннєве навантаження, становлять динамічну складову лексичної системи мови. Вони вирізняються яскравою новизною, образністю, високою емоційністю та експресивністю [26].

В. Наливайко зазначає, що через особливості медійного дискурсу неологізми, які функціонують в англomовних засобах масової інформації, на форумах, у блогах чи в кінематографі, не лише фіксують сучасні реалії, а й несуть аксіологічне навантаження. Оцінність мовних одиниць тісно пов'язана з системою суспільних цінностей, тому вона безпосередньо відображає ставлення соціуму до певного явища або, у разі штучного конструювання оцінок, здатна впливати на формування бажаної реакції в аудиторії [27].

В. Лобода звертає увагу на те, що в межах Інтернет-дискурсу динамічно розвивається феномен глобальної електронної англійської мови, відомий під назвою *Webglish* (словотвірне поєднання *Web* і *English*). Ця форма сучасної онлайн-комунікації представлена переважно сленговою лексикою та вирізняється низкою мовних рис, зокрема:

- нехтуванням орфографічними й граматичними нормами, активним використанням великих літер, відступом від усталених правил пунктуації, широким застосуванням скорочень, аббревіатур і емодзі;

- постійним поповненням словникового складу за рахунок нових мовних одиниць, створених безпосередньо користувачами мережі, що свідчить про відносну самостійність розвитку лексики *Webglish* у відриві від традиційної мовної системи [25].

Я. Вжещ виокремлює ключові семантичні поля, притаманні Інтернет-дискурсу, серед яких:

- поширені технічні терміни, як-от: *www*, *http*, *JPEG*, *PDF*, *Word*;

- лексика, загальноновживана серед широкого кола інтернет-користувачів: *avatar, page, profile, home page*;
- слова, характерні переважно для блогерського середовища: *content, blog post, content creator, viral, influencer*;
- загальнодоступні лексеми, якими послуговується більшість користувачів мережі: *surfing, website, delete, download, pay, subscribe, agree* [8].

На думку В. Прими, однією з характерних рис англійських неологізмів у межах Інтернет-дискурсу є використання абревіацій і передача англійських слів українською абеткою (транслітерація) з метою економії часу під час спілкування. Технології та медіа відіграють провідну роль у поширенні неологізмів завдяки кільком ключовим чинникам:

- висока швидкість обміну інформацією: соціальні мережі, блоги та месенджери дозволяють миттєво передавати нові слова великій кількості користувачів, завдяки чому лексичні новації швидко набувають популярності в умовах глобального доступу до Інтернету;
- поява нових форматів комунікації: сучасні технології породжують нові способи передавання змісту, такі як чати, меми, відео та зображення, в яких часто використовуються новостворені або адаптовані лексеми;
- культурна взаємодія: Інтернет-дискурс сприяє міжкультурному обміну, у процесі якого мови впливають одна на одну, запозичуючи не лише лексику, а й нові комунікативні практики, що адаптуються до локальних особливостей;
- віртуальні спільноти та спеціалізований сленг: онлайн-спільноти створюють нові мовні одиниці, які відображають їхні інтереси, цінності та стиль спілкування. Часто ці лексеми подаються у вигляді gif-анімацій, емодзі, відео, аудіо чи інших форм мультимедійного (креолізованого) контенту;
- технологічні інновації: із появою нових гаджетів, платформ, застосунків і цифрових продуктів виникають нові поняття, які потребують лінгвістичного оформлення — саме тут виникають неологізми для опису нових реалій [29].

Поняття неологізм трактується як мовна одиниця, яка позначає нове слово або словосполучення, створене для називання нового поняття, явища чи предмета.

Неологізми виступають своєрідним індикатором динаміки мовної системи, що свідчить про її здатність до постійного оновлення й адаптації відповідно до змін, які відбуваються в різних сферах суспільного життя – науці, техніці, культурі, соціумі тощо [34].

Виникнення неологізмів зумовлюється низкою чинників:

- Науково-технічний прогрес – сприяє появі нових понять, що потребують лексичного означення. До прикладу, із розвитком цифрових технологій у мовний вжиток увійшли такі лексеми, як *смартфон*, *вай-фай*, *біотехнології* [28].
- Соціальні трансформації – впровадження нових форм зайнятості, способів життя та ідентичностей зумовлює появу слів на кшталт *фрилансер*, *блогер*, *гендер* [32].
- Культурні процеси – нові явища масової культури, модні тенденції, а також розвиток молодіжного і професійного сленгу стають продуктивними джерелами неологізмів [17].
- Політичні та історичні події – активізують творення нової термінології, яка відображає актуальні суспільно-політичні зміни [35].

Таким чином, неологізми виконують функцію віддзеркалення суспільних трансформацій у лінгвістичній площині, забезпечуючи мові гнучкість і здатність до відображення нової реальності.

На думку Н. Скибицької до ключових чинників, що зумовлюють поширення нових лексичних одиниць в Інтернет-просторі, належать: популярність конкретних онлайн-платформ (багато неологізмів виникає саме у межах певних соціальних мереж, таких як *Twitter*, *TikTok*); мемний і вірусний характер контенту (тенденції, що швидко стають популярними, сприяють активному поширенню новотворів); використання неологізму публічною особою – зіркою, політиком чи культурним діячем (що сприяє закріпленню терміна в масовій свідомості); вплив процесів глобалізації (Інтернет як простір міжкультурної взаємодії сприяє нівелюванню мовних бар'єрів і транснаціональному розповсюдженню нової лексики) [34].

Виявлення основних факторів, що сприяють активному обігу неологізмів у мережі, є важливим для розуміння мовної динаміки цифрової епохи, а також для усвідомлення ролі Інтернету як глобального комунікативного інструмента, який формує сучасний лексичний ресурс.

Отже, Інтернет-дискурс виступає потужним каталізатором поширення англословних неологізмів, які активно впливають на мови інших народів, іноді змінюючи або витісняючи автентичні мовні форми. На основі тверджень науковців, розуміємо неологізми як новостворені або нещодавно запозичені слова, словосполучення чи мовні звороти, які виникають у мові для позначення нових предметів, явищ, понять чи процесів, що з'являються внаслідок суспільних, наукових, технологічних, культурних або комунікативних змін. Вони можуть формуватися шляхом словотвору, переосмислення вже наявної лексики або запозичення з інших мов і часто мають тимчасовий характер, набуваючи статусу загальноновживаних одиниць або зникаючи з вжитку.

Л. Кондратюк, Н. Юхновець, досліджували сучасний англословний та німецькомовний Інтернет-дискурс і узагальнили, що оновлення лексичного складу переважно відбувається за допомогою морфологічного та семантичного словотворення, а також шляхом запозичення іншомовних одиниць і калькування. Серед морфологічних способів творення неологізмів найбільш поширеними є словоскладання, основоскладання, афіксація та аббревіація. Особливо популярним у англійській мові в межах Інтернет-дискурсу є основоскладання, яке передбачає об'єднання основ двох або більше слів з утворенням складених лексичних одиниць-комполітів [24].

Неологізми поділяються на кілька основних типів:

- Семантичні неологізми — слова, що вже існували в мові, але набули нового значення. Наприклад, лексема *класний*, яка раніше означала «той, що належить до класу», нині широко вживається у значенні «хороший», «відмінний» [101].
- Лексичні неологізми — цілком нові слова, що утворюються різними способами:

- Словотвір — шляхом додавання префіксів, суфіксів або складання слів. Наприклад, *інтернет-магазин, біоінформатика*.
- Запозичення — перенесення лексичних одиниць з інших мов. Наприклад, *менеджер, стартап*.
- Аббревіації — скорочення складних слів або словосполучень. Наприклад, *лазер, ЮНЕСКО* [72].

Дослідження неологізмів у філологічній науці сприяє:

- глибшому розумінню сучасного стану мови, адже неологізми відображають актуальні тенденції суспільного мислення та комунікації;
- розвитку мовної культури, оскільки знання нових слів дає змогу точніше й виразніше формулювати думки;
- оновленню лексикографічних джерел, що потребують систематичного доповнення новими одиницями;
- вивченню мовотворчих процесів, що дозволяє простежити закономірності функціонування та еволюції мови [47].

Явище неологізмів базується на загальному законі розвитку людської діяльності, який проявляється у постійному формуванні нових понять, індивідуальних мовних конструкцій і наукових термінів.

Відповідно до Ж. Колоїз, у межах словотворчих процесів, за лексико-граматичним характером твірної бази та використаних дериваційних засобів, виокремлено морфологічні, морфолого-синтаксичний, лексико-синтаксичний і лексико-семантичний способи творення слів [23]. Морфологічні способи словотворення охоплюють кілька різновидів.

Насамперед, до них належить афіксація, що реалізується у двох формах – «чистій» та «змішаній». Чиста афіксація передбачає використання одного словотворчого форманта (префікса, суфікса, постфікса або флексії), тоді як змішана базується на комбінації кількох формантів, наприклад, префікса й суфікса, префікса й постфікса, суфікса й постфікса або ж одночасного застосування префікса, суфікса й постфікса [23].

Іншим поширеним морфологічним способом є осново- та словоскладання. У цьому випадку нові лексичні одиниці формуються шляхом поєднання двох або більше основ, зазвичай за допомогою інтерфіксів, тобто сполучних голосних. Такі утворення класифікують як композити [23]. Якщо ж до структури слова входить оцінне значення, модальні або емотивні відтінки, подібні одиниці іноді позначають терміном «юкстапозити».

Абревіація становить окремий тип словотворення, який реалізується у кількох формах: буквеній (використання перших літер слів), звуковій (утворення скорочення, що вимовляється як окреме слово й може набувати граматичних категорій роду, числа та відмінка; іноді такі форми називають акронімами), частковій (усічення лише першого слова в словосполученні) та по частинній (усічення всіх компонентів словосполучення).

Окрему групу становить усічення, яке відрізняється від абревіації тим, що відбувається шляхом відсікання частини слова без урахування його морфемної структури. До компресійних типів словотворення належить телескопія – поєднання початкової частини одного слова з фінальною частиною іншого, зазвичай у сурядному зв'язку, що призводить до утворення нової лексеми [31].

Ще одним видом морфологічного словотвору є редеривація, або зворотне словотворення, за якого словотвірний процес здійснюється шляхом вилучення афікса чи іншого форманта зі структури вже наявної похідної одиниці, що, своєю чергою, призводить до появи нової лексеми.

Унаслідок стрімкого засвоєння запозиченої лексики, іншомовні слова за короткий період часу починають активно формувати власні словотвірні гнізда, вступаючи у взаємодію з українськими афіксальними елементами. У сучасному мовному просторі спостерігаються випадки поєднання автохтонних коренів із запозиченими афіксами та, навпаки, іншомовних основ із питомими афіксами. Такі інтернаціональні словотвірні утворення, що поєднують елементи різного походження, дослідниця Є. Карпіловська кваліфікує як гібридні лексеми [22].

Т. Бикова дотримується позиції, що неологія постає як критично важлива сфера лінгвістичних досліджень, зосереджена на розумінні складних процесів

розширення словникового запасу та лінгвістичних інновацій та трактує неологізми як мовні явища, що відображають безперервну адаптацію мови до соціальних і технологічних змін. Дослідження демонструє, що розвиток мови не є лінійним процесом, а являє собою багатогранну взаємодію між внутрішніми лінгвістичними механізмами та зовнішніми соціокультурними чинниками. Інтернет-дискурс став потужним каталізатором мовних трансформацій, докорінно змінивши способи створення, поширення та інтеграції нових слів у повсякденну комунікацію. Неологізми, за автором, це не просто нові слова, а складні культурні артефакти, які фіксують моменти технологічних, соціальних та комунікативних трансформацій. Вони слугують мовними маркерами суспільних змін, відображаючи, як спільноти адаптують свої комунікативні інструменти до нових реалій. Дослідження сприяє ширшому розумінню мови як динамічної системи, що постійно формується людською творчістю, технологічним прогресом і соціальною взаємодією. Поширення неологізмів в Інтернет-дискурсі демонструє, що мова далеко не статична; це живий, чутливий механізм творення смислів, який розвивається в режимі реального часу. Дослідження розкриває численні механізми утворення неологізмів, зокрема, словоскладання, змішування, аббревіацію та семантичне розгалуження [50].

Пропонуємо класифікацію словотвору неологізмів за морфемним способом: суфіксальний, префіксальний, суфіксально-префіксальний, осново- й словоскладання, аббревіація, телескопія, конверсія.

У контексті інформаційної революції кібернеологізми становлять важливий об'єкт лінгвістичного дослідження. Відповідно до спостережень О. Ясінської, стрімкий розвиток комп'ютерних технологій та їхнє активне впровадження в різні сфери суспільного життя супроводжується появою нових лексичних одиниць, що отримали назву кібернеологізмів. Ці новоутворення здебільшого є англіцизмами, що виникають унаслідок науково-технічного прогресу, і використовуються для позначення нових цифрових явищ, пристроїв, процесів та понять. Джерелом формування таких одиниць переважно є сфера кібернетики. Подібно до інших неологізмів, кібернеологізми мають часову й просторову конкретизацію,

вирізняються новизною та характеризуються структурними рисами, притаманними новим словам [43].

Актуальність дослідження кібернеологізмів зумовлена їхнім тісним зв'язком із цифровими реаліями сучасного світу. У загальному розумінні, кібернеологізми – це лексичні новоутворення, що виникають на перетині мови й інформаційних технологій. Вони репрезентують динаміку розвитку цифрового середовища, яке проникає в усі аспекти соціального буття. У цьому контексті англійська мова відіграє провідну роль у творенні нових термінів. Такий статус пояснюється кількома чинниками: глобальним домінуванням англійської в інтернет-просторі, де більшість цифрових ресурсів, вебсайтів, програмного забезпечення та онлайн-сервісів функціонують саме цією мовою; геополітичним фактором, оскільки США, де англійська є державною, виступають осередком розвитку інноваційних технологій; а також активністю молодіжного середовища, яке є головним рушієм мовних інновацій у цифровій сфері [90].

Англомовні кібернеологізми формуються за різноманітними словотвірними моделями. Серед найпоширеніших — аббревіації на зразок *LOL* (laugh out loud), *BTW* (by the way), *ASAP* (as soon as possible), а також складні слова, як-от *cyberbullying*, *clickbait*, *selfie*. Поширеними є також акроніми на кшталт *NASA* (National Aeronautics and Space Administration) та *Wi-Fi* (Wireless Fidelity). Окрему групу становлять деривати від власних назв, що функціонують як дієслова або іменники, наприклад, *google* у значенні «шукати інформацію в інтернеті», або *facebook* як «дія, пов'язана з користуванням відповідною соціальною мережею» [25].

Вивчення кібернеологізмів має важливе значення з кількох позицій. По-перше, ці мовні одиниці відображають соціокультурні процеси, що формують сучасний стиль життя, ціннісні орієнтири й комунікативні практики. По-друге, знання таких одиниць сприяє поглибленню мовної компетенції, зокрема у сприйнятті актуальної літератури, кіно, музики та інтернет-контенту. По-третє, для представників професійних сфер, пов'язаних із інформаційними технологіями,

маркетингом або журналістикою, володіння новітньою лексикою є функціонально необхідним.

Кібернеологізми, що виникають в Інтернет-дискурсі, мають низку характерних рис. Насамперед, вони є міждисциплінарними, оскільки охоплюють поняття, пов'язані з різними галузями знань – технікою, наукою, культурою. Крім того, ці одиниці вирізняються креативністю, адже часто утворюються з використанням нетипових словотвірних засобів, включаючи іронію, сарказм, аббревіації або словоскладання. Не менш важливою є динамічність таких одиниць: вони мають короткий життєвий цикл, швидко входять у вжиток, проте можуть так само стрімко зникати. Водночас вони характеризуються глобальністю, оскільки, поширюючись через інтернет, стають частиною міжнародної комунікації, зокрема в межах молодіжної субкультури [62].

Вивчення англомовних кібернеологізмів у межах інтернет-дискурсу є перспективним напрямом досліджень для лексикографії, соціолінгвістики та комп'ютерної лінгвістики. Для лексикографії це означає необхідність постійного оновлення словників, адаптованих до мовної динаміки. Соціолінгвістичний аспект полягає у вивченні змін, що відбуваються під впливом соціальних факторів, тоді як комп'ютерна лінгвістика зацікавлена в удосконаленні інструментів автоматичного перекладу, обробки природної мови та аналізу цифрових текстів. Таким чином, аналіз кібернеологізмів дозволяє не лише фіксувати мовні інновації, але й виявляти глибинні тенденції розвитку сучасного суспільства в умовах цифровізації.

Розуміємо кібернеологізм як новоутворене слово або словосполучення, що виникає внаслідок розвитку цифрових технологій та інтернет-комунікації, відображаючи нові явища, об'єкти або процеси у сфері інформаційних технологій. Здебільшого такі лексеми є запозиченнями (переважно з англійської мови) або утворюються шляхом словотвору в межах мови-реципієнта і використовуються для номінації понять, пов'язаних з кіберпростором, онлайн-активністю, цифровими пристроями, соціальними мережами тощо.

1.2. Проблема неологізмів у сучасній філології як основа дослідження англомовних кібернеологізмів

У сучасному мовознавстві проблема неологізмів посідає одне з провідних місць, оскільки мовна система постійно оновлюється у відповідь на динамічні зміни в соціокультурному, науково-технічному та інформаційному середовищі. Неологізми – це важливий індикатор змін, що відбуваються у свідомості мовців, у їхньому способі сприйняття дійсності та мовної репрезентації нових понять. Саме через новоутворення мова фіксує нові явища та тенденції суспільного розвитку.

Неологізми формуються різними шляхами: через словотвір, запозичення, семантичне переосмислення вже наявних одиниць тощо. Їх поява свідчить про активне функціонування мови як живого соціального механізму, що здатний швидко реагувати на запити часу. Зокрема, найбільш плідним ґрунтом для виникнення неологізмів сьогодні є сфера цифрових технологій, де темпи розвитку особливо інтенсивні.

В умовах глобалізації особливої актуальності набуває вивчення англомовних неологізмів, які здебільшого пов'язані з технічними та інформаційними нововведеннями. Англійська мова, як провідна мова міжнародного спілкування, інтернету, науки і техніки, є джерелом великої кількості нових слів, які поступово інтегруються у лексичну систему інших мов, зокрема й української.

У цьому контексті виокремлюється окрема група лексичних інновацій – кібернеологізми. Вони виникають у результаті взаємодії мови з кіберпростором, тобто новітнім середовищем людського існування, де активно функціонують цифрові технології, соціальні медіа, штучний інтелект, хмарні сервіси та інші елементи сучасного інформаційного світу. Кібернеологізми відображають як технічні, так і соціокультурні зміни, що супроводжують цифрову трансформацію суспільства.

Формування та функціонування кібернеологізмів в англійській мові заслуговує на окрему увагу з боку лінгвістів, оскільки ці одиниці не лише

збагачують лексику, а й демонструють нові способи словотвору, модифікації значень, комунікативні стратегії та механізми мовного впливу. Вони є невід'ємною частиною інтернет-дискурсу, який формує нову мовну норму та змінює мовленнєві практики користувачів у глобальному масштабі.

Проблема неологізмів у сучасному мовознавстві залишається актуальною з огляду на низку чинників, які суттєво впливають на динаміку мовного розвитку. Одним із ключових аспектів є динамічний розвиток мови, зумовлений стрімкими трансформаціями у всіх сферах суспільного життя. Ці зміни спричиняють появу нових понять, що, у свою чергу, веде до формування нових лексичних одиниць. Неологізми, таким чином, відображають сучасні тенденції, збагачуючи лексичний склад мови [6].

Значний вплив на мовну систему чинять глобалізаційні процеси, які сприяють активному культурному, соціальному та економічному обміну між країнами. У результаті цього зростає кількість запозичень із різних мов, що веде до утворення нових слів, адаптованих до конкретного мовного середовища. Розвиток науки і техніки також виступає важливим чинником, який породжує численні нові поняття, що вимагають своєї вербальної репрезентації. У зв'язку з цим постає потреба у створенні неологізмів для позначення наукових та технологічних нововведень [11].

Не менш важливою є роль соціальних змін, що відбуваються в суспільстві. Поява нових соціальних явищ, рухів і тенденцій сприяє оновленню лексичного складу мови. Засоби масової інформації, реклама та інтернет активно впливають на формування й поширення неологізмів, закріплюючи їх у масовій свідомості. Таким чином, сучасна масова культура і медіасередовище є потужними чинниками мовної інновації [5].

Дослідження неологізмів відкриває широкі перспективи для аналізу мовної динаміки. Воно дозволяє простежити, як змінюється мова під впливом зовнішніх чинників, виявити основні тенденції розвитку лексики та зрозуміти соціальні процеси, що відбуваються в суспільстві. Крім того, воно сприяє удосконаленню словників і довідників, оскільки вивчення нових слів є передумовою для

постійного оновлення лексичних ресурсів. У свою чергу, це сприяє розвитку таких наук, як лінгвістика, соціологія та культурологія.

Аналіз сучасних досліджень демонструє наявність глибокого інтересу до проблеми неологізмів серед вітчизняних і зарубіжних науковців. Зокрема, С. Гриценко досліджує еволюцію лексичної системи української мови на основі аналізу пам'яток XVI–XVII століть. Учена визначає механізми збагачення лексичного складу шляхом словотворення, запозичень і семантичних змін. Вона доводить, що лексика української мови в цей період була динамічною системою, яка чутливо реагувала на зміни в суспільному житті, культурі й науці [6].

Інша дослідниця, І. Андрусак, звертає увагу на тісний зв'язок між мовою і мисленням. Вона зазначає, що в англійській мові кінця XX століття цей зв'язок проявляється особливо виразно в процесі утворення неологізмів. Появу кожного неологізму можна пояснити складним когнітивним процесом, за допомогою якого люди ідентифікують, класифікують і концептуалізують нові явища в навколишньому середовищі, з якими вони стикаються. [1]. Таким чином, мова не лише слугує засобом відображення об'єктивної дійсності, а й відіграє активну роль у конструюванні та формуванні концептуальної картини світу її носіїв. У цьому контексті дослідниця, М. Шутова досліджує поточні лексичні трансформації та динамічну еволюцію словникового складу сучасної англійської мови, зокрема, механізми адаптації мови до нових реалій шляхом творення нових лексем. Особливу увагу дослідниця приділяє впливу соціальних факторів на ці процеси та ролі неологізмів у сучасному суспільстві [41].

Метою дисертаційного дослідження є аналіз проблеми неологізмів у сучасній філології. Стрімкий розвиток науки, техніки та культури у глобалізованому світі сприяє інтенсивному оновленню мовних систем, насамперед через появу нових понять і слів. У цьому контексті особливу увагу привертає поширення англомовних неологізмів, які відіграють важливу роль у формуванні сучасної мовної картини світу.

Неологізми слід розглядати як мовні осередки, що відображають динаміку, зміни й досягнення суспільства. Вони слугують не лише маркерами епохи, а й

важливим інструментом пізнання світу. Водночас явище неологізмів становить складну проблему для філологічної науки, що вимагає глибокого і всебічного вивчення [2].

У межах дослідження окреслено основні проблеми, пов'язані з неологізмами. Однією з них є проблема визначення самого поняття «неологізм». Виникають труднощі з точним окресленням моменту, коли нове слово перестає бути неологізмом і входить до активного словникового запасу. Також дискусійним залишається питання критеріїв, за якими неологізми відмежовуються від інших лексичних одиниць.

Згідно з думкою С. Вискушенко, ключовим параметром ідентифікації неологізмів є їхнє документування та подальше включення до авторитетних лексикографічних джерел. Завдання документування та формалізації нових лексичних одиниць зазвичай беруть на себе лексикографи, які є носіями мови. Перебування лексеми в словнику є індикатором того, що вона пройшла етапи інтеграції та часткової чи повної асиміляції в мовному середовищі [9].

Однак існують суперечності щодо детермінації мовних новоутворень, які ще не були зареєстровані в словниках. Частина науковців визначає їх як okazіоналізми, інші класифікують їх як потенційні слова, а деякі називають їх формальними неологізмами. Тому це питання досі не має однозначного вирішення в межах неології і вимагає подальшого вивчення та теоретичного осмислення.

На сучасному етапі розвитку неології як наукової дисципліни основними практичними завданнями є:

1. встановлення шляхів виникнення нових слів;
2. вивчення причин їх появи;
3. окреслення прагматичного контексту їх використання.

Багатогранність дослідження неологізмів в сучасній лінгвістиці забезпечує їх детальний і глибокий аналіз. Огляд наукових праць, присвячених вивченню неологізмів, свідчить, що проблема вивчення нового слова залишатиметься

актуальною і потребує від дослідників новаторських підходів до розкриття цього явища [9].

Не менш актуальною є проблема класифікації неологізмів. Складність полягає у визначенні релевантних ознак, за якими можна групувати новоутворення. Семантичні, морфологічні та функціональні критерії нерідко суперечать одне одному, що ускладнює створення єдиної типології. Динамічність неологізмів також створює проблеми для їх фіксації в словниках, оскільки лексичні одиниці швидко змінюють значення або виходять з ужитку.

Ще однією суттєвою проблемою є вплив неологізмів на мову. З одного боку, нові слова збагачують мовну систему, дозволяючи точно виражати сучасні поняття, з іншого – надмірне вживання неологізмів може призводити до збіднення мови та втрати її образності. Проблемним також є переклад неологізмів іншими мовами, особливо тоді, коли в них відсутні адекватні відповідники. Це вимагає від перекладача не лише мовної компетенції, а й творчого підходу та глибокого розуміння контексту [9].

Таким чином, перед філологами постають численні виклики, серед яких – розробка нових методів дослідження, здатних опрацьовувати великі текстові масиви; створення нових словників і лексичних ресурсів, що відображатимуть актуальні мовні процеси; а також удосконалення підходів до викладання мов, включаючи вивчення неологізмів як обов'язковий компонент навчальних програм [2].

Дослідження неологізмів, зокрема англомовних кібернеологізмів, є важливим напрямом сучасної філології. Воно дає змогу глибше зрозуміти не лише мовні процеси, а й соціальні, культурні й когнітивні зміни, що відбуваються під впливом технологій. Такий підхід дозволяє по-новому осмислити взаємозв'язок між мовою, технологією і людиною в умовах цифрової епохи.

1.3. Методологія дослідження англомовних кібернеологізмів у сучасному Інтернет-дискурсі

Методологія дослідження англомовних кібернеологізмів у сучасному Інтернет-дискурсі вимагає комплексного підходу, що включає аналіз лексичних, семантичних, синтаксичних та соціокультурних аспектів цього явища. Кібернеологізми — це нові слова, терміни або вирази, що з'являються внаслідок розвитку цифрових технологій і проникнення інтернет-комунікацій у повсякденне життя. Оскільки інтернет є швидкоплинним середовищем, де постійно виникають нові мовні одиниці, необхідно застосовувати динамічні методи дослідження для відслідковування еволюції цих термінів.

Першим етапом дослідження є вибір методів корпусного аналізу, зокрема використання сучасних лексичних і корпусних інструментів, таких як Sketch Engine і Voyant Tools. Ці інструменти дозволяють виявити частоту вживання певних термінів, їхнє поширення в різних типах текстів та контекстах, а також виявити основні тенденції в еволюції кібернеологізмів у цифровому середовищі. Цей етап дозволяє отримати об'єктивні дані про вживаність термінів і їх контекстуальне значення.

Лексичний аналіз полягає у вивченні виявлених кібернеологізмів з точки зору їх структурних характеристик. Це включає вивчення форм термінів, їхньої граматичної та фонетичної адаптації до англійської мови. На цьому етапі важливо виявити типи словотвору, які використовуються для створення нових термінів, такі як акроніми, аббревіатури, лексичні злиття, калькування з інших мов або запозичення. Оскільки цифрові технології часто вимагають швидкого створення нових термінів для позначення нових явищ, лексичний аналіз допомагає зрозуміти механізми та тенденції цього процесу.

Наступним кроком є проведення семантичного аналізу виявлених кібернеологізмів. Оскільки інтернет-комунікація характеризується високою швидкістю змін, нові терміни часто мають мультисзначність або змінюють своє значення в залежності від контексту. У цьому випадку важливим є виявлення

основних семантичних полів, до яких належать кібернеологізми, а також аналіз зміни їхнього значення у часі та просторі. Зміна значення термінів з часом та їхнє адаптування до нових технологічних умов є ключовими для розуміння еволюції цифрової лексики. Семантичний аналіз допомагає визначити, як кібернеологізми функціонують у різних дискурсах та які значення вони набувають у специфічних контекстах.

Синтаксичний аспект дослідження передбачає вивчення того, як кібернеологізми інтегруються в структуру англійських інтернет-текстів. Це включає виявлення типових синтаксичних конструкцій, в яких ці терміни вживаються, а також їхню роль у формуванні нових мовних одиниць або фразеологізмів. Такі дослідження дозволяють зрозуміти, як інтернет-літературні жанри та стилі впливають на формування нових мовних норм і практик. Важливо дослідити, чи мають кібернеологізми властивість змінювати синтаксис речень, наприклад, у разі використання нових типів дієслів або іменників у ролі дієслів. Це допомагає визначити, яким чином технологічний прогрес змінює мовні структури та звичаї використання мови.

Соціокультурний аспект є важливим для розуміння причин виникнення кібернеологізмів і їхньої адаптації до мовних практик різних соціальних груп. Враховуючи, що кібернеологізми часто виникають як результат специфічних потреб певних соціальних груп або інтернет-спільнот, важливо вивчати, як ці терміни відображають соціальні, культурні та технологічні контексти, в яких вони з'являються. Наприклад, нові терміни можуть бути пов'язані з новими практиками у сфері цифрових технологій, такими як криптовалюти, штучний інтелект або розширена реальність. Це вимагає детального аналізу соціальних мереж, блогів, форумів та інших джерел, де ці терміни активно використовуються.

Наступним етапом є дослідження впливу кібернеологізмів на мовні практики в глобальному контексті. Оскільки інтернет є міжнародним середовищем, важливо вивчати, як англійські кібернеологізми поширюються в інших мовах і культурах. Це може включати порівняльний аналіз того, як аналогічні терміни виникають і використовуються в інших мовах, а також як

англійські терміни адаптуються в інших мовах. Таке дослідження допомагає зрозуміти роль англійської мови як глобальної цифрової мови та її вплив на розвиток мовних практик в інших культурах.

Не менш важливим етапом є вивчення еволюції кібернеологізмів з часом. Оскільки інтернет-середовище швидко змінюється, багато термінів, що з'являються, можуть швидко ставати застарілими або змінювати своє значення. Для цього важливо проводити довготривалі спостереження за розвитком термінів, використовуючи часові зрізи та аналізуючи зміни у вживанні термінів у різні періоди. Цей етап допомагає зрозуміти, які кібернеологізми здатні стати частиною стандартного лексикону, а які зникнуть через зміну технологічних умов.

Також, важливим є вивчення впливу кібернеологізмів на мовні стандарти та нормативи. Часто нові терміни викликають суперечки серед мовознавців і користувачів мови щодо їхнього визнання та використання. Важливо дослідити, як ці терміни інтегруються в офіційні словники, навчальні програми та мовні політики. Вивчення цього аспекту дозволяє зрозуміти, наскільки інноваційними є кібернеологізми та як вони змінюють традиційні мовні правила та стандарти.

Необхідно дослідити застосування кібернеологізмів у різних жанрах інтернет-дискурсу. Оскільки інтернет-комунікація охоплює широкий спектр жанрів, від новин і блогів до відеоігрових спільнот і технічних форумів, важливо досліджувати, як кібернеологізми функціонують у різних контекстах і жанрах. Це дозволяє виявити, які терміни є найбільш популярними в конкретних типах текстів, а також які жанрові та стильові особливості визначають вживання цих термінів.

Останнім етапом є підсумковий аналіз отриманих результатів та їхня інтерпретація в контексті загальних мовних тенденцій та соціокультурних змін, що відбуваються в цифровому середовищі. Важливо узагальнити результати дослідження, підкреслюючи, як кібернеологізми змінюють не лише мову, а й культурні, соціальні та технологічні практики в глобальному контексті. Це дозволяє зробити висновки про подальший розвиток англійської мови в умовах постійних технологічних змін.

Узагальнивши, серед основних методів можна виокремити такі:

корпусний лінгвістичний аналіз – дозволяє визначити частотність уживання кібернеологізмів, особливості їхнього контекстуального функціонування та семантичні характеристики. Сучасні текстові корпуси, як-от Google Books Ngram Viewer, Corpus of Contemporary American English (COCA), Voyant Tools, Sketch Engine тощо, надають широкі можливості для опрацювання великих обсягів текстових даних [74];

соціолінгвістичний аналіз – дає змогу встановити соціальні чинники, які впливають на вживання кібернеологізмів (вік, стать, соціальний статус, професія) [73];

когнітивний аналіз – вивчає когнітивні процеси, що лежать в основі творення та використання кібернеологізмів [10];

семантичний аналіз – розкриває значення кібернеологізмів, їхню полісемію та метафоричність [54];

порівняльний аналіз — дозволяє зіставити кібернеологізми різних мов і культур [85].

Комплексний підхід до дослідження кібернеологізмів передбачає поєднання зазначених методів, що дозволяє сформувати повну та об'єктивну картину мовного явища. Наприклад, корпусний аналіз можна поєднати з соціолінгвістичним опитуванням, аби з'ясувати суб'єктивне ставлення мовців до кібернеологізмів.

1. Корпусний лінгвістичний аналіз

Великі текстові корпуси, що охоплюють мільярди слів, дозволяють отримати об'єктивні дані про частотність уживання слів, їх контексти, семантичні відношення тощо.

Переваги корпусного аналізу:

- Об'єктивність: мінімізація суб'єктивного впливу під час аналізу.
- Комплексність: охоплення лексичного, граматичного та семантичного рівнів.

- **Динамічність:** можливість простежити зміни в мові завдяки регулярному оновленню корпусів.

- **Масштабність:** аналіз великих обсягів текстових даних, що важливо для динамічних явищ, таких як кібернеологізми [60].

Завдання корпусного аналізу:

- виявлення нових лексичних одиниць, не зафіксованих у традиційних словниках;

- визначення найпоширеніших кібернеологізмів та їх варіантів;

- аналіз типових контекстів вживання;

- встановлення семантичних полів, синонімів, антонімів, гіпонімів;

- відстеження динаміки використання в часі [51].

Особливості застосування:

- **Вибір корпусу:** слід орієнтуватися на сучасні тексти з активною участю інтернет-дискурсу.

- **Інструменти аналізу:** серед найуживаніших — AntConc, Sketch Engine, WordSmith Tools, Voyant Tools.

- **Корпусний запит:** ефективне формулювання запиту є ключем до отримання релевантних результатів (використання регулярних виразів, диких карт).

- **Інтерпретація:** дані корпусного аналізу потребують осмислення у контексті інших джерел [21].

2. Соціолінгвістичний аналіз

Соціолінгвістика є важливим інструментом у дослідженні англomовних кібернеологізмів, оскільки виявляє вплив соціальних чинників на виникнення та поширення нової лексики. Цей метод дозволяє перейти від опису до глибшого розуміння соціальних функцій нових слів.

Фактори значущості:

- **Соціальний контекст:** кібернеологізми активно функціонують у межах онлайн-спільнот, соціальних мереж, ігрових платформ [80].

- **Функції мови:** ідентифікаційна, експресивна, інклюзивна тощо [42].

- Мовна норма: спостерігається вплив неологізмів на трансформацію мовних норм [43].

Методи соціолінгвістичного аналізу:

- Опитування: з'ясування ставлення носіїв мови до кібернеологізмів [56].
- Спостереження: вивчення природного мовлення в різних соціальних групах [87].
- Текстовий аналіз: встановлення частотності та лексичних поєднань [73].
- Моніторинг соціальних мереж: аналіз динаміки поширення серед різних категорій користувачів [86].

3. Когнітивний аналіз

Когнітивна лінгвістика вивчає ментальні процеси, що лежать в основі мовлення, і є надзвичайно продуктивною у вивченні кібернеологізмів — лексики, що репрезентує наше розуміння цифрового світу.

Основні напрями:

- Ментальні моделі: відображають сприйняття нових технологій [77].
- Концептуалізація: кожен термін репрезентує окремий концепт цифрової реальності [93].
- Метафори та метонімії: допомагають осмислити нові явища через вже відомі поняття [41].
- Когнітивні схеми: активуються при інтерпретації нових слів [44].

Методи когнітивного аналізу:

- Аналіз фреймів: виявлення структурних елементів концептів [55].
- Аналіз прототипів: визначення типових представників категорій.
- Метафоричний аналіз: розкриття когнітивних моделей через мовні образи [41].
- Порівняльний аналіз: дослідження культурних особливостей у концептуалізації [59].

4. Семантичний аналіз

Семантичний аналіз є невід'ємним складником вивчення значення кібернеологізмів, зокрема їхньої багатозначності, метафоричності, концептуальної приналежності та взаємозв'язків з іншими словами.

Значущі аспекти:

- Полісемія: зміна значення слова з часом [53].
- Метафоричність: зумовлена спробами осмислити нову реальність через знайомі образи [41].
- Зв'язок зі старою лексикою: виявлення впливу нових слів на значення усталених одиниць [20].
- Концептуальні поля: «інтернет», «соціальні мережі», «геймінг» [31].

Методи:

- Компонентний аналіз: виокремлення смислових складників.
- Контекстуальний аналіз: вивчення уживання в різних мовних ситуаціях [29].
- Порівняльний аналіз: зіставлення значень у різних мовах.
- Семантичні мережі: візуалізація взаємозв'язків між поняттями.

ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ

У результаті вивчення численних підходів до визначення терміна «дискурс» дійшли висновку, що вони є взаємодоповнювальними, оскільки репрезентують явище з різних теоретичних перспектив. Однак така різноплановість трактувань спричиняє труднощі з формування чіткої типології. Тому, пропонуємо ознайомитись із основними класифікаціями дискурсу.

Аналізуючи наукові доробки авторів, розуміємо Інтернет-дискурс як форму мовленнєво-комунікативної взаємодії, що реалізується в когнітивно-комунікативному просторі глобальної мережі через електронні канали зв'язку з використанням гіпертекстових, вербальних і паравербальних засобів. Йому притаманна специфічна структурно-змістова організація, зумовлена технічними можливостями цифрового середовища, особливостями комунікативної ситуації та соціальними ролями учасників. До провідних характеристик Інтернет-дискурсу належать: гіпертекстуальність, інтерактивність, віртуальність, опосередкованість, статусне рівноправ'я, креолізованість, емоційність, анонімність, лабільність, потенційність, еkleктика функціональних стилів.

Інтернет-дискурс виступає потужним каталізатором поширення англomовних неологізмів, які активно впливають на мови інших народів, іноді змінюючи або витісняючи автентичні мовні форми. На основі тверджень науковців, розуміємо неологізми як новостворені або нещодавно запозичені слова, словосполучення чи мовні звороти, які виникають у мові для позначення нових предметів, явищ, понять чи процесів, що з'являються внаслідок суспільних, наукових, технологічних, культурних або комунікативних змін. Вони можуть формуватися шляхом словотвору, переосмислення вже наявної лексики або запозичення з інших мов і часто мають тимчасовий характер, набуваючи статусу загальноновживаних одиниць або зникаючи з вжитку.

Запропоновано класифікацію словотвору неологізмів за морфемним способом: суфіксальний, префіксальний, суфіксально-префіксальний, осново- й словоскладання, абрєвіація, телескопія, конверсія.

Розуміємо кібернеологізм як новоутворене слово або словосполучення, що виникає внаслідок розвитку цифрових технологій та інтернет-комунікації, відображаючи нові явища, об'єкти або процеси у сфері інформаційних технологій. Здебільшого такі лексеми є запозиченнями (переважно з англійської мови) або утворюються шляхом словотвору в межах мови-реципієнта і використовуються для номінації понять, пов'язаних з кіберпростором, онлайн-активністю, цифровими пристроями, соціальними мережами тощо.

Дослідження неологізмів, зокрема англомовних кібернеологізмів, є важливим напрямом сучасної філології. Воно дає змогу глибше зрозуміти не лише мовні процеси, а й соціальні, культурні й когнітивні зміни, що відбуваються під впливом технологій. Такий підхід дозволяє по-новому осмислити взаємозв'язок між мовою, технологією і людиною в умовах цифрової епохи.

На сучасному етапі розвитку неології як наукової дисципліни основними практичними завданнями є:

- встановлення шляхів виникнення нових слів;
- вивчення причин їх появи;
- окреслення прагматичного контексту їх використання.

Не менш актуальною є проблема класифікації неологізмів. Складність полягає у визначенні релевантних ознак, за якими можна групувати новоутворення.

Ще однією суттєвою проблемою є вплив неологізмів на мову.

Виявлено, що перед філологами постають численні виклики, серед яких – розробка нових методів дослідження, здатних опрацьовувати великі текстові масиви; створення нових словників і лексичних ресурсів, що відображатимуть актуальні мовні процеси; а також удосконалення підходів до викладання мов, включаючи вивчення неологізмів як обов'язковий компонент навчальних програм.

У нашому дослідженні ми застосовуємо наступні методи:

1) Корпусний лінгвістичний аналіз є потужним інструментом для дослідження англомовних кібернеологізмів. Він дозволяє отримати об'єктивні дані про частотність використання слів, їхні контексти, семантичні відношення та інші важливі характеристики. Однак, для отримання достовірних результатів необхідно враховувати особливості досліджуваного матеріалу та правильно вибирати методи і інструменти аналізу.

2) Соціолінгвістичний аналіз є незамінним інструментом для дослідження англомовних кібернеологізмів. Він дозволяє виявити не лише лінгвістичні, але й соціальні аспекти цього явища, а також зрозуміти, як кібернеологізми відображають зміни в суспільстві. Подальші дослідження в цьому напрямку дозволять краще зрозуміти, як мова адаптується до нових технологій та як соціальні фактори впливають на мовну еволюцію.

3) Когнітивний аналіз є потужним інструментом для дослідження англомовних кібернеологізмів. Він дозволяє не тільки описати лексичні одиниці, але й зрозуміти, як вони відображають наші когнітивні процеси та як вони формують наше розуміння цифрового світу. Подальші дослідження в цьому напрямку дозволять краще зрозуміти, як мова адаптується до нових технологій та як технології впливають на нашу мову.

4) Семантичний аналіз є невід'ємною частиною дослідження англомовних кібернеологізмів. Він дозволяє глибше зрозуміти, як люди сприймають та інтерпретують нові технології, а також як мова адаптується до нових реалій. Подальші дослідження в цьому напрямку дозволять краще зрозуміти, як мова змінюється під впливом технологічного прогресу.

5) Порівняльний аналіз є потужним інструментом для дослідження англомовних кібернеологізмів. Він дозволяє виявити універсальні закономірності та культурні особливості у формуванні та використанні нових слів, пов'язаних з інформаційними технологіями. Подальші дослідження в цьому напрямку дозволять краще зрозуміти, як мова адаптується до нових реалій та як культурні фактори впливають на мовну еволюцію.

РОЗДІЛ 2. СПОСОБИ УТВОРЕННЯ ТА ПЕРЕДАЧІ АНГЛОМОВНИХ КІБЕРНЕОЛОГІЗМІВ

2.1. Феномен кібернеологізмів як проблема філології та інших гуманітарних наук

Швидкий розвиток інформаційних технологій спричинив появу нового мовного явища – кібернеологізмів. Це слова та словосполучення, що виникають у зв'язку з появою нових технологій, гаджетів, програмного забезпечення та інтернет-сервісів. Феномен кібернеологізмів є складним і багатограним, він викликає інтерес не лише у філологів, а й у представників інших гуманітарних наук.

Дослідження кібернеологізмів є актуальним з кількох причин:

- Глобалізація цифрового спілкування: Стрімке поширення Інтернету полегшило спілкування між людьми через національні кордони, сприяючи формуванню глобалізованого цифрового середовища. У цьому середовищі англійська мова відіграє провідну роль, що сприяє широкому розповсюдженню англомовних кібернеологізмів та прискорює їх поширення між різними мовами та культурами [83].
- Швидкість змін: Стрімкий розвиток інформаційних технологій вимагає постійного оновлення лексики. Щодня з'являються нові гаджети, програмне забезпечення та цифрові сервіси, які вносять свіжу термінологію в повсякденну мову[91].
- Вплив на інші мови: Англомовні кібернеологізми часто запозичуються іншими мовами, впливаючи як на їх словниковий запас, так і, певною мірою, на граматичну структуру.
- Соціальні наслідки: Поширення кібернеологізмів впливає на різні аспекти людської взаємодії, когнітивні процеси та культурний розвиток. Розуміння цих змін має вирішальне значення для таких фахівців, як соціологи, психологи, педагоги та інші суміжні професії [78].

Феномен кібернеологізмів, які виникають внаслідок розвитку цифрових технологій та інтернет-комунікацій, став важливою проблемою не тільки для мовознавства, а й для широкого спектра гуманітарних наук. Кібернеологізми є новими мовними одиницями, які часто використовуються для позначення нових явищ, процесів або концептів, пов'язаних з інформаційними технологіями та цифровими змінами. Вони відіграють важливу роль у формуванні нового типу мови, що обслуговує специфічні потреби сучасного суспільства, яке все більше орієнтується на цифрові та мережеві технології. З точки зору філології, цей процес викликає нові питання щодо динаміки мови, змін у її структурі та семантиці, а також впливу цифрової реальності на розвиток мовних норм.

Кібернеологізми, як продукт цифрової ери, порушують багато класичних питань філології, зокрема проблему стандартизації та нормативності мовних форм. Часто нові терміни виникають без чіткої граматичної або лексичної регламентації, що може викликати труднощі в їхньому визнанні та вживанні в літературному мовленні. З одного боку, це створює проблеми для мовних стандартів і лексикографії, оскільки в традиційних словниках нові терміни можуть бути представлені пізніше, ніж вони з'являються в повсякденному спілкуванні. З іншого боку, кібернеологізми часто активно використовуються в інтернет-комунікаціях, що забезпечує їх швидке поширення в мовній практиці.

З точки зору лінгвістики, проблеми, пов'язані з кібернеологізмами, можна розглядати в контексті розвитку лексичної системи мови. Нові терміни часто є результатом різних процесів словотвору, таких як акронімія, калькування, метафоризація або навіть штучне створення слів, що не мали раніше значення. Виникнення кібернеологізмів можна пояснити також необхідністю заповнення лексичних прогалин у мові, що з'являються у зв'язку з новими технологіями, інформаційними технологіями та соціальними практиками. Термінологія, пов'язана з цифровими технологіями, стає важливим об'єктом лексикографічних досліджень, що вимагає внесення нових одиниць до словників і перегляду існуючих лексичних норм.

Феномен кібернеологізмів має великий вплив і на інші гуманітарні науки, зокрема на соціологію, культурологію, а також на дослідження сучасних комунікаційних практик. Виникнення нових термінів та виразів відображає не лише мовні зміни, але й соціальні процеси, що відбуваються в глобалізованому світі. Технології змінюють способи взаємодії між людьми, визначають нові форми соціальних відносин і створюють нові соціальні практики. Кібернеологізми стають важливими маркерами цих змін, оскільки вони не лише позначають нові реалії, але й допомагають адаптувати старі соціальні структури до умов цифрової епохи.

У цьому контексті можна розглядати кібернеологізми як своєрідний «сигнал» або індикатор змін у суспільстві. Вони не лише описують нові технологічні процеси, а й відображають цінності та світогляд сучасних користувачів цифрових технологій. Наприклад, терміни, пов'язані з інтернет-економікою, криптовалютами або цифровою ідентичністю, свідчать про зміну сприйняття грошей, влади, власності та особистої безпеки. Це також вказує на появу нових форм соціальної організації, таких як онлайн-спільноти, фріланс, цифрове самовираження та ін.

Інтерес до кібернеологізмів також виникає в рамках філософії мови, де ці терміни ставлять під питання традиційні уявлення про мову як засіб відображення реальності. Кібернеологізми не завжди мають чітке та стабільне значення, що змушує філософів мови замислюватися над тим, як цифрові медіа змінюють нашу уяву про значення, комунікацію та інтерпретацію мовних одиниць. Вони демонструють відносність значень і можливості багатозначності в умовах швидкої еволюції мовних практик у цифровому середовищі.

Важливим аспектом є й етика використання кібернеологізмів. Оскільки нові терміни часто мають специфічну соціальну функцію або ідеологічну забарвленість, вони можуть впливати на формування громадської думки та визначати суспільні норми. Наприклад, терміни, пов'язані з конфіденційністю в інтернеті, захистом даних або кібербезпекою, мають не лише лексичне, а й етичне значення. Вони можуть бути використані для маніпулювання суспільною

свідомістю або підвищення усвідомлення важливості технічних аспектів інтернет-спілкування.

Проблема кібернеологізмів також є актуальною для дослідження впливу технологій на культуру. Мова є важливим елементом культурної ідентичності, і її зміни в умовах цифровізації можуть призвести до трансформації культурних практик і традицій. Кібернеологізми часто виникають у специфічних культурних контекстах, що пов'язані з новими формами медіа та комунікації. Вони стають частиною культурного ландшафту, відображаючи зміни в світогляді, ціннісних орієнтаціях та соціальних відносинах.

Дослідження кібернеологізмів допомагає також зрозуміти нові тенденції в розвитку комунікаційних технологій та їхнього впливу на суспільство. Інтернет, соціальні мережі, мобільні додатки та інші цифрові платформи змінюють структуру комунікації та визначають нові соціальні практики. Кібернеологізми, як продукти цих платформ, є інструментами для вираження нових форм взаємодії між людьми, які відображають не лише технологічні інновації, але й зміни в соціальній ідентичності.

Значення кібернеологізмів для філології та гуманітарних наук не обмежується лише мовними аспектами. Вони також стають важливим об'єктом досліджень у контексті соціальної науки, психології, культурології, а також у сфері політики та економіки. Аналіз кібернеологізмів допомагає не тільки зрозуміти еволюцію мови, але й передбачити, як технології можуть формувати майбутні соціальні структури і навіть змінювати спосіб нашого мислення.

Цікавою є також проблема взаємодії між кібернеологізмами та іншими мовними явищами, такими як сленг, жаргон, та професіоналізми. Кібернеологізми, як і сленгові вирази, часто використовуються для вираження індивідуальності або приналежності до певної соціальної групи, але на відміну від традиційних форм сленгу, вони набувають глобального характеру через інтернет. Це порушує питання про діалектичний характер нових термінів, їхній зв'язок з певними соціальними, економічними і технологічними контекстами.

Особливу увагу заслуговує також аналіз інтерференції між різними мовами та кібернеологізмами. Оскільки англійська мова є основною мовою глобального цифрового комунікаційного середовища, багато кібернеологізмів активно переходять у інші мови через запозичення. Це спричиняє проблему адаптації цих термінів в національних мовах, де вони можуть набувати особливих значень або модифікуватися під культурні та мовні традиції.

Кібернеологізми також можуть бути об'єктом досліджень у контексті теорії дискурсу, де вони виступають як елементи певних дискурсивних практик, які змінюються залежно від цифрових технологій. Вивчення того, як ці терміни використовуються в медіа, рекламі, політиці та науковому дискурсі, дозволяє зрозуміти, як мова адаптується до нових комунікаційних реалій.

На заключному етапі можна зазначити, що дослідження кібернеологізмів вимагає міждисциплінарного підходу, оскільки це явище не обмежується лише лінгвістичними аспектами. Кібернеологізми є важливою частиною широкого соціокультурного процесу, що відображає взаємозв'язок між мовою, технологіями, економікою, політикою і культурою. Вони є не тільки продуктом технологічного прогресу, а й відображенням культурних і соціальних змін у глобалізованому світі.

2.2. Види, класифікація та словникова репрезентація англомовних кібернеологізмів

У сучасному інформаційному суспільстві, що характеризується стрімким розвитком технологій, мова зазнає постійних і динамічних трансформацій. Яскравим прикладом такої еволюції є поява кібернеологізмів – нових слів та словосполучень, що стосуються комп'ютерних технологій, Інтернету та ширшої цифрової сфери. Це питання набуває особливого значення в умовах глобалізації та домінування англійської мови в цифровій сфері.

Актуальність даного дослідження обумовлена наступними факторами:

1. Глобалізація цифрового спілкування: Інтернет об'єднав людей з різних країн, створивши глобальну спільноту. Англійська мова стала основною

мовою спілкування в цифровому середовищі, а англомовні кібернеологізми швидко поширюються по всьому світу [7].

2. Швидкі темпи розвитку технологій: Поява нових гаджетів, програмного забезпечення та онлайн-сервісів вимагає створення нових термінів для їх позначення [3].

3. Вплив на інші мови: Англомовні кібернеологізми часто запозичуються іншими мовами, впливаючи як на їх словниковий запас, так і, певною мірою, на граматичну структуру.

4. Зміна мовної картини світу: Кібернеологізм сприяють створенню нової мовної картини світу, яка втілює чіткі характеристики та норми цифрової культури, що розвиваються. [99].

5. Соціокультурні аспекти: Аналіз кібернеологізмів дає цінне розуміння сучасної соціальної динаміки, панівних культурних цінностей та нових моделей мислення.

Проблема кібернеологізмів породжує низку складних питань, які потребують ретельного вивчення та глибокого аналізу з боку сучасних науковців у галузі філології:

- Механізми утворення: Яким чином генеруються англомовні кібернетизми в сучасному мовному середовищі? Які морфологічні та семантичні механізми сприяють їх формуванню та розвитку?
- Функціонування в мові: Як кібернеологізми використовуються в різних контекстах? Які прагматичні чи дискурсивні функції виконують ці одиниці в різних сферах комунікації?
- Вплив на інші мови: Як англомовні кібернеологізми впливають на лексику синтаксис інших мовних систем? Які процеси адаптації відбуваються?
- Соціальні та культурні аспекти: Які категорії соціальних груп найбільш активно залучені до використання кібернеологізмів? Яким чином використання такої термінології сприяє процесам конструювання ідентичності?
- Переклад та локалізація: Які проблеми виникають при перекладі кібернеологізмів у повсякденний та спеціалізований дискурс? Які стратегії можна

застосувати для досягнення точної та культурно прийнятної локалізації цифрового контенту, що містить кібернеологізми?

Також аналіз англomовних кібернеологізмів виявляється надзвичайно важливим для розгляду низки ключових аспектів, зокрема таких:

- Лінгвістики: сприяє більш комплексному аналізу процесів мовної еволюції, а також особливостей, характерних для сучасної лексикології та семантичного розвитку.
- Перекладознавства: сприяє появі інноваційних стратегій перекладу спеціалізованих текстів або текстів, що стосуються певної галузі.
- Інформатики: сприяє вдосконаленню технологій машинного перекладу та підвищує ефективність систем обробки природної мови.
- Соціології та культурології: надає можливість дослідити сучасну суспільну динаміку та трансформації в культурі.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій спричинив появу численних нових понять і явищ, які, своєю чергою, потребують створення відповідних мовних одиниць для їхнього вираження. Яскравим прикладом таких мовних інновацій є поява кібернеологізмів- лексичних одиниць, пов'язаних зі сферою комп'ютерних та цифрових технологій. Цей мовний зсув стає особливо значущим на тлі процесів глобалізації та домінуючої ролі англійської мови в цифровому комунікативному ландшафті.

Кібернеологізми є важливими лексичними одиницями, що виникають унаслідок розвитку інформаційних технологій, цифровізації та поширення Інтернету. Їхнє виникнення й поширення безпосередньо пов'язане зі змінами в технологічних, соціальних та економічних реаліях. Визначення їхнього місця в мовній системі та розгляд різних видів кібернеологізмів є важливими для розуміння процесів лексичного оновлення сучасної англійської мови.

Один із основних видів кібернеологізмів складають терміни, які виникають внаслідок розвитку технологій. Це специфічні терміни, що описують нові технологічні процеси та інновації, наприклад, *cloud computing* (хмарні обчислення), *big data* (великі дані), *blockchain* (блокчейн). Вони зазвичай мають

вузьку спеціалізацію і використовуються у професійних колах, що займаються розробкою або використанням нових технологій.

Інший тип кібернеологізмів утворюють терміни, що стосуються нових соціальних явищ, породжених цифровими технологіями та Інтернетом. Це терміни на кшталт *selfie* (селфі), *hashtag* (хештег) або *memе* (мем), які стали невід'ємною частиною онлайн-комунікації та повсякденного спілкування. Вони позначають нові форми самовираження або соціальної взаємодії в цифровому середовищі.

Також існує група кібернеологізмів, що описують нові форми діяльності та поведінки користувачів Інтернету, наприклад, терміни *trolling* (тролінг), *cyberbullying* (кібербулінг) або *ghosting* (ігнорування в онлайн-спілкуванні). Ці терміни описують дії, що мають соціальний або психологічний характер, і відображають специфічні взаємодії в межах цифрових платформ.

Важливим типом кібернеологізмів є ті, що пов'язані з новими економічними явищами. З розвитком онлайн-торгівлі, криптовалют і цифрових фінансів з'являються такі терміни, як *cryptocurrency* (криптовалюта), *bitcoin* (біткоїн), *fintech* (фінансові технології). Вони описують нові аспекти фінансової діяльності, які стали можливими завдяки використанню цифрових платформ.

Словникові репрезентації кібернеологізмів є важливим аспектом їхнього визнання та використання в мовній практиці. Найбільш поширеними джерелами для фіксації нових термінів є загальнолексичні словники, такі як Oxford English Dictionary або Merriam-Webster. Однак для точної реєстрації технологічних та спеціалізованих термінів часто створюються окремі словники, що стосуються лише інтернет-термінології або конкретних галузей.

Включення кібернеологізмів до словників, як правило, є результатом тривалого процесу їхнього вживання та стабілізації значення. Лексикографи стежать за популяризацією нових термінів через моніторинг текстів у медіа, соціальних мережах, а також вивчають специфіку використання термінів у професійних спільнотах. Це дозволяє оцінити ступінь визнання терміну серед носіїв мови та прийняти рішення щодо його включення до офіційного лексикону.

Важливою характеристикою багатьох кібернеологізмів є їхня динамічність та контекстуальність. Термін може змінювати своє значення залежно від того, в якому середовищі він використовується. Наприклад, слово *cloud* може позначати як хмару в природничих науках, так і хмару обчислень у контексті інформаційних технологій. Така багатозначність є характерною для багатьох кібернеологізмів, що демонструють гнучкість мови в умовах постійних технологічних змін.

Проблемою лексикографії є також включення нових термінів, які швидко виходять із вжитку. Для таких термінів лексикографи повинні ретельно стежити за їхньою актуальністю і соціальною значущістю. У випадку, якщо термін не здобуває популярності чи зникає із загального вжитку, він може бути виведений зі словника або зазнати змін у своєму значенні.

Кібернеологізми також мають свої особливості в залежності від того, на яку цільову аудиторію спрямовані. Для професіоналів, що працюють у сфері інформаційних технологій, існують терміни з високим рівнем спеціалізації, що можуть бути малозрозумілими для широкої аудиторії. Наприклад, терміни, такі як *API* (інтерфейс програмування додатків) або *SDK* (набір для розробників програмного забезпечення), є відомими тільки для людей, що працюють у технічних галузях.

Окрім технічних та професійних термінів, кібернеологізми також включають розмовні та неформальні вирази, що виникають у середовищі соціальних мереж і онлайн-комунікацій. Вони можуть включати елементи сленгу або навіть жаргону, як, наприклад, *vlog* (відео-блог), *hashtag* (хештег), *binge-watching* (перегляд в один присід). Ці терміни швидко здобувають популярність серед широкої аудиторії, але можуть бути не знайомими для людей, не залучених до цифрового середовища.

Лексикографічний процес включення кібернеологізмів часто викликає суперечки щодо їхнього статусу в мовній системі. Деякі терміни не мають стабільного визначення або швидко змінюють своє значення в залежності від контексту. Це вимагає від лексикографів постійного моніторингу і корекції словникових статей, щоб підтримати актуальність інформації.

Включення кібернеологізмів до словників також пов'язане з культурними аспектами. Такі терміни часто вказують на зміни в культурних та соціальних практиках, які відбуваються завдяки цифровим технологіям. Термін *tete*, наприклад, став не лише позначенням специфічного жанру контенту в Інтернеті, а й важливою складовою сучасної культурної реальності, яку лексикографи повинні відобразити.

Ще однією важливою особливістю словникових репрезентацій кібернеологізмів є необхідність врахування міжмовної адаптації. Оскільки англійська мова є основною мовою для багатьох технологій та інтернет-платформ, багато термінів англійського походження поступово входять в інші мови. Лексикографи повинні враховувати різні варіанти адаптації термінів і їхнє використання в інших мовних контекстах.

Підсумовуючи, можна сказати, що види та словникові репрезентації англійських кібернеологізмів відображають не лише розвиток цифрових технологій, але й зміни в культурних, соціальних та економічних процесах, що супроводжують їхнє впровадження в повсякденне життя. Лексикографічний процес включення нових термінів є складним і динамічним, що вимагає уважного моніторингу мовної практики та постійного оновлення словників, щоб адекватно відображати розвиток цифрової реальності.

З нашої точки зору, ключові проблеми, пов'язані з репрезентацією англійських кібернеологізмів, можна окреслити наступним чином:

- Швидкість появи нових термінів: Швидкість, з якою з'являються нові поняття та терміни, перевищує можливості мовознавців їх систематизувати та зафіксувати [12].
- Проблема стандартизації: Відсутність стандартизованих норм у формуванні та застосуванні кібернеологізмів призводить до помітних розбіжностей у їхньому написанні, вимові та семантичній інтерпретації.
- Збіднення національної мови: Масове використання англіцизмів може призвести до збіднення лексичного складу національної мови, витіснення національних слів і виразів [14].

- Проблема перекладу: Переклад кібернеологізмів часто викликає труднощі, оскільки для багатьох з них не існує точних відповідників в інших мовах [13].

Там, де існує проблема, можна визначити потенційні шляхи її вирішення. У цьому дослідженні ми окреслюємо кілька підходів до вирішення проблем, пов'язаних із репрезентацією англомовних кібернеологізмів:

- Сприяння розвитку національної термінології: створення рідномовних еквівалентів для англійських запозичень та укладання спеціалізованих термінологічних словників.
- Популяризація національної мови: підвищення статусу національної мови шляхом сприяння її використанню в різних сферах та підкреслення її мовної та суспільної цінності.
- Створення двомовних словників: укладання двомовних або тлумачних термінологічних словників, які включають як еквіваленти рідної мови, так і відповідні англійські терміни.
- Розробка навчальних програм: Мовні навчальні програми повинні бути скориговані, щоб відображати сучасні цифрові тенденції, включення контенту, пов'язаного з кібернеологізмами.

Англомовні кібернеологізми – це динамічний пласт лексики, який постійно поповнюється новими словами та виразами. Їх класифікація може здійснюватися за різними критеріями, що відображають різноманітність процесів, які відбуваються в сучасній англійській мові.

Розглянемо основні види англомовних кібернеологізмів:

1. Аббревіатури:
 - Ініціалізм: Слово, утворене з перших літер слів, наприклад, *LOL* (laugh out loud), *FAQ* (frequently asked questions).
 - Акронім: Слово, утворене з початкових букв слів, яке читається як одне слово, наприклад, *NASA* (National Aeronautical and Space Administration)
2. Бленди: Слова, утворені шляхом злиття частин двох або більше слів, наприклад, *brunch* (breakfast + lunch), *emoticon* (emotion + icon).

3. Афікси: Додавання нових префіксів або суфіксів до існуючих слів для утворення нових, наприклад, *e-mail* (electronic mail), *cybercafé*.

4. Запозичення: Слова, запозичені з інших мов або галузей знань, наприклад, *hacker* (з німецької), *blog* (від web log).

5. Семантичні зміни: Зміна значення існуючих слів під впливом нових технологій, наприклад, *mouse* (миша), *cloud* (хмара) [88].

Класифікація за сферою використання:

- Інтернет-сленг: Неформальні слова та вирази, що використовуються в онлайн-спілкуванні (*LOL, BRB, OMG*).
- Комп'ютерна термінологія: Терміни, що описують апаратне та програмне забезпечення, процеси обробки даних (*software, hardware, algorithm*).
- Соціальні мережі: Слова та вирази, пов'язані з використанням соціальних платформ (*friend, follower, like*).
- Віртуальна реальність: Терміни, пов'язані з технологіями віртуальної та доповненої реальності (*avatar, VR, AR*).
- Ігрова індустрія: Сленг, що використовується геймерами (*gamer, level up, glitch*) [69].

Класифікація за морфологічними ознаками:

- Складені слова: Складаються з двох або більше основ (*keyboard, screenshot*).
- Слова з афіксами: Мають префікси або суфікси (*cybercafe, e-commerce*).
- Аббревіатури: Скорочення слів або словосполучень .

Класифікація за семантичними ознаками:

- Конкретні: Позначають конкретні предмети або поняття (*mouse, keyboard*).
- Абстрактні: Позначають абстрактні поняття (*cyberbullying, phishing*).
- Емоційно забарвлені: Виражають емоції або ставлення (*awesome, cool*) [36].

Таким чином, питання репрезентації англійських кібернеологізмів залишається важливим і складним. Поглиблене вивчення цього явища не лише поглиблює наше розуміння сучасної лінгвістичної динаміки, але й сприяє прогресу в різних академічних та міждисциплінарних галузях.

2.3. Практичне застосування англомовних кібернеологізмів та способи їх утворення

Стрімкий розвиток інформаційних технологій, глобалізаційні трансформації суспільства, інтеграційні процеси в економічній, політичній та культурній сферах, а також прискорення науково-технічного прогресу сприяють активному поповненню лексичних складів багатьох мов світу новоутвореннями. У цьому контексті найбільш репрезентативною виступає англійська мова, яка, закріпившись у ролі мови міжнародного спілкування, відіграє провідну роль у процесі глобалізації. Інтенсивне продукування нових лексичних одиниць у ній є відображенням актуальних суспільних змін і комунікативних потреб мовців щодо номінації нових понять, явищ і процесів.

Мова як відкрита й динамічна система постійно зазнає змін під впливом різноманітних соціокультурних, технологічних та комунікативних чинників. З одного боку, міжнародний статус англійської мови, з іншого – стійке зростання кількості її носіїв та користувачів у глобальному просторі – спричиняють активну неологізацію англійського лексикону. Провідні редакції авторитетних лексикографічних джерел, таких як Oxford English Dictionary, Collins Gem English Dictionary, Merriam-Webster Dictionary та інші, систематично реєструють нові одиниці або нові значення вже наявних слів, що свідчить про високий рівень продуктивності словотворення в сучасній англійській мові.

У свою чергу, зростання кількості неологізмів актуалізує потребу в їхньому лінгвістичному вивченні. Основними напрямками таких досліджень є: аналіз факторів, що стимулюють неологічні процеси; з'ясування ролі різних моделей словотвору в появі нової лексики; дослідження механізмів фіксації нових одиниць

у словниках; а також вивчення особливостей функціонування новотворів у мовленні.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій спричиняє активне формування нових понять і термінів, які в сучасному лінгвістичному дискурсі отримали назву «кібернеологізми». Англійська мова, яка домінує в технологічній сфері, виступає основним джерелом формування цих мовних новотворів. У зв'язку з цим постає низка актуальних питань, зокрема щодо шляхів проникнення англомовних кібернеологізмів у германські мови, механізмів їх адаптації та наслідків, які вони спричиняють для мовної картини світу в умовах глобалізаційних процесів та інтерлінгвальної інтеграції.

На адаптацію англомовних кібернеологізмів впливають такі чинники:

- Рівень інтернаціоналізації сфери вжитку: чим активніше галузь залучена до міжнародного співробітництва, тим вища ймовірність інтеграції англіцизмів [26].
- Мовна політика: державна політика щодо мови може або сприяти, або обмежувати запозичення іншомовних лексем.
- Соціальний престиж: лексеми, пов'язані з престижними галузями (інформаційні технології, бізнес), мають вищі шанси на засвоєння носіями мови.
- Культурні особливості: специфіка національної культури впливає на ставлення до іншомовної лексики та ступінь її інтеграції [62].

Процес проникнення англомовних кібернеологізмів у германські мови має низку лінгвістичних і соціокультурних наслідків:

- Збагачення лексичного складу: поява кібернеологізмів сприяє розширенню словникового фонду та забезпечує точнішу номінацію нових явищ.
- Терміносистема уніфікація: запозичення англіцизмів сприяє стандартизації термінологічного апарату в міжмовному просторі [97].
- Граматичні зміни: інтеграція нових лексем може спричинити трансформації граматичних структур, зокрема у сфері словотвору та синтаксису [57].

- Мовна ідентичність: хоча поширення англіцизмів може становити загрозу для національної мовної самобутності, варто враховувати динамічну природу мови, що закономірно передбачає її розвиток та оновлення [98].

Відповідно до Н. Валуєвої, до провідних принципів формування неологізмів належать такі: по-перше, номінація нових понять і явищ за допомогою усталених словотвірних моделей на основі вже наявних у мові морфем; по-друге, оновлення семантики існуючих лексем шляхом переосмислення через подібність ознак або функцій; по-третє, запозичення лексичних одиниць з інших мов з метою номінування нових явищ у межах цієї мовної системи [7].

Найвищу частотність новотворів спостерігає автор у таких сферах, як масові комунікації, інформаційні технології, цифрове середовище, медицина, наука, соціально-політичне життя, побутова комунікація та економіка [17].

Основними механізмами творення неологізмів є словотвірні процеси (афіксація, словоскладання, конверсія, аббревіація), семантична деривація, а також лексичні запозичення. Досліджуючи розмовну лексику та фразеологічні одиниці англійської мови першої половини ХХ століття, Ю. Зацний підкреслює, що у цей період лексичні запозичення з іноземних мов становлять менше 20% від загального словникового запасу, а провідним джерелом оновлення лексичного фонду залишається використання внутрішніх словотвірних ресурсів [17].

Як зазначається у праці І. Каліновської, «справді нові» лексеми, утворені без опори на наявні в мові компоненти, становлять менш ніж 1% від загальної кількості неологізмів, тоді як більшість із них базується на вже відомих морфемах чи словотвірних моделях [88]. Відтак, найбільш продуктивними засобами збагачення сучасного англійського лексикону залишаються словоскладання, телескопія, афіксація, конверсія та реверсивна деривація, які охоплюють понад 95% словотвірних новотворів [18].

Існує декілька основних способів проникнення англійських кібернеологізмів у германські мови:

- Пряме запозичення: найпоширеніший шлях, що полягає у використанні англійських лексем без суттєвих графічних чи фонетичних змін. Приклади: *software, hardware, email* [65].

- Калькування: переклад структури англійського слова засобами цільової мови. Наприклад, німецьке *Software* як результат калькування англійського *software* [37].

- Семантичне запозичення: надання вже існуючому слову нових значень під впливом англійських відповідників. Так, німецьке *surfen*, що первісно означало «кататися на хвилях», у сучасному вжитку набуло значення «серфити в Інтернеті» [65].

- Словотворення: створення нових лексем шляхом комбінування елементів англійської та національної мов, що є свідченням мовної креативності та прагнення до адаптації нових реалій.

У процесі формування кібернеологізмів простежуються різноманітні лінгвістичні механізми, які можна класифікувати за такими основними групами:

- Лексичне запозичення з інших мов
 - Латина: Значна кількість термінів у сфері інформаційних технологій має латинське походження, як-от *cybernetics* (кібернетика), *algorithm* (алгоритм).
 - Грецька мова: У структурі деяких термінів виявляються грецькі корені, наприклад, у слові *software*.
 - Інші мови: Трапляються також запозичення з інших мов, зокрема японської (*anime, manga*) [90].
- Афіксальне словотворення
 - Префіксація: Додавання префіксів до основи слова для створення нових лексем або модифікації значення, наприклад: *e-* (електронний) — *email*; *cyber-* (кібернетичний) — *cybercafe*.
 - Суфіксація: Формування нових слів за допомогою суфіксів, як-от *-er* (позначення особи, що виконує дію) — *gamer*; *-ware* (продукт, засіб) — *software* [52].

- Композитні утворення (складання слів)
 - **Композиція:** Об'єднання двох або більше лексем, наприклад: *laptop*, *smartphone*.
 - **Акронімія:** Утворення слів з початкових літер словосполучень, як у прикладах: *RADAR* (Radio Detection and Ranging), *UNESCO* (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)
 - **Блендинг** (змішування): Створення нових лексичних одиниць шляхом поєднання частин різних слів, наприклад: *bromance* (*brother* + *romance*), *staycation* (*stay* + *vacation*).
- Семантичні трансформації
 - **Метафоризація:** Перенесення значення з однієї предметної сфери в іншу, наприклад: *virus* — у значенні «комп'ютерний вірус».
 - **Метонімізація:** Заміна назви одного об'єкта назвою іншого, пов'язаного з ним за суміжністю, як у випадку *mouse* — «комп'ютерна миша».
- Скорочення та неформальна лексика
 - **Абревіація:** Утворення нових одиниць через скорочення словосполучень, наприклад: *FAQ* (Frequently Asked Questions).
 - **Сленгові скорочення:** Використання неформальних скорочених форм, зокрема: *LOL* (laugh out loud) [52].

Досліджуючи динаміку формування нової лексики, Ю. Зацний акцентує на значному зростанні кількості афіксальних та композитних неологізмів [17]. Утворення нових лексем в англійській мові переважно відбувається шляхом поєднання вже існуючих префіксів та суфіксів. Однак в останні роки в мові спостерігається активна поява нових, проміжних словотворчих елементів - так званих «комбінаторних форм», а також новостворених афіксів та афіксоїдів, наприклад: -com, -net, tel-, mobi-, dot-, e-, i-, -ware, -racy, -ariat, -erati, war-, -gate тощо [18]. Відповідно, деякі лінгвісти стверджують про переосмислення традиційного поняття «словотвір» в англійській мові, оскільки мова почала генерувати одиниці, що складаються виключно з афіксів або перехідних морфем.

Зазначені елементи вирізняються ознакою рекурентності, оскільки регулярно беруть участь у процесах словотворення.

Серед найуживаніших префіксів сучасного словотвору за Н. Валуєвою, вирізняються:

- anti- (*anti-surveillance* – протистояння масовому нагляду, *anti-adblock* – технології, що борються з блокувальниками реклами);
- bio- (*biotracker* – пристрій для відстеження біометричних показників, *bioprinter* – 3D-принтер для друку біотканин);
- cyber- (*cyberwarfare* – ведення війни в кіберпросторі, *cyber hygiene* – правила цифрової безпеки);
- de-, dis-, eco- (*deplatforming* – позбавлення платформи користувача, *disinformation* – дезінформація, *ecocoding* – програмування з урахуванням екологічних факторів, *ecofriendlyware* – екологічно безпечне ПЗ);
- ego-, giga-, hyper- (*egocasting* – персоналізоване мовлення, *gigafactory* – велике автоматизоване виробництво, *hyperconnectivity* – надмірна цифрова взаємозв'язаність);
- mis-, nano-, non-, pre- (*misinfo* – спотворена інформація, *nanobots* – мікророботи, *non-fungible* – незамінний (наприклад, *non-fungible token*), *prebunking* – попередження фейків ще до їх розповсюдження);
- post- (*post-covid* – період після пандемії, *post-digital* – етап після повсюдного впровадження цифрових технологій);
- techno- (*technostress* – стрес, пов'язаний із новими технологіями, *technofear* – страх перед технологічним прогресом);
- інші префіксні неологізми: *posthuman*, *postracial*, *postnational*, *postorganic*, *postprivacy* тощо [7].

Серед продуктивних суфіксів вирізняються: -ability, -able, -ac, -acu, -ance, -ant, -ed, -ee, -er, -ist, -ization, -ify, -ize, -or, -land, -ology, -ous. Класичні суфікси (як от -able, -holic, -ism тощо) у неологічному словотворенні набувають нових значень і вживаються у складі таких слів, як:

streamable (той, що підлягає трансляції в мережі)

instagrammable (придатний для розміщення в Instagram)

non-shareable (такий, що не можна поширювати)

tiktoker (користувач TikTok)

retweetable (придатний для ретвітів)

infovore (людина, що постійно споживає інформацію)

netaholic (той, хто залежний від інтернету)

algorithmsortism (дискримінація через алгоритмічне сортування)

cryptactivism (активізм через криптотехнології)

clicktivism (пасивний активізм через лайки/кліки)

cancelism (ідеологія «відміни» публічних осіб)

datist (той, хто дискримінує за рівнем цифрової грамотності)

tokenization (перетворення об'єктів на токени в цифровій економіці)

Один з найпродуктивніших способів словотворення – словоскладання. Воно реалізується через моделі: n.+n., adj.+n., n.+adj., prep.+n., pron.+n..

1. n.+n. (іменник + іменник). Модель найпоширеніша в сфері ІТ та цифрових технологій:

- *data breach* – витік даних
- *cloud computing* – хмарні обчислення
- *password manager* – менеджер паролів
- *bot network* – мережа ботів
- *blockchain wallet* – блокчейн-гаманець

2. adj.+n. (прикметник + іменник). У цій моделі прикметник уточнює властивість предмета:

- *smart device* – «розумний» пристрій
- *digital footprint* – цифровий слід
- *deep web* – глибока мережа
- *dark net* – «темна» частина Інтернету
- *virtual assistant* – віртуальний помічник

3. n.+adj. (іменник + прикметник). Рідше вживана модель, характерна переважно для сленгу або стилістично маркованих утворень:

- *tech-savvy* – технічно підкований
- *pixel-perfect* – ідеально відточений у візуальному сенсі
- *data-hungry* – «ненаситний» до даних (про застосунки або алгоритми)
- *cloud-ready* – готовий до роботи в хмарі
- *user-friendly* – зручний для користувача

4. prep.+n. (прийменник + іменник). Модель переважно вживана у фразових термінах, що з часом стають неологізмами:

- *on-demand* – на вимогу (про сервіси)
- *in-app* – в межах застосунку
- *on-chain* – у межах блокчейна
- *off-grid* – поза мережею
- *undersea cable* – підводний кабель (для інтернету)

5. pron.+n. (займенник + іменник). Рідкісна модель, однак останніми роками починає з'являтися у гендерно-чутливому та інклюзивному мовленні:

- *theybot* – чат-бот без позначення статі
- *weconomy* – неологізм, утворений від *we+economy*, що позначає економіку спільного споживання
- *me-conomy* – економіка, орієнтована на індивіда
- *mycloud* – персоналізована хмара/сховище
- *youverse* – цифровий простір, персоналізований під користувача (*you+universe*)

Телескопія, яка полягає в злитті частин лексичних одиниць, є активним способом творення нових слів. Слова, утворені таким чином, з'являються майже в усіх сферах життя, що свідчить про актуальність принципу мовної економії. Л. Омельченко відзначає, що стрімке зростання кількості телескопізмів зумовлене їх відповідністю закономірностям словотвору в англійській мові, де часто скорочуються кореневі морфеми та спрощуються складні слова. Це узгоджується з експресивно-семантичними тенденціями, які постійно оновлюють лексику, внаслідок чого деякі слова втрачають чітке вираження під час мовлення [28]. З точки зору структури телескопізми можуть включати як зменшені частини обох

слів, так і поєднувати усічену форму одного слова з повною формою іншого, утворюючи так звані слова-злитки.

netizen—internet + citizen (Користувач Інтернету, «громадянин мережі»)

webinar—web + seminar (Онлайн-семінар, що проводиться через Інтернет)

blogosphere—blog + sphere (Сукупність блогів і блогерів в Інтернеті)

malware—malicious + software (Шкідливе програмне забезпечення)

clickbait—click + bait (Привабливий, але оманливий заголовок або контент)

netiquette—net + etiquette (Етикет поведінки в Інтернеті)

vlog—video + blog (Відеоблог)

cyberloafing — cyber + loafing (Використання Інтернету на роботі для особистих цілей)

infotainment — information + entertainment (Розважально-інформаційний контент)

phablet—phone + tablet (Гібрид смартфона і планшета)

advergame—advertisement + game (Відеогра, створена для рекламних цілей)

emoticon—emotion + icon (Графічне зображення емоцій у тексті (:-))

spambot—spam + robot (Програма, яка автоматично розсилає спам)

Наведемо у нашому дослідженні приклади англомовних кібернеологізмів у німецькій мові:

- *Software*– програмне забезпечення.
- *Hardware*– апаратне забезпечення.
- *E-Mail*– електронна пошта.
- *Internet*– інтернет.
- *Herunterladen*– завантажувати.
- *Hochladen*– завантажувати (на сервер).
- *Surfen*– серфити в Інтернеті.
- *Chatten*– чатувати [28].

Гіпотетично передбачається, що на процес набуття популярності англомовних кібернеологізмів у германських мовах впливають низка чинників:

- Глобалізаційні процеси та домінування англійської мови: Англійська мова відіграє провідну роль у сфері інформаційних технологій, що зумовлює швидке поширення нових термінів, сформованих у її лексичному полі, до інших мов [82].
- Оптимізація міжкультурної комунікації: Уживання англомовних кібернеологізмів сприяє спрощенню комунікаційних процесів у міжнародному ІТ-середовищі, забезпечуючи ефективне порозуміння між фахівцями з різних країн [71].
- Відсутність адекватних лексичних відповідників: У багатьох випадках у національних мовах не існує точних еквівалентів для новітніх технологічних понять, що зумовлює необхідність запозичення англіцизмів як засобу номінації.

Англомовні кібернеологізми, проникаючи до германських мов, підлягають певним закономірностям адаптації, серед яких слід виділити такі:

- Транслітерація: Збереження оригінального написання англійського слова в іншій мові без істотних графічних змін (наприклад, *software* у німецькій мові) [100].
- Фонетична адаптація: Модифікація запозиченого слова відповідно до фонетичних норм мови-реципієнта (зокрема, вимова слова *smartphone* як *smartfone* у французькій мові) [75].

У межах нашого дослідження планується також проаналізувати приклади вживання англомовних кібернеологізмів у німецькій, шведській та норвезькій мовах, що дозволить простежити специфіку їх функціонування в межах германського мовного ареалу.

Англійський термін	Німецька мова	Шведська мова	Норвезька мова
Smartphone	Smartphone	Smartphone	Smarttelefon
Software	Software	Programvara	Programvare

Hardware	Hardware	Hårdvara	Maskinvare
Website	Webseite	Webbplats	Nettsted
Hacker	Hacker	Hackare	Hacker
Download	Herunterladen	Ladda ner	Last ned
Upload	Hochladen	Ladda upp	Last opp

Серед чинників, що зумовлюють використання англомовних кібернеологізмів, можна виокремити такі соціолінгвістичні детермінанти:

- Віковий параметр: Молодше покоління демонструє вищий рівень відкритості до вживання англійських термінів порівняно зі старшими віковими групами.

- Освітній рівень: Особи з вищою освітою частіше інтегрують англомовні неологізми у професійне спілкування, особливо у сферах, пов'язаних з інформаційними технологіями.

- Соціальний статус: Представники окремих соціальних прошарків (зокрема ІТ-фахівці, геймери, користувачі цифрових платформ) активніше застосовують англіцизми в повсякденному мовленні.

- Мовна політика: Державна мовна стратегія здатна як сприяти, так і стримувати поширення іншомовної лексики, зокрема англомовних запозичень [52].

Оцінюючи явище запозичення англомовних кібернеологізмів, доцільно проаналізувати як позитивні, так і негативні його аспекти.

На нашу думку, до переваг їх використання належать:

- високий рівень міжнародної зрозумілості, що забезпечує ефективну міжмовну комунікацію;

- точність номінації новітніх понять;

- актуальність термінів, що відображає сучасні технологічні реалії.

Водночас, існують і недоліки, серед яких:

- потенційне звуження національного лексичного фонду внаслідок витіснення власне мовних ресурсів;

- ускладнення сприйняття нових термінів для осіб, не знайомих із фаховою або іноземною лексикою;

- труднощі перекладу, що можуть виникати під час інтеграції таких термінів у тексти іншими мовами.

Слід наголосити, що кібернеологізми – це нові одиниці лексики (як окремі слова, так і словосполучення), що виникають у зв'язку з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій. Вони можуть бути як запозиченими з англійської мови, що домінує у технологічній сфері, так і утвореними в межах національних мов через механізми внутрішнього словотворення. Типовими прикладами кібернеологізмів є такі одиниці, як *вай-фай*, *смартфон*, *геймер*, *блогер* тощо.

Абревіація є одним із продуктивних і динамічних способів творення нових лексичних одиниць. На думку дослідників, до лексичних скорочень слід відносити не лише абревіатури, а й усічення та телескопізми. Абревіатури, у свою чергу, класифікуються на фонетичні, акроніми та ініціалізми.

1. Фонетичні абревіатури. Формуються зі скорочень, які вимовляються як окремі літери (зазвичай із цифрами), часто імітуючи вимову цілих слів або виразів:

Абревіатура	Розшифрування	Значення / вживання
B2B	Business-to-Business	Бізнес-модель: компанія → компанія
C2B2C	Consumer to Business to Consumer	Гібридна модель електронної комерції
B2C	Business-to-Consumer	Бізнес-модель: компанія → споживач
C4IST	Command, Control, Communications, Computers, Intelligence, Surveillance, and Targeting	Термін у військовій та кібербезпеці
P2P	Peer-to-Peer	Мережа або модель обміну між рівними

2. Акроніми. Утворюються з перших літер слів і читаються як єдине слово:

Абревіатура	Розшифрування	Значення / вживання
DOMA	Defense of Marriage Act	Закон США, часто обговорюваний в онлайн-дискурсах
BOGOF	Buy One, Get One Free	Рекламний інтернет-термін
MOOC	Massive Open Online Course	Масовий відкритий онлайн-курс
NEET	Not in Education, Employment, or Training	Категорія молоді, часто згадується у цифровій аналітиці
SCUBA	Self-Contained Underwater Breathing Apparatus	Технічний термін, що став звичайним словом (не кібернеологізм, але класичний приклад акроніму)

3. Ініціалізи. Також утворені з перших літер, але вимовляються по літерах, а не як слово:

Абревіатура	Розшифрування	Значення / вживання
AFK	Away From Keyboard	Неактивність користувача в чаті / грі
RDI	Recommended Daily Intake	Часто використовується у цифровому контенті про здоров'я
XAI	Explainable Artificial Intelligence	Напрямок у штучному інтелекті, пов'язаний із пояснюваністю алгоритмів
CPU	Central Processing Unit	Центральний процесор комп'ютера
VPN	Virtual Private Network	Приватна віртуальна мережа

Значна частина сучасних неологізмів представлена скороченнями, утвореними від першої частини словосполучень.

Ось приклади кібернеологізмів, утворених шляхом усіченого скорочення (truncation/shortening), де використовується перша частина словосполучення – часто у вигляді однієї літери з дефісом:

Формат	Модель словотвору

i- + слово	«інтернет-» / «інтелектуальний»
m- + слово	«mobile» (мобільний)
e- + слово	«electronic» (електронний)
p- + слово	«psychology», «personal», «print» (залежно від контексту)
t- + слово	«time», «tech», «task» тощо

Неологізм	Розшифрування / значення
i-learning	Internet learning – онлайн-навчання
i-citizen	Інтернет-громадянин – активний онлайн-користувач
m-banking	Mobile banking – мобільний банкінг
m-commerce	Mobile commerce – торгівля через мобільні пристрої
m-health	Mobile health – мобільні додатки для здоров'я
e-waste	Electronic waste – електронне сміття
e-reader	Electronic reader – пристрій для читання електронних книг
p-hacking	p-value hacking – маніпуляція статистикою в наукових дослідженнях
p-book	Paper book – паперова книжка, на противагу до e-book
t-crosser	Людина, що надмірно фокусується на деталях, «перевіряє кожну дрібницю» (буквально: "той, хто перекреслює літеру t")
i-dotter	Перфекціоніст; людина, що «ставить крапку над і»
g-commerce	Green commerce – екологічна електронна торгівля
c-learning	Cloud learning – навчання з використанням хмарних сервісів
v-meeting	Virtual meeting – віртуальні наради (через Zoom, Teams тощо)

При перекладі неологізмів важливо зважати на нерівномірність соціолінгвістичного розвитку різних мовних спільнот, що зумовлює використання різних способів відтворення нових слів – транскрипції, транслітерації, калькування, описового перекладу або функціональної аналогії. При цьому частіше надається перевага саме описовому перекладу, як-от:

Кібернеологізм	Значення / пояснення
інформаційне перевантаження	Надлишок цифрової інформації, що ускладнює сприйняття
віртуальна реальність	Середовище, створене комп'ютером, яке імітує фізичний простір
цифрова ідентичність	Онлайн-профіль, який репрезентує особу в мережі
хмарне сховище даних	Інтернет-сервіс для зберігання файлів
штучний інтелект	Комп'ютерна система, що імітує людське мислення
електронне урядування	Надання держпослуг через інтернет
онлайн-залежність	Патологічна потреба постійно перебувати в мережі
цифровий слід	Дані, які залишає користувач після дій в інтернеті
соціальна інженерія	Метод шахрайства шляхом психологічного впливу
інтернет-шахрайство	Обман через онлайн-засоби
цифровий детокс	Добровільна відмова від цифрових пристроїв на певний час
віртуальна комунікація	Спілкування за допомогою цифрових засобів
мережевий етикет (або нетикет)	Правила поведінки в інтернеті
віддалена робота	Робота, що виконується поза офісом за допомогою мережі
електронне листування	Обмін повідомленнями через email

Окрім описового перекладу, можливе й застосування калькування або транскрипції/транслітерації:

1. Калькування

Калькований кібернеологізм (укр.)	Джерело (англ.)	Значення
вебсайт	website	Інтернет-сторінка або ресурс
електронна пошта	electronic mail (e-mail)	Цифрове листування

віртуальна реальність	virtual reality	Комп'ютерно-створене середовище
хмарне зберігання	cloud storage	Онлайн-сховище даних
соціальні мережі	social networks	Платформи для спілкування
вільне програмне забезпечення	free software	Програми з відкритим кодом
мережева безпека	network security	Захист даних в інтернеті
цифрова гігієна	digital hygiene	Дотримання безпеки в цифровому середовищі
електронне навчання	e-learning	Освіта онлайн
віддалена робота	remote work	Робота поза офісом

2. Транскрипція / транслітерація. Передача іншомовного слова на основі звучання (транскрипція) або написання (транслітерація).

Термін	Англійське джерело	Коментар
смартфон	smartphone	Адаптоване звучання
геймер	gamer	Користувач, що грає в ігри
блогер	blogger	Людина, що веде блог
вайфай	Wi-Fi	Бездротове з'єднання
хештег	hashtag	Позначка для групування інформації
тролінг	trolling	Агресивна поведінка онлайн
месенджер	messenger	Програма для обміну повідомленнями
лайкати	to like (y Facebook)	Ставити вподобайку
репост	repost	Поширення публікації
чатбот	chatbot	Програма для автоматичного спілкування

ВИСНОВКИ ДО ДРУГОГО РОЗДІЛУ

У другому розділі було проведено комплексне дослідження структурних особливостей та способів утворення англомовних кібернеологізмів, що дозволило виокремити ключові лінгвістичні закономірності, які супроводжують становлення новітньої цифрової лексики. Результати аналізу засвідчують, що мова, реагуючи на технологічні та соціальні трансформації, активно оновлюється шляхом формування нових лексичних одиниць, покликаних позначити нові явища інформаційного суспільства.

Серед основних механізмів творення кібернеологізмів домінують словоскладання, афіксація, телескопія, аббревіація та конверсія. Словоскладання продемонструвало найвищу продуктивність у межах кіберкомунікації, оскільки дозволяє лаконічно репрезентувати складні поняття у зручній мовній формі. Афіксація, хоч і поступається за частотністю, відіграє важливу роль у семантичному розширенні вже наявних мовних одиниць, формуючи нові значення відповідно до актуальних потреб мовців. Телескопія, як спосіб злиття частин слів, виявилась ефективною у створенні коротких і виразних термінів, що швидко поширюються у цифровому просторі.

Аббревіація, зокрема в межах інтернет-сленгу, функціонує як засіб економії мовних ресурсів і оптимізації цифрового спілкування. Її ефективність проявляється у стислості форми та високому ступені розпізнаваності серед широкої аудиторії користувачів. Конверсія, що передбачає зміну граматичної категорії без зміни форми, демонструє гнучкість сучасної англійської мови та її здатність адаптуватися до нових комунікативних умов.

Лексико-граматичний аналіз показав, що більшість кібернеологізмів тяжіють до іменникових структур, що зумовлено їх основною функцією – номінативною. Крім того, дослідження підтвердило активне використання морфем перехідного характеру – так званих інноваційних афіксоїдів, які

регулярно беруть участь у формуванні нових слів та уможливають творення лексем із високим рівнем гнучкості та адаптивності.

Важливим аспектом вивчення кібернеологізмів є їх міжмовна динаміка. Значна частина новотворів має англомовне походження, однак активно запозичується іншими мовами, проходячи етапи адаптації через калькування, транскрипцію або семантичне переосмислення. Така трансформація засвідчує не лише глобалізацію лексики, а й глибокий міжкультурний вплив, що супроводжує розвиток цифрового мовлення.

У межах словотвірних моделей особливу увагу привертає поява нових афіксів, що зумовлено необхідністю вираження нових понять та явищ цифрової доби. Продуктивними виявилися такі елементи, як e-, cyber-, techno-, post-, а також численні суфіксальні утворення, які фіксують статус або функцію суб'єкта/об'єкта у цифровому середовищі. Це свідчить про еволюцію англійської морфемної системи під впливом технологічного прогресу.

Розгляд морфологічних та семантичних типів кібернеологізмів показав, що більшість із них позначають нові технологічні продукти, соціальні ролі користувачів, типи цифрової взаємодії, а також культурні феномени, зумовлені впровадженням інтернету в повсякденне життя. Це дозволяє трактувати кібернеологізми не лише як мовні одиниці, а як соціокультурні індикатори.

Значну роль у вживанні кібернеологізмів відіграють соціолінгвістичні чинники: вік, професійна сфера, рівень освіти та ступінь інтегрованості у цифрову культуру. Саме ці параметри зумовлюють варіативність функціонування кіберлексики в мовленні представників різних соціальних груп, що, своєю чергою, впливає на динаміку нормативного закріплення таких одиниць.

Словникові репрезентації кібернеологізмів часто залежать від стабільності їх вживання у масових комунікаціях. Тільки після проходження етапу широкої апробації у професійному та побутовому вжитку нові одиниці фіксуються у лексикографічних джерелах. У цьому контексті важливим є моніторинг цифрових платформ, соціальних мереж і спеціалізованих технічних текстів як головних джерел лінгвістичних новацій.

Таким чином, англомовні кібернеологізми становлять один із найдинамічніших сегментів сучасного лексикону. Їх вивчення дає змогу краще зрозуміти як внутрішні закономірності розвитку англійської мови, так і ширші процеси мовної адаптації до технологічної реальності. Цей пласт лексики потребує подальшого дослідження в міждисциплінарному контексті, що охоплює лінгвістику, соціологію, культурологію, перекладознавство та інформаційні науки.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ КІБЕРНЕОЛОГІЗМІВ У СУЧАСНОМУ ІНТЕРНЕТ-ДИСКУРСІ (на матеріалі онлайн-видання «Дзеркало тижня»)

У третьому розділі дисертаційної роботи здійснюється аналіз функціонування англomовних кібернеологізмів у сучасному Інтернет-дискурсі на матеріалі онлайн-видання «Дзеркало тижня» за період до 2025 року включно. Вибір цього джерела зумовлений його значущістю в українському інформаційному просторі та репрезентативністю щодо відображення актуальних суспільно-технологічних процесів.

На відміну від попередніх розділів, у яких було розглянуто теоретичні засади дослідження та здійснено класифікацію кібернеологізмів, у цьому розділі увагу зосереджено на емпіричному аналізі їхнього функціонування в реальних дискурсивних умовах. Дослідження спрямоване на виявлення особливостей уживання кібернеологізмів, їхньої семантичної реалізації, словотвірних характеристик та контекстуальної варіативності.

Емпіричну базу дослідження становлять тексти онлайн-газети «Дзеркало тижня», що дозволяє простежити специфіку інтеграції англomовних кібернеологізмів у публіцистичний дискурс, а також визначити закономірності їхнього функціонування в різних тематичних контекстах. У процесі аналізу застосовано елементи корпусного підходу, зокрема із використанням інструментів Sketch Engine та Voyant Tools для виявлення частотних показників, типових колокацій та дискурсивних характеристик досліджуваних одиниць.

У межах розділу проаналізовано функціонування окремих кібернеологізмів («smartphone», «tablet», «AI», «cloud»), що репрезентують різні сфери сучасної цифрової комунікації. Їхній розгляд дає змогу уточнити особливості мовної адаптації та функціональної реалізації новітньої лексики в українському медіапросторі.

3.1. Функціонування кібернеологізму «smartphone» у сучасному Інтернет-дискурсі

У сучасну епоху стрімкого розвитку цифрових технологій лексична система англійської мови зазнає постійних трансформацій. Однією з найдинамічніших сфер мовного оновлення є кіберпростір, у якому виникають нові слова – неологізми, що позначають явища, пов'язані з інформаційними технологіями. Значна частина таких слів з'являється внаслідок стрімкої популяризації цифрових пристроїв, зокрема смартфонів. Саме термін «smartphone» став одним із центральних елементів у формуванні численних кібернеологізмів в англійськомовному медіадискурсі.

Кібернеологізм «smartphone», попри свою широковживаність, є не лише позначенням конкретного пристрою, а й джерелом мовної продуктивності. На його основі формуються похідні слова, складні лексеми, сленгові вирази й терміни, які описують явища нової реальності.

Мовна активність навколо слова «smartphone» є проявом адаптації англійської мови до цифрових реалій. Більшість таких неологізмів з'являється у соціальних мережах, молодіжному сленгу.

Дослідження кібернеологізмів, пов'язаних із словом «smartphone», дає можливість простежити механізми словотворення, міждискурсивні впливи, а також оцінити соціокультурну роль технологій у мовній картині світу.

Проаналізовано найбільш вживані англійськомовні кібернеологізми, похідні від «smartphone» на матеріалі онлайн-газети «Дзеркало тижня» за період до 2025 року включно, охарактеризовано частотність вживання у сучасному Інтернет-дискурсі та визначено їхню функцію в актуальному комунікативному просторі. Особливу увагу приділено корпусному аналізу вибірки за допомогою платформ Sketch Engine і Voyant Tools, що дозволяє підтвердити тенденції вживання на реальному мовному матеріалі.

Термін «smartphone» міцно закріпився в сучасному лексиконі, відображаючи динамічний розвиток інформаційних технологій та соціокультурні

трансформації, що відбуваються у глобалізованому суспільстві. Як лексична одиниця, що поєднує функції мобільного телефону та портативного комп'ютера, слово «smartphone» є яскравим прикладом кібернеологізму – нового мовного явища, що виникло під впливом цифрової епохи.

Дослідження етимології, семантики та функціонального навантаження цього терміна дає змогу простежити еволюцію мови у відповідь на технологічні інновації, а також виявити культурні й соціальні контексти його вживання. Зокрема, мова йде не лише про номінацію технічного пристрою, а й про формування нових мовних звичок.

Лексема «smartphone» утворена шляхом словоскладання від прикметника smart (розумний) та іменника phone (телефон). У початковому вжитку термін позначав мобільний телефон із додатковими функціями – зокрема, доступом до Інтернету, можливістю встановлення застосунків та базовою мультимедійною підтримкою.

З плином часу семантичний обсяг терміна значно розширився. У сучасному вжитку «smartphone» охоплює широкий функціональний спектр: від фотографування й відеозйомки до навігації, ігрових сервісів, комунікацій в соціальних мережах та використанні цифрового інтелекту. Таким чином, смартфон трансформувався з технічного пристрою зв'язку на універсальний засіб повсякденного функціонування, що супроводжує користувача в освітньому, професійному, побутовому та культурному середовищах.

Термін «smartphone» стрімко поширився в глобальному мовному просторі, що зумовлено процесами глобалізації, масовою доступністю мобільних технологій і динамікою цифрового споживання. У сучасному суспільстві смартфон виконує не лише комунікативну функцію, а й відіграє роль соціального маркера статусу, засобу особистісного самовираження, а також інструменту для інтеграції в цифрові та соціальні мережі.

Вплив смартфонів на мовну систему виявляється у формування нових лексичних одиниць, зокрема неологізмів, пов'язаних із цифровими практиками.

Здійснюючи аналіз вибірки, створеної на основі тексту статей онлайн-видання «Дзеркало тижня» за період до 2025 року включно.

Ці новоутворення швидко проникають у розмовну мову, масмедіа, що свідчить про їхню комунікативну ефективність та адаптивність.

Використання інструментів для обробки корпусу даних, а саме Sketch Engine і Voyant Tools, дає змогу простежити динаміку вживання терміна «smartphone», простежити семантичне розширення та виявити стійкі мовні поєднання. Частотний аналіз демонструє динаміку розповсюдження використання похідних слів.

Поява смартфонів призвела до формування нового феномена – мобільної культури, в основі якої лежить постійний доступ до інформації, миттєва комунікація та візуалізація особистого досвіду. Смартфон трансформував щоденні соціальні практики: від спілкування до навчання, дозвілля та ідентифікації особистості у цифровому просторі.

Особливу роль смартфон відіграє у розвитку соціальних мереж, де він функціонує як технічна платформа для передачі особистісного контенту. Це зумовило формування специфічної форми мовлення, так званого мережевого дискурсу.

Англомовні кібернеологізми, пов'язані із словом «smartphone», які активно вживаються у сучасному Інтернет-дискурсі та відображають цифрову реальність, активно використано в онлайн-виданні «Дзеркало тижня» за період до 2025 року включно.

За допомогою програми Voyant Tools сформовано цитус ключових слів та визначено їхню частотність використання у корпусі (рис.1).

збагачення світової спадщини– заявила Перша леді України Олена Зеленська» [132], сучасне покоління дітей – «Він гуглить голосом, переглядає навчальний контент на YouTube, щоб навчитися ремонтувати машину, купує електроприлади на глобальних платформах електронної комерції, таких як AliExpress, і тривалий час переглядає короткометражний відеоконтент на TikTok» [133], «Я починаю гуглити подію і знаходжу, що марафон простягається на шість і більше кілометрів, і, зокрема, виключає паралімпійців та людей на інвалідних візках та інші» [134]. Лема «гуглити» функціонує як продуктивна одиниця сучасного інтернет-дискурсу та реалізується в різних комунікативних сферах, зокрема в освіті, культурі та повсякденному житті. Вона відображає зміну моделей інформаційної поведінки користувачів, для яких характерним є активне звернення до цифрових ресурсів за допомогою смартфонів і пошукових систем.

За допомогою корпусного інструменту даних отримано схему лема «гуглити» у різних функціях у реченні (рис. 2).

Рисунок 2. Лема «гуглити»

Термін «селфі» використовувався 10 разів у сформованій вибірці, здебільшого графічно виділявся лапками, наприклад, – «За допомогою роботизованої руки Марсохід Perseverance зробив "селфі" на поверхні Марса, яке

також було візуально задокументовано гелікоптером Ingenuity, що пропонує повітряну перспективу сцени» [135]. Проте, подекуди зустрічався без лапок – «Президент Чилі був оштрафований на 3500 доларів за те, що зробив селфі з перехожим на пляжі без медичної маски, що є порушенням правил громадського здоров'я» [136].

Основним контекстом, в якому використовувалась лема «селфі» є інноваційні технології; космічний прогрес, розвиток; повсякденне життя; українізація, запозичення; селфі-ложка; селфі-палиця; ігрова сфера; знаменитості; аксесуар.

Програма Sketch Engine надає можливість проаналізувати лему «селфі» в позиції у реченні (рис. 3.), а конкорданс демонструє аналіз лема у поєднанні із іншими частинами мови (рис. 4).

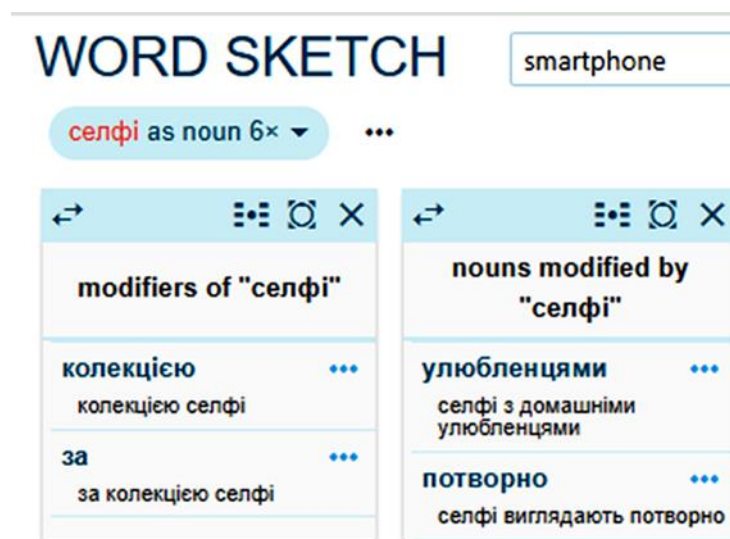

Рисунок 3. Word Sketch «селфі»

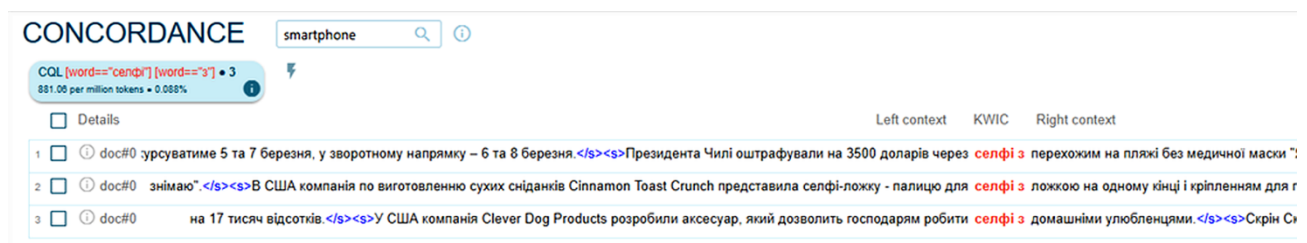

Рисунок 4. Concordance «селфі»

Графічно лема «селфі» подається в лапках та без лапок. За нашими спостереженнями в лапках позначається селфі у таких випадках:

- коли лема подана у переносному значенні – «За допомогою роботизованої руки Марсохід Perseverance зробив «селфі» на поверхні Марса, яке також було візуально задокументовано гелікоптером Ingenuity, що пропонує повітряну перспективу сцени» [135];

- коли наявний додатковий підтекст – «Залізничний оператор рекомендує відвідати Ужгород «для колекції селфі», зазначивши, що поїзд № 235 з Києва до Ужгорода курсуватиме 5 та 7 березня, а зворотній рейс заплановано на 6 та 8 березня» [137];

- у випадку використання запозичення – «Українці придумали різні еквіваленти терміну «селфі», зокрема Себчик від фотографую себе, самчик від сам роблю фото і самознимка від сам знімаю» [138].

Натомість більше переважає кількість випадків вживання леми «селфі» без лапок, а саме:

Коли мова йде про селфі як звичний процес, дію – «Президент Чилі був оштрафований на 3500 доларів за те, що зробив селфі з перехожим на пляжі без медичної маски, що є порушенням правил громадського здоров'я» [136]; «Це уповільнює процес просування гостей на червоній доріжці. Та й виглядає це безглуздо. Коли дивишся професійні фото, то знаменитості такі красиві, тоді як на селфі виглядають потворно, – заявив директор Канського кінофестивалю Тьєррі Фремо» [139]; «у США компанія Clever Dog Products створила аксесуар, покликаний допомогти власникам домашніх тварин робити селфі зі своїми улюбленцями»;

- у випадку інновацій, які є розповсюдженими і не являються новим явищем – «У США бренд сухих сніданків Cinnamon Toast Crunch представив так звану селфі-ложку- пристрій, який, за повідомленням журналу Time, має ложку на одному кінці та кріплення для смартфона на іншому, що поєднує в собі їжу та цифрову самопрезентацію» [140], «Користувач форуму DoomWorld, відомий під ніком Linguica, створив модифікацію для класичного шутера Doom, яка включає в себе фільтри в стилі Instagram та функціонал для створення селфі в грі за допомогою віртуальної селфі-палиці» [141];

- у випадку використання оригінального написання запозиченого слова – «За даними редакції словника, частота вживання слова selfie зросла на 17,000 відсотків порівняно з попереднім роком» [142].

Такої ж цифри при статистичному аналізі набуває лема «гаджет» (10). Найчастіше використовується у сфері сучасних технологій – «Сучасні смартфони, комп'ютери, ноутбуки та інші гаджети перейдуть на літній час автоматично. Вручну необхідно переводити стрілки лише на звичайних годинниках» [143], запропонованих послуг «На державному рівні планується запровадити безкоштовні послуги для людей, які втратили зір, а саме: орієнтування у просторі / мобільність; соціально-побутове орієнтування; навчання роботи з гаджетами; навчання шрифту Брайля» [144], у сфері безпеки «Під час обшуків Служба безпеки України (СБУ) вилучила компоненти для виготовлення вибухівки, а також мобільний гаджет, що містить докази її спілкування з російським куратором – зазначили в СБУ» [145], «Такі “перестороги” нагадують заходи, що застосовуються під час поїздок до України та Китаю, куди не дозволяється брати “стандартні” гаджети через побоювання російського або китайського стеження» [146], «Людам, які приїхали на дискотеку, доводилося залишати свої гаджети в конвертах, щоб вони не могли сфотографувати там Мбаппе» [147], блекаут – «У відповідь на перебої в електропостачанні ми швидко встановили понад 340 пунктів Незламност, щоб забезпечити людям доступ до зарядки телефонів та інших гаджетів – зазначив голова Київської ОВА» [148], «Бажано підготувати павербанки заздалегідь; придбання декількох одиниць допоможе продовжити час роботи електронних гаджетів і забезпечити безперервний зв'язок» [149].

Наступні дві лемми «чат», «чат-бот» мають однакову частотність використання (8). Основними сферами використання є контекст про шкільний процес – « "Мрія" — це єдина цифрова освітня екосистема, яка об'єднує все шкільне життя: від навчальних матеріалів до чатів між учителями та батьками. Додаток має окремі інтерфейси для учнів, вчителів та батьків» [150], політичний – «Команда під керівництвом радника президента США Дональда Трампа з національної безпеки Майка Волца створила щонайменше 20 групових чатів у

додатку Signal для координації офіційної роботи й обговорення питань, пов'язаних, зокрема, з Україною, Китаєм, Сектором Гази, Близьким Сходом, Африкою і Європою, повідомляє Politico» [151], «Паралельно з цим чат був інший – створений радником президента з нацбезпеки Майком Волцом – для координації між високопосадовцями перед ударами по хуситах» [152], конфіденційна інформація – «Раніше Гегсет вже був у центрі скандалу за те, що ділився конфіденційною інформацією у чаті Signal» [153].

Лема «чат-бот» використана у наступних контекстах: про укриття – «Для українців створили чат-бот для скарг на зачинені укриття» [154], штучний інтелект – «Днями Китай представив нового чат-бота зі штучним інтелектом під назвою Manus, що спричинило масовий наплив користувачів і падіння сайту реєстрації» [155], психологічна підтримка – «Це не просто ініціатива - це безпечний цифровий простір для підлітків, який пропонує безкоштовне онлайн-консультування через інтерфейс чат-бота, де підтримку надають реальні психологи, а не автоматизовані системи» [156], освітня сфера – «Учнів можна познайомити з існуючими інструментами чат-ботів, призначеними для допомоги у підготовці до ЗНО, а також для сприяння цілеспрямованому вивченню або більш глибокому вивченню окремих навчальних предметів» [157], військова – «Коваленко підкреслив, що операції, спрямовані проти військових, а також з підривами ТЦК координуються структурами ГРУ РФ та ФСБ РФ, він також зазначив, що, хоча інформаційна кампанія триває з 2022 року, зусилля Росії зі зриву мобілізації та проникнення на медіа-платформи - через блогерів, ботів і соціальні мережі - значно активізувалися з 2024 року» [158], фінансова – «Зазначається, що за вересень сума переказів становила 15 млн доларів. Через додаток "Промсвязьбанка" людям допомагали встановлювати ботів у Telegram, за жовтень припинили діяльність 97 таких ботів» [159], соціологічного – «Дослідження, проведене вченими з Нью-Йоркського університету (NYU), вивчило вплив спілкування в додатках для обміну повідомленнями на користувачів і дійшло висновку, що платформи, спочатку призначені для приватного обміну повідомленнями, такі як WhatsApp і Telegram, фактично

перетворилися на інструменти для поширення політичної пропаганди» [160], військовий – «Чат-бот під назвою "Армія+ " був запущений агентством у месенджері Telegram і доступний за вказаним посиланням.» [161].

Прослідковується різне використання лема «бот» у позиції з частинами мови у реченні (рис. 5).

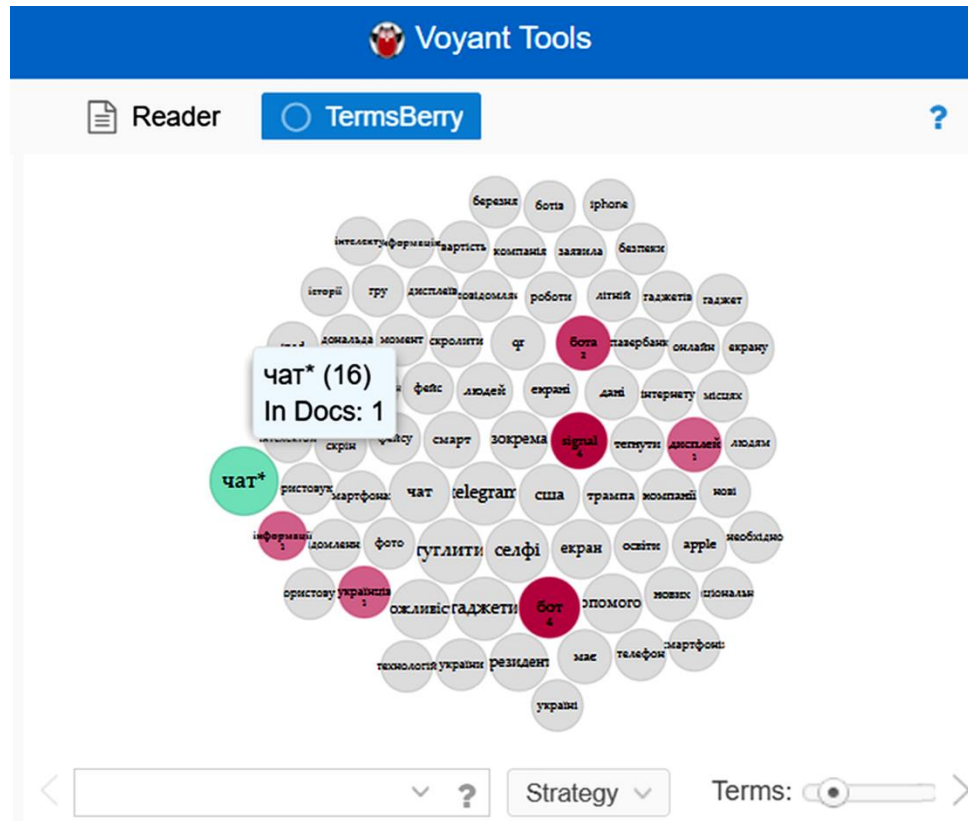

Рисунок 5. TermsBerry «чат»

Наступною за частотністю використання лемою є «смарт» (5). Основними сферами використання є проектні розробки – «Індустріальний парк «Смарт Тех Індастрі», розташований у Лубенському районі Полтавської області, планує реалізувати інвестиційний проект, орієнтований на переробку двох найбільш поширених в Україні зернових культур - кукурудзи та пшениці» [162], дослідження – «Несподівано 13 березня 2024 року були опубліковані результати дослідження «Нова українська школа у 5-6 класах: виклики впровадження». Це дослідження провела громадська організація «Смарт освіта» у співпраці з Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, Центром політичної соціології та за участі Інституту освітньої аналітики, громадської організації «Ре:Освіта» та аналітичного центру «ОсвітАналітика» Київського університету імені Бориса

Грінченка» [163]. Здебільшого прослідковується застосування лапок для передачі власної назви організації, яка опікується проектами. Проте є приклади використання лема «смарт» через дефіс у поєднанні із іншою лемою – «Важливо знати: які смарт-прилади можуть зменшити рахунки за світло» [164], «У компанії YASNO розповіли, які смарт-пристрої допоможуть зекономити на рахунках за електроенергію» [164].

Похідною від «смарт» є лема «смартфон», із загальною частотою використання у вибірці – 15, із різними закінченнями у реченні, у форматі смартфон, смартфонів, смартфонах використано 3 рази, телефону, телефони – 2, телефоні, телефона – 1.

Доволі частою сферою використання цієї лема є політична – «Тим часом адміністрація Трампа і надалі його розхитує. Ще у суботу мита на смартфони, комп'ютери та іншу електроніку діяли, а у неділю Трамп їх скасував» [165]. «Рішення президента США Дональда Трампа від 11 квітня про звільнення від взаємних мит смартфонів та комп'ютерів, яке включає iPhone, iPad, Mac, Apple Watch і AirTags, змінило ситуацію» [166], «Наприклад, Китай нещодавно додав сім рідкісноземельних елементів, що використовуються, зокрема, у смартфонах, до свого списку експортного контролю – у США майже немає можливостей для переробки цих металів» [167], штучного інтелекту – «Розгортання нових функцій штучного інтелекту «Apple Intelligence», на які компанія робить ставку, щоб стимулювати наступну хвилю продажів і оновлень iPhone, зіткнулося з регулятивними перешкодами в Китаї та було відкладено в США» [168], виробництва техніки – «Сейсмічний вплив тарифів стався в той момент, коли Apple вже стикається з проблемами у своєму основному бізнесі, оскільки конкурентний тиск з боку місцевих виробників смартфонів на важливому ринку Китаю знижує дохід компанії» [169], «Індонезія заборонила продажі смартфонів Google Pixel та iPhone 16» [170], застосунків, програмних забезпечень – «18 травня, одночасно з набуттям чинності нових положень Закону про мобілізацію, додаток став доступним для завантаження на смартфони через App Store та Google Play Market» [171], «У сучасних ноутбуках, смартфонах, планшетах

перехід на літній час відбудеться автоматично. Тобто вручну змінювати час на смартфоні не потрібно» [172].

Лема «тегнути» має за частотністю показник 4. Основною сферою використання є соціальні мережі – «Якщо ви потрапили в подібну ситуацію, немає потреби тегнути когось у коментарях — для цього передбачено простий бот, у якому можна залишити всю необхідну інформацію– пояснив він», «Початковий план полягав у тому, що тегнути кожного учасника онлайн-мітингу на сторінці платформи, але незвично висока активність українських користувачів спровокувала спрацювання алгоритмів Instagram, що призвело до тимчасового обмеження цього функціоналу» [173].

З такою ж кількістю застосування у вибірці (4) є дві лема «екран» і «дисплей». Основними сферами застосування є застосунки – «Очікується, що оновлений iPad mini матиме тонші рамки екрану, а попереднє тестування вже показало, що кнопка «Додому» може бути видалена», оновлення – «У FaceTime з'явилося кілька нових функцій, зокрема перегляд у вигляді сітки та портретний режим з функцією розмиття фону. Користувачі тепер можуть створювати посилання на конференцію і надсилати запрошення, а крос-платформна підтримка дозволяє учасникам приєднуватися до дзвінків з пристроїв Android. Крім того, в платформу було інтегровано просторове аудіо, що забезпечує динамічне звучання на основі позиціонування відео вікон учасників на екрані» [174], «Також буде змінено домашній екран iPad і екран блокування» [175], цифровізація – «Виробництво цифрового мистецтва вимагає дисплеїв з великими екранами з високою роздільною здатністю, широкими кутами огляду та високоточною передачею кольору, щоб забезпечити візуальну точність і достовірність» [176], ігрова сфера – «Спочатку мавпа маніпулює кулькою на екрані за допомогою джойстика. Згодом джойстик від'єднується, і управління рухом м'яча здійснюється за допомогою нейронних сигналів, що передаються імплантованими в мозок піддослідного чіпами» [177], «Щоб підтвердити свої висновки, дослідники використали цифрову симуляцію пінг-понгу, де два гравці,

розташовані по різні боки екрану, б'ють м'яч туди-сюди назустріч один одному» [178].

Лема «дисплей» частіше використовується у сфері цифрових новинок – «20 категорій продуктів, включаючи напівпровідники, сонячні батареї, плоскі телевізійні дисплеї, флеш-накопичувачі, карти пам'яті, що використовуються для зберігання даних, очевидно, звільняються від 125% тарифу, запровадженого Трампом на китайський імпорт, і від 10% базового тарифу на імпорт з інших країн» [179], «У Apple також заявляють, що новий ноутбук підтримує роботу до двох зовнішніх дисплеїв на додаток до вбудованого» [180], «Дисплей нової моделі приблизно на 30% більший, ніж у попередників, що забезпечує значно більшу площу екрану для комфортного розміщення всіх користувачів» [181].

Із частотністю 4 використано лему «QR-код» в цілому у тематиці шахрайства – «Кіберполіція попередила українців про сплеск шахрайства з QR-кодами» [182], «За даними Кіберполіції, одна з тактик, яку все частіше використовують шахраї, полягає в заміні законних QR-кодів на офіційних вивісках або розміщенні шахрайських кодів у громадських місцях» [182].

Наступну позицію займають лема «фейс», «скрін», «скролити» з ідентичною частотністю 3. Основними темами є соціальні мережі, проте з політичним підтекстом – «Кремль вміє доводити ситуації до повного абсурду, зберігаючи при цьому фейс правителя, який формує історію людства» [183], «Хоча ситуація критична і вимагає жорсткої економії, Міністерство фінансів Росії зберігає покер фейс, відмовляючись визнавати будь-які труднощі, в той час як керуючі фондами, навпаки, з готовністю користуються обставинами, що склалися» [184].

Лема «скрін» у вибірці презентована у декількох варіантах написання: скрін – «Скрін особистої переписки продюсера з однією претенденткою на участь у проєкті потрапив до провідної актриси Київського театру драми і комедії на Лівому березі Дніпра Оксани Черкашиної» [185], скринейджер – «КІМАФ закладає фундамент для розвитку вітчизняних «скринейджерів» не лише через організацію міжнародної виставки в Центральному будинку художника» [186], скріншот – «На скріншоті нижче наведено їхню відповідь» [187].

Лема «скролити» в основному презентує пряму контекст, який закладений у термін, тобто бездумне перегортування стрічки новин – «Щоб сприяти кращій гігієні сну, рекомендується підтримувати тиху обстановку і зменшити освітлення в спальні під час сну. Крім того, людям слід уникати скролити стрічок соціальних мереж принаймні за 30 хвилин до сну і переконатися, що електронні пристрої, такі як телевізори та комп'ютери, вимкнені» [188], «Соціальна мережа спеціально розроблена для залучення все більшої кількості користувачів і заохочення їх скролити, коментувати і натискати, просуваючи контент, який викликає сильні емоційні реакції» [189].

За типом утворення та використання виокремлені лема із вибірки проаналізовано наступним чином: (табл. 1).

Таблиця 1. Словоскладання

Слово	Тип	Коментар
Смартфон	Складене слово	Smart (розумний) + phone (телефон) – запозичення з англійської
Гаджет	Просте слово (запозичене)	Пряма адаптація англійського слова gadget
Селфі	Просте слово (запозичене)	Пряма адаптація англійського слова selfie
Чат	Просте слово (запозичене)	Пряма адаптація англійського слова chat
Чат-бот	Складене слово	chat (чат) + bot (робот), обидва елементи з англійської
Скролити	Похідне слово (запозичене)	Основа scroll + український дієслівний суфікс -ити
Гуглити	Похідне слово (запозичене)	основа Google + суфікс -ити
QR-код	Складене слово	QR (quick response) + код (українське слово)
Скрін	Просте слово (запозичене)	Пряма адаптація англійського слова screen
Фейс	Просте слово (запозичене, розмовний стиль)	Скорочення від Facebook

Аналіз вибірки англомовних кібернеологізмів, що функціонують в українському Інтернет-дискурсі, дозволяє зробити висновок про домінування

тематики, пов'язаної із цифровізацією суспільства, мобільними технологіями та віртуальною комунікацією. Леми, що описують мобільні пристрої, соціальні мережі, месенджери, процеси пошуку інформації та візуалізації контенту, відображають глибоку трансформації у способах спілкування, доступі інформації та самоідентифікації особистості у цифрову епоху.

Кібернеологізми виявляють зміну ціннісних орієнтирів суспільства: прагнення до миттєвого обміну інформацією, автономності, візуалізації. Відповідно, мова стає чутливим індикатором соціокультурних змін, а кіберлексика – важливим ресурсом для дослідження мовної картини світу.

Таким чином, аналіз кібернеологізму *smartphone* засвідчує складну взаємодію мови, технологій і культури. Цей термін є не лише номінативною одиницею, а й індикатором глибоких соціокультурних трансформаційних процесів, що допомагають виявити чинники, котрі впливають на мовну динаміку і дозволяють розробити стратегії мовного аналізу в умовах цифрової епохи.

3.2. Функціонування кібернеологізму «*tablet*» у сучасному Інтернет-дискурсі

У сучасному інформаційному суспільстві розвиток цифрових технологій суттєво вплинув на лексичну систему мови. Кібернеологізм «*tablet*» є показовим прикладом, що інновації в галузі технологій стимулюють утворення нових слів і мовних конструкцій. Слово не лише закріпилось в загальноновживаній лексиці, а й стало основою для численних похідних термінів і словосполучень, які описують різні аспекти використання планшетних пристроїв у навчання, медицині, бізнесі, розважальній індустрії.

Дослідження кібернеологізма «*tablet*» дозволяє простежити еволюцію мови під впливом технологічних інновацій, а також виявити культурні та соціальні аспекти, пов'язані з його використанням.

За етимологічним походженням слово «*tablet*» первинно означало невелику пластину для письма. З часом воно набуло іншої сфери застосування, а саме для позначення нового типу портативного комп'ютера.

поняття планшетного пристрою як предмета цифрового середовища, а також як інструмента для роботи, навчання, медицини, військової сфери, споживчого ринку.

Лема «планшет», має найбільше частотність використання у вибірці, становить 14 %. Основними фокусом уваги є інформацію про планшет як про: новинку у сфері ІТ – «Хоча RIM аносувала свій планшет ще восени 2010 року, пристрій досі не з'явився на споживчому ринку» [190], «Компанія Dell розширила лінійку надійних і довговічних комп'ютерів, представивши свою першу модель планшета - Latitude 12 Rugged Tablet, спеціально розроблену для роботи в суворих і екстремальних умовах» [191], параметри – «Завдяки семидюймовому сенсорному дисплею, планшет на 2,7 дюйма компактніший у порівнянні зі своїм основним конкурентом, Apple iPad» [190], «Цей планшет оснащений 11,6-дюймовим екраном, процесором Intel Core M п'ятого покоління, 512 гігабайтами твердотілого накопичувача і 8 гігабайтами оперативної пам'яті» [191], акцентуацію на виробникові – «ЗМІ повідомляють, що планшет RIM стане більш компактною і легкою альтернативою iPad» [192], цінову політику – «Хоча RIM офіційно не розкрила ціни на свій планшет, попередні повідомлення вказують на те, що моделі з 16, 32 і 64 ГБ вбудованої пам'яті будуть коштувати \$399, \$499 і \$599 відповідно» [190], «Згідно з різними джерелами, очікується, що планшет вийде до кінця липня, а його ціна становитиме від \$1,600 до \$3,600» [191], особливості функціонування планшета – «За словами виробника, планшет витримує занурення у воду, вплив піску та пилу, падіння з висоти до 1,5 метрів та екстремальні температури. Повідомляється, що його акумулятор підтримує до 12 годин безперервної роботи» [191].

За сферою використання лема «планшет» зустрічалась у вибірці за такими категоріями: медицина – «Серед стандартних лікарняних приміщень, зокрема палат і процедурних кабінетів із характерним запахом медикаментів, організовано спеціальні зони, обладнані іграшками, книжками, шкільними дошками та планшетами, що створюють затишну атмосферу для дітей» [193], «Одночасно було створено цифрове рішення у форматі, оптимізованому для планшетів, що

дозволяє медичним працівникам фіксувати надану допомогу шляхом простого натискання на відповідні поля на екрані пристрою» [194], «Варто згадати пілотний проєкт, реалізований в Одеській області, в межах якого сільські медичні працівники використовували планшет, підключений до таких пристроїв, як кардіограф, USB-камера, спірометр і тонометр» [195], школи – «Серед ключових досягнень варто відзначити масштабне постачання цифрових пристроїв до закладів освіти: в умовах війни до українських шкіл було доставлено понад 270 тисяч ноутбуків, планшетів та інших гаджетів для вчителів і учнів» [196], волонтерство – «Після аналізу витрат на друковані підручники (3,5 млн грн), було прийнято рішення надати учням планшети з попередньо завантаженими електронними версіями навчальної літератури» [197], «Запровадження цього нормативного акта стало підґрунтям для створення "реєстру бойових травм", на основі якого формуються клінічні протоколи країн НАТО. Перші 200 планшетів із відповідним програмним забезпеченням передаються на передову завдяки фонду "Повернись живим"» [198], військова сфера – «У підрозділу є планшети, які в реальному часі відображають траєкторії ворожих об'єктів, зокрема Shahed. Через змінні погодні умови та варіативність висоти польоту ефективність дій також варіюється» [199], «Старший солдат Валентина Стеблевець здійснювала моніторинг повітряної обстановки за допомогою планшета та передавала критично важливу інформацію про ціль, що суттєво вплинуло на успіх операції» [200], повсякденне життя – «На планшеті молодшого учасника можна було побачити текст праці Карла Юнга «Психологія несвідомого»» [201], «Згідно з даними дослідження Info Sapiens, хоча лише 10% українців щодня читають друковані книжки, значна частина читацької аудиторії віддає перевагу цифровим форматам — на телефонах, планшетах і комп'ютерах, з 76% прочитаних видань українською мовою та 21% — російською» [202].

Друга за частотою лема «iPad» (13 %), в основному описує марку планшета на ринку продажу— «Дисплей пристрою має діагональ на 2,7 дюйма меншу, ніж у його основного конкурента на ринку, Apple iPad» [203], «ЗМІ повідомляють, що планшет, розроблений RIM, як очікується, матиме більш компактний форм-

фактор і зменшену вагу порівняно з iPad від Apple» [203], «Крім того, він зазначив, що iPad від Apple генерує приблизно 91% всього інтернет-трафіку, що надходить з планшетних пристроїв» [203], «Apple iPad 2 виявився найпопулярнішою моделлю планшета, середня ціна за одиницю якого становила 7 141 грн. - приблизно на 25% вище, ніж ціни, запропоновані інтернет-магазинами» [204], «Філіп Шиллер, віце-президент Apple з маркетингу, охарактеризував випуск нового планшета як найуспішніший запуск продукту у всій лінійці iPad» [205], «Для контексту, дані про продажі показують, що 300 тисяч одиниць iPad першого покоління було продано за той самий період у 2010 році, тоді як ця цифра зросла до одного мільйона одиниць для моделі iPad 2 у 2011 році» [205].

Утворена прикметникова форма від «планшет» генерує три лемми «планшетний комп'ютер», «планшетний ПК», «планшетний ринок». Загалом за частотністю форма «планшетних» налічує 11 %, «планшетний» – 9 %.

Лему «планшетний комп'ютер» залучено у тематику: новинки у сфері ІТ – «Під час конференції IDF 2010, що відбулася 15 вересня в Сан-Франциско, компанія Dell представила конвертований нетбук, здатний функціонувати як планшетний комп'ютер» [206], «Пристрій Grippity, що працює під цією кодовою назвою, визнаний першим прозорим планшетним комп'ютером, розробленим у світі» [207], *медицина* – «Пристрій-передавач дозволив людям з паралічем самостійно керувати планшетним комп'ютером» [208], *журналістика* – «На планшетному комп'ютері, отриманому журналістами з мережі кабельного телебачення, було виявлено численні конфіденційні документи, зокрема 44 файли, що склалися з президентських доповідей, які супроводжувалися переглянутими анотаціями» [209], *автосервіс* – «Основна мета співпраці полягає у впровадженні мобільних технологій Google в автомобільні системи, що дозволить водіям використовувати навігаційні дисплеї як повнофункціональні обчислювальні пристрої, якими можна керувати за допомогою персональних смартфонів або планшетних комп'ютерів» [210], *політика* – «На своєму останньому засіданні Кабінет Міністрів схвалив законопроект, який передбачає обов'язкове застосування РРО для фізичних осіб-підприємців першої-третьої груп єдиного

податку при продажу імпортованих товарів - ювелірних виробів, побутової електроніки, ноутбуків, нетбуків, планшетних комп'ютерів та мобільних телефонів» [211], ринок продажів – «Незважаючи на ринкову конкуренцію, Apple зберегла свою домінуючу позицію в секторі планшетних комп'ютерів, на пристрої iPad припадає близько 50% частки ринку за відповідний період» [212], «Згідно з офіційною заявою компанії, з 16 березня Apple продала три мільйони одиниць своїх новітніх планшетних комп'ютерів iPad» [205], патентність – «Раніше британський суд визначив, що, незважаючи на певну схожість дизайну, планшетний комп'ютер Galaxy компанії Samsung не є порушенням існуючого патентного захисту» [213], «24 серпня федеральний суд, розташований у Сан-Хосе, штат Каліфорнія, дійшов висновку, що Samsung порушила шість із семи патентів Apple, зокрема, щодо дизайну та функціональних особливостей як смартфонів, так і планшетних комп'ютерів» [213].

Лема «планшетний ПК» представлена у вибірці не часто, тому презентована в одній темі – візуальні та внутрішні параметри – «Сенсорний екран, розташований на центральній консолі, відразу привертає увагу завдяки своїй візуальній і функціональній схожості з планшетним ПК» [214].

Лема «планшетний ринок» теж представлена темою ринку продажів – «Однак постійні дискусії експертів галузі в поєднанні зі статистикою роздрібних продажів спонукали Nokia переоцінити доцільність виходу на планшетний ринок» [215].

Наступною за частотністю є лема «tablet», що нараховує 8 % і розгалужується на інформацію про: новинки – «27 вересня 2010 року PlayBook був офіційно представлений публіці, працюючи на BlackBerry Tablet OS, яка є мобільною платформою, похідною від операційної системи QNX» [190], технічні і практичні характеристики – «Захищений планшет Latitude 12 Rugged Tablet був спеціально розроблений для використання в суворих і складних умовах навколишнього середовища» , акцент бренду – «Вже представивши Pixel Fold - свій перший складаний смартфон - компанія також планує випустити додаткові продукти, такі як Pixel 7a і, можливо, Pixel Tablet» [216] .

Лема «планшетник» налічує 6 % і акцентує на: політичній сфері – «Відповідно до бюджетних асигнувань планується придбати понад 100 планшетників iPad 2 для забезпечення депутатів Харківської міської ради» [217], новинках – «Комерційний випуск планшетника запланований на початок листопада поточного року», «У 2014 році очікується глобальний дебют першого в історії напівпрозорого планшетника, що стане важливою віхою в інноваціях планшетних комп'ютерів» [207], ринку продажу – «Широко використовувані планшетники з семидюймовим екраном, включаючи Kindle Fire HD від Amazon і Nexus 7 від Google, доступні на ринку за ціною 199 доларів» [218], право на власність – «Згідно з рішенням британського суду, компанії Apple було рекомендовано оприлюднити рекламні матеріали з інформацією про те, що Samsung не здійснювала копіювання дизайну планшетників Apple» [219], технічні характеристики – «Як повідомляється, в рамках підготовки до четвертого кварталу азійські постачальники Apple отримали замовлення на виробництво понад 10 мільйонів одиниць планшетників з 7,85-дюймовим екраном, які зазвичай називають iPad mini» [218], брендові – «Компанія Microsoft представила нове поповнення в лінійці планшетників під назвою Surface» [220], маркетингові – «Філіп Шиллер, який обіймає посаду віце-президента з маркетингу, охарактеризував дебют нового планшетника як найуспішніший у всьому сімействі продуктів iPad» [205].

Також, наявна лема «таблетки» (1%), що спрямована на передачу інформації про моделі пристрою – «Microsoft одночасно представила дві моделі «таблеток» Surface, кожна з яких працює під управлінням різної операційної системи: одна з Windows RT, а інша з Windows 8 Pro» [220].

Основними одиницями, що зустрічались у вибірці є наступні: планшет – основне запозичення (tablet – планшет); планшетний – прикметник від «планшет» + суфікс -ний; планшетник – іменник із суфіксом -ник на позначення людини або пристрою.

До запозичень й адаптованих варіантів відносимо лемі «tablet», «планшетний комп'ютер», «планшетний ПК», «планшетний ринок». До

альтернативних форм – «планшетник», «таблет», «таблетка». Спеціалізованими вживаннями, зі збереженням оригінальної назви є леми «Tablet», «Tablet OS», «Pixel Tablet».

Поява планшетних пристроїв спричинила зміни у культурі споживання інформації, способах навчання. Планшет став не лише інструментом роботи, а й символом мобільності, гнучкості, сучасності.

Дослідження кібернеологізму «tablet» демонструє, як мова адаптується до нових технологій і відображає зміни в суспільстві. Аналіз цього слова дозволяє зрозуміти, як нові технології впливають на мову і мислення людей, виявити культурні та соціальні аспекти, пов'язані з використанням планшетів, розробити ефективні методи вивчення мови в умовах цифрової ери.

3.3. Функціонування кібернеологізму «AI» у сучасному Інтернет-дискурсі

Термін «AI» є одним із найпоширеніших англомовних кібернеологізмів, який активно інтегрується у різні мови світу, зокрема й українську. Слово «AI» використовується як самостійна одиниця, а також слугує базою для утворення похідних колокацій, що описують нові реалії цифрової епохи.

У процесі запозичення кібернеологізм «AI» часто адаптується до українського мовного середовища через калькування або шляхом використання оригінальної абрєвіатури.

Особливістю дослідження кібернеологізму «AI» є його багатофункціональність та високий рівень експансії в різні сфери життя. Аналіз терміна дозволяє виявити тенденції глобалізації мови. Інтенсифікації процесів запозичення та трансформації лексичного складу під впливом інноваційних технологій.

Корпусний аналіз даних отримано із вибірки, сформованої на матеріалі текстів статей онлайн-видання «Дзеркало тижня» за період до 2025 року включно. Завдяки програмі Voyant Tools, виокремлено найпоширеніші колокації й приклади кібернеологізмів, сформованих на основі слова «AI» в українській мові

Electronics за попереднє завантаження власної системи штучного інтелекту Gemini AI на смартфони Samsung» [221], пошукова мережа – «Дослідження, проведене компанією SparkToro, показало, що Google Search обробляє пошукові запити в 373 рази більше, ніж ChatGPT» [221], з питань порушень – «Згідно із заявою представника Міністерства юстиції США, таким компаніям, як Google, а також іншим потенційним монополістам необхідно нагадати, що порушення антимонопольного законодавства тягне за собою значні юридичні наслідки» [222], інновації – «Як ілюстрація, голосовий асистент за замовчуванням, який тепер працює на базі ШІ Gemini від Google, має можливість керувати смартфонами за допомогою голосових команд» [223].

Лема «ШІ» нараховує 39 %, презентована у таких темах: політична сфера – «Поширення наративів російського походження через виразно російську призму може фактично вплинути на глобальний розвиток і орієнтацію систем ШІ» [224], інвестиційна сфера – «Сполученим Штатам вдалося забезпечити більший обсяг інвестицій у технології ШІ, ніж всі інші країни разом узяті» [225], технічні розробки – «Команда розробників ChatGPT прагне розширити можливості свого ШІ до рівня суперпомічника, використовуючи інтеграцію з веб-браузером Google як частину процесу вдосконалення» [221], питання порушення – «Зокрема, державні органи стверджують, що Google використовує технології ШІ як інструмент для домінування на конкурентному ринку» [222], конкуренція – «Очікується, що Нік Терлі, який обіймає посаду керівника продукту в OpenAI - фірмі, що займається розробкою конкуруючих технологій ШІ, - надасть свідчення, що мають відношення до поточного судового розгляду» [222], дезінформація – «Варто зазначити, що дезінформаційна кампанія, якою керує московська мережа "Правда", прийняла широку стратегію, спрямовану не на маніпуляції безпосередньо з читачами-людьми, а на компрометацію навчальних даних чат-ботів зі штучним інтелектом через поширення сфабрикованих тверджень і пропаганди, тим самим впливаючи на реакцію ШІ на поточні події» [224], статистичні дані – «Статистика наведена зі звіту про Індекс ШІ за період до 2025 року включно Стенфордського інституту людиноорієнтованого штучного

інтелекту» [225], інновації – «Сучасні моделі смартфонів оснащені широким спектром функцій ШІ, більшість з яких були вперше представлені протягом попереднього року» [223], воєнна справа – «Застосування ШІ у військовому контексті значно прискорює процес аналізу даних, полегшує точну ідентифікацію цілей і підвищує ефективність оперативного командування і управління» [226], генеративна сфера – «Сінгапур розробив генеративну платформу ШІ, призначену для реагування на запити користувачів на основі попередньо визначеного набору даних» [227], освіта і наука – «Поява ШІ ставить серйозні виклики перед існуючими структурами як в освітньому секторі, так і в науково-дослідницькому співтоваристві» [228], роботизація – «За даними Bloomberg, OpenAI готується до запуску агент ШІ, здатного автономно виконувати завдання від імені користувачів-людей» [229].

Лема «ШІ» утворює наступні колокації: моделі ШІ, їжа для ШІ, інструмент ШІ, система генеративного ШІ, згенеровані ШІ, створені ШІ, фахівці для розвитку ШІ, марення ШІ, концепція розвитку ШІ, ШІ-агент, конкуруючі ШІ-рішення, чат-бот ШІ, відповіді ШІ. Програмне забезпечення Sketch Engine демонструє позицію лема «ШІ» з іншими частинами мови у реченнях (рис.8).

modifiers of "ШІ"	nouns modified by "ШІ"	"ШІ" and/or ...
провідних ... NewsGuard протестували 10 провідних чат-ботів ШІ - ChatGPT-4o від	як ... Інструмент ШІ , відомий як AI Saransh	як ... Інструмент ШІ , відомий як AI Saransh
чат-ботів ... протестували 10 провідних чат-ботів ШІ - ChatGPT-4o від	ринку ... Google у зловживанні ШІ для контролю ринку	частково ... частково , патенти , створені ШІ
інструмент ... Інструмент ШІ , відомий як	суперпомічника ... хоче вдосконалити свій ШІ до рівня суперпомічника . Під час	
для ... для навчання моделей ШІ	до ... затвердив Концепцію розвитку ШІ до 2030 року	
створені ... створені ШІ	наративи ... що провідні чат-боти ШІ повторювали неправдиві наративи , відмиті мережею	
патенти ... патенти , створені ШІ	власної ... ШІ як власної	
систему ... систему генеративного ШІ	помітне ... ШІ настільки помітне	
створено ... створено систему генеративного ШІ	за ... ШІ за	
інструмент ... інструмент ШІ	об ... ШІ розпізнавати об	
один ... один інструмент ШІ	інвестицій ... ШІ залучили більше інвестицій	
Ще ... Ще один інструмент ШІ		
їжею ... їжею для ШІ		

Рисунок 8. Word Sketch

Лема «AI» налічує 21 % серед вибірки, об'єднана навколо тем: стартапи – «Наразі 243 підприємства активно працюють у цьому секторі, а українські стартапи, такі як Grammarly та People.ai, стали міжнародно визнаними лідерами. Варто зазначити, що у 2020 році уряд схвалив Концепцію розвитку ШІ, розраховану до 2030 року» [228], судова сфера – «ШІ-додаток під назвою AI Saransh був розроблений спеціально для створення стислих резюме судових процесів» [227], дослідницька сфера – «Катерина Бондар, співробітник Центру стратегічних і міжнародних досліджень Wadhvani AI, підкреслила, що якість і масштаб наборів даних є критично важливими факторами для ефективного навчання ШІ-моделей» [226], ринок торгівлі – «OpenAI публічно висловила зацікавленість у придбанні платформи Chrome» [221], соціальна сфера – «Варто зазначити, що OpenAI знаходиться в процесі розробки платформи соціальних медіа за зразком X (колишній Twitter), яка буде включати в себе генераторні можливості ChatGPT для створення контенту» [229], інноваційна – «В оцінці, проведених NewsGuard, взяли участь десять відомих чат-ботів зі ШІ, зокрема

ChatGPT-4o від OpenAI, Smart Assistant від You.com, Grok від xAI, Pi від Inflection, Le Chat від Mistral, Microsoft Copilot, Meta AI, Claude від Anthropic, Gemini від Google, а також механізм реагування, розроблений компанією Perplexity» [224], політична сфера – «За даними Politico, Ілон Маск не відвідає AI Action Summit в Парижі, міжнародний форум зі ШІ, ініційований президентом Франції» [230].

Лема «AI» утворює наступні колокації: OpenAI, AI Saransh, People.ai, Wadhvani AI, xAI's Grok, Meta AI, AI Action Summit, мова AI, AI-агент, Galaxy AI, AI-помічник, AI-рішення, Gemini AI.

Лема «chatgpt» нараховує 17 % і презентує теми: інновації – «Творець ChatGPT прагне підвищити функціональність своєї системи ШІ до рівня високопродуктивного асистента, потенційно використовуючи для цього технологію браузера Google» [221], продажу-торгівлі – «На слуханнях 22 квітня щодо передбачуваної монополії Alphabet Inc. на ринку пошукових систем Нік Терлі (Nick Turley), продукт-менеджер ChatGPT в OpenAI, заявив, що компанія розгляне можливість придбання браузера Chrome від Google, якщо суд ухвалить рішення про його продаж», дослідження – «Дослідження, проведене компанією SparkToro, показує, що Google Search обробляє пошукові запити в 373 рази більше, ніж ChatGPT» [221], судової сфери – «Прокурори наголошують на необхідності того, щоб судові рішення враховували майбутні зміни, зокрема, інтеграцію генеративних технологій ШІ, таких як ChatGPT, у сферу онлайн-пошуку» [221], соціальної сфери – «Варто зазначити, що OpenAI розробляє платформу соціальних мереж за зразком X (колишній Twitter), яка включатиме ChatGPT для допомоги у створенні контенту» [229], тестувальної сфери – «Згідно з розслідуванням NewsGuard, було проведено порівняльний аналіз десяти відомих чат-ботів зі штучним інтелектом, зокрема ChatGPT-4o від OpenAI, Smart Assistant від You.com, Grok від xAI, Pi від Inflection, Le Chat від Mistral, Microsoft Copilot, Meta AI, Claude від Anthropic, Google Gemini та механізму відповідей Perplexity» [224], освітньо-наукової – «Уникайте використання інструментів ШІ для виконання завдань від вашого імені; наприклад, наполегливо рекомендуємо

утриматися від надсилання підказок до ChatGPT і представлення згенерованих відповідей як оригінальної роботи» [228].

Лема «Chrome», яка становить 13%, презентує здебільшого тему продажу-купівлі – «Слід нагадати, що OpenAI висловила зацікавленість у придбанні браузера Chrome від Google, за умови, що за рішенням суду буде здійснено продаж компанії» [231], «Міністерство юстиції наголошує на нагальності вжиття рішучих регуляторних заходів - таких як примусовий продаж браузера Chrome - для стримування зростаючого монопольного впливу технологічного конгломерату, особливо у зв'язку з тим, що він продовжує просувати свої ініціативи зі створення штучного інтелекту» [231].

Лема «дудл» має 10 % і використовується при описі тематичного спрямування, яке застосовано компанією Google на пошуковій сторінці – «У цей день Google представив новий пам'ятний дудл на честь Дня Незалежності України» [232], «Google створив спеціальний дудл, щоб віддати данину поваги Отто Віхтерле, винахіднику контактних лінз», «Google відзначив прихід осені тематичним дудлом, що відображає сезонні зміни» [233].

Лема «Браузер» має 10 % та інформує про основні розширення – «Наразі розширення для браузера для чат-бота OpenAI доступне для завантаження та інтеграції в середовище Google Chrome» [231], купівлю – «Варто зазначити, що OpenAI висловила зацікавленість у придбанні браузера Google Chrome за умови отримання судового рішення про його продаж» [231], судові питання – «Крім того, влада Брюсселя готується припинити розслідування щодо того, чи обмежує операційна система Apple користувачів у зміні браузерів або пошукових систем, встановлених за замовчуванням» [234], освітній процес – «Екзаменатор також чітко проінструктує учасників, що під час оцінювання не можна відкривати жодні вікна браузера, окрім визначеного інтерфейсу тесту» [235], воєнні дії – «Смартфони дозволяють користувачам виконувати різні функції, такі як перегляд документів, надсилання запитів, доступ до списків контактів, перегляд повідомлень і записів про транзакції, а також перегляд історії браузера» [235]

Лема «Gemini» (9%), продемонстровано у темах *про інсталяцію програм на телефон* – «Раніше компанія Google визнала, що з січня почала виплати Samsung Electronics Co. за попередню установку на смартфони Samsung свого фірмового додатку штучного інтелекту Gemini AI» [221], судовим процесом – «Подана до суду документація свідчить, що Google виплачує Samsung щомісячну компенсацію за автоматичний запуск вкладки в браузері, яка ініціює встановлення додатку Gemini AI на мобільний пристрій» [236], *інновації* – «Наприклад, поточний голосовий помічник за замовчуванням, що працює на платформі Gemini від Google, здатний виконувати команди смартфона за допомогою голосового введення» [223].

Лема «Кіберпростір» (8%) містить інформацію *про політичні стратегії* – «Китай висловив намір розвивати паралельну форму кіберпростору, яка відрізняється від існуючих глобальних моделей» — The Guardian» [237], *інновації* – «Очікується, що модель кіберпростору, яку бачить Китай, втілюватиме чітку ідеологічну основу, що відрізняє її від домінуючих міжнародних рамок» [237].

За структурним аналізом леми можна об'єднати за категоріями:

- аббревіатури та скорочення (AI, ШІ, OpenAI, X, Tech), їхня особливість полягає в тому, що леми короткі, зазвичай написані великими літерами або у форматі camelCase;
- комплексні англійські назви та бренди (ChatGPT, Google Chrome, Gemini AI, Google Gemini), містять двоскладові та складні слова, де поєднуються загальні й власні назви;
- українізовані терміни (штучний інтелект – калька з Artificial Intelligence, кіберпростір – калька з cyberspace, чат-бот – злиття чат-бот, браузер – запозичене слово від browser, дудл – від doodle – святковий малюнок Google), адаптовані фонетично і граматично від українську мову, зазвичай є складними словами, має 2 основи;
- похідні прикметники та словосполучення (ШІ-рішення, AI-асистент, чат-ботів штучного інтелекту), домінує атрибутивна модель.

Дослідження англомовного кібернеологізму AI показало, що цей термін є одним із найдинамічніших і найвпливовіших серед лексичних утворень. Його проникнення в українське мовне середовище супроводжується прямим запозиченням, калькуванням, створенням похідних термінів, розширенням семантичного поля.

AI формує нові мовні одиниці, характерним для нього є продуктивне словотворення на основі англійської аббревіатури, що підкреслює глобалізацію мовного простору.

3.4. Функціонування кібернеологізму «cloud» у сучасному Інтернет-дискурсі

У контексті стрімкого розвитку цифрових технологій англомовний кібернеологізм cloud посідає одне з провідних місць у терміносистемі сучасної інформаційної сфери. Виникнення й поширення цього терміна зумовлене зростаючою роллю хмарних обчислень, які стали основою функціонування Інтернет-інфраструктури. Поняття «cloud» охоплює широкий спектр технологій і сервісів, пов'язаних із зберіганням, обробкою й передачею даних на віддалених серверах.

У лінгвістичному аспекті «cloud» є прикладом метафоричного переосмислення загальноживаного слова, яке в технічному контексті набуло нового спеціалізованого значення. Такий семантичний зсув супроводжується активним проникненням терміна в мови різних народів, зокрема українську, де він адаптується як у формі кальки (хмара), так і шляхом безпосереднього вживання англомовної лексеми (cloud, cloud-сервіс).

З огляду на мовну динаміку, дослідження цього кібернеологізму дозволяє виявити особливості інтеграції іншомовної лексики в українську професійне та побутове мовлення. У цьому процесі важливу роль відіграють не лише лексичні трансформації, а й словотвірні моделі, що демонструють взаємодію англомовної лексики з морфологічною системою української мови.

З погляду мовознавства, дослідження кібернеологізму «cloud» дозволяє простежити важливі процеси; семантичну деривацію, словотвірну адаптацію та

	іменник	називний відмінок	services
Хмарний комп'ютинг	Прикметник+ іменник	Однина, чоловічий рід	Калька з англійської cloud computing
Хмарний сервіс	Прикметник+ іменник	Однина, чоловічий рід	ІТ-термін
Хмарна операційна система	Прикметник+ прикметник+ іменник	Однина, жіночий рід	Означення функціоналу системи
Хмарна ініціатива	Прикметник+ іменник	Однина, жіночий рід	Адміністративна лексика
Хмарна платформа	Прикметник+ іменник	Однина, жіночий рід	Назва цифрової ІТ-платформи
Хмарне сховище	Прикметник+ іменник	Однина, середній рід	Термін з ІТ, cloud-storage
Хмарні технології	Прикметник+ іменник	Однина, жіночий рід	Означає тип технологій
Хмарною технологією	Прикметник+ іменник	Однина, жіночий рід	Відмінкова форма словосполучення
НХВН	Абревіатура	Однина, жіночий рід	Національна хмара відкритої науки
EOSC	Абревіатура	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ, European Open Science Cloud
Google Cloud	Іменникова словосполука	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ (переклад: хмарна платформа Гугл)
Cloud Software Group	Іменникова словосполука	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ (переклад: група хмарного ПЗ)
Google Cloud Томаса Куріана	Іменникова словосполука	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ + український особовий іменник (переклад: хмарна служба Google (що належить Куріану))
Cloud First	Прикметник+ іменник	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ (переклад: стратегія «хмарне передусім»)
Alibaba Cloud	Іменникова словосполука	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ

			із вказівкою на особовий іменник (хмарна платформа Alibaba)
IBM Cloud	Абревіатура + лема	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ (хмарна інфраструктура IBM)
Cloud native environment	Прикметник+ іменник	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ (хмароорієнтоване середовище)
Huawei Cloud	Іменникова словосполука	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ (хмарна платформа Huawei)
VK Cloud Solutions	Абревіатура + лема	Множина, середній рід	Запозичений англomовний термін з ІТ (рішення VK Cloud)
SberCloud	Словоскладання, лексичне зрощення	Однина, жіночий рід, або чоловічий (як бренд)	Запозичений англomовний термін з ІТ (бренд / хмарна платформа Сбер)
Cloud solutions	Словосполука прикметник+ іменник	Множина, середній рід	Запозичений англomовний термін з ІТ (хмарні рішення)
Google Cloud for Business	Складене словосполучення (бренд+ технологія+ прийменник+ конструкція)	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ (Google Cloud для бізнесу)
iCloud	Складне слово (префікс+іменник)	Однина, жіночий рід, або чоловічий (як бренд)	Запозичений англomовний термін з ІТ (сервіс зберігання даних Apple)
Microsoft cloud	Іменникова словосполука	Однина, жіночий рід	Запозичений англomовний термін з ІТ (хмарна платформа Microsoft)

За статистичними даними, отриманими через програмне забезпечення «Voyant Tools» спостерігається наступна динаміка використання лем: (рис.10.)

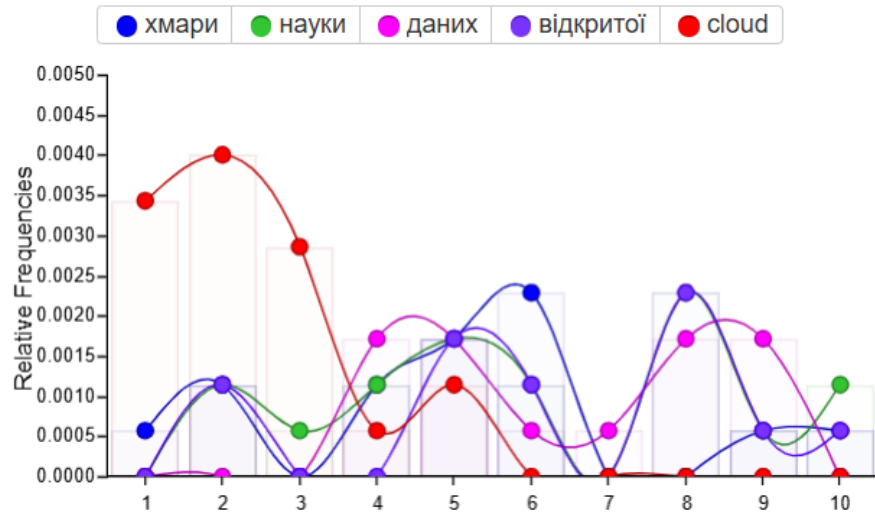

Рисунок 10. Сегментна діаграма

Лема cloud нараховує 21 %, науки 17 %, хмари 14 %, даних 14 %, eosс 13 %, відкритої 13 %, google 12 %, хмарна 8 %, хмарних 6 %, хмара 6 %, microsoft 6 %, хмару 5 %, обробки 5 %, хмарні 4 %, технології 3 %, сервісів 3 %, сервіс 3 %, користувачів 3 %, доступ 3 %, інформації 2 %, інтернеті 2 %.

За статистичними даними колокацій, утворених від лема «cloud» презентовано наступні результати (рис. 11):

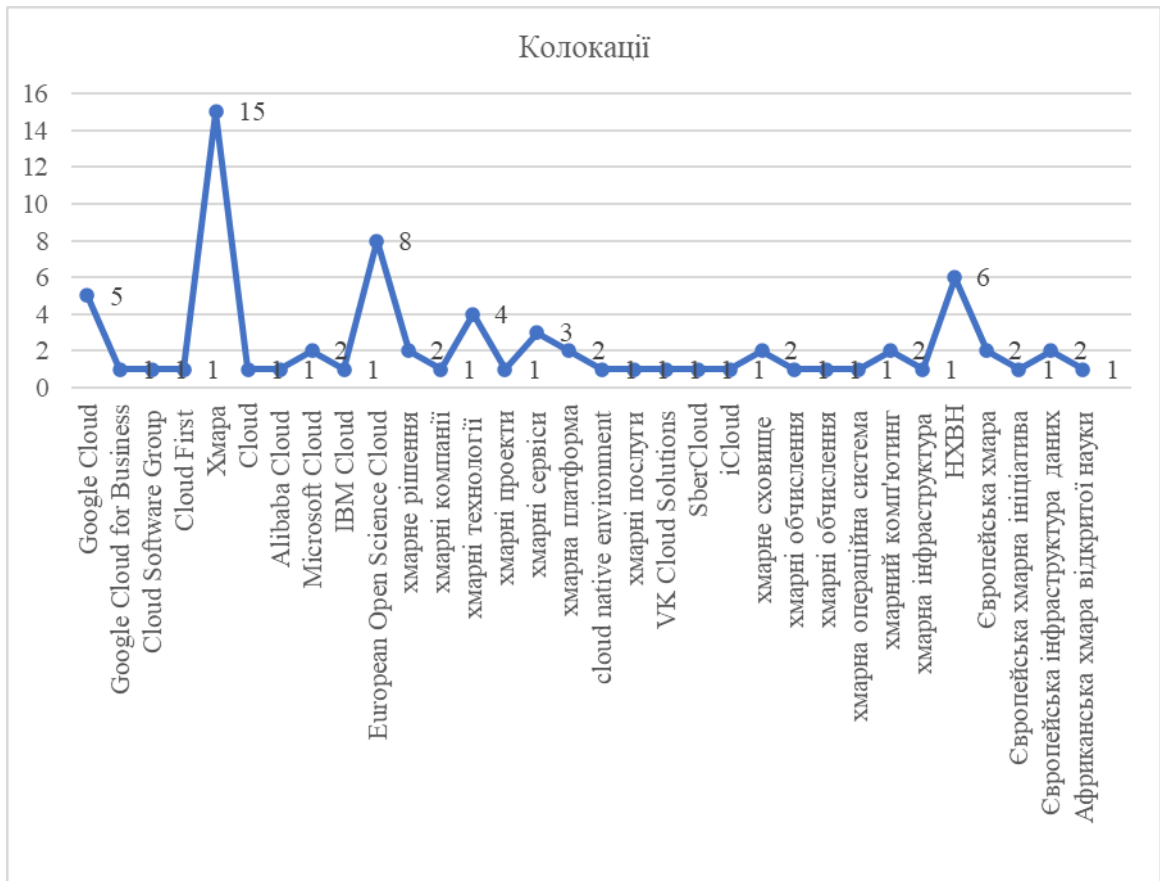

Рисунок 11. Колокації

Хмара 15 %, European Open Science Cloud 8 %, НХВН 6 %, Google Cloud 5 %, хмарні технології 4 %, хмарні сервіси 3 %, Microsoft Cloud 2 %, хмарне рішення 2%, хмарна платформа 2 %, хмарне сховище 2 %, хмарний комп'ютинг 2 %, Європейська хмара 2 %, Європейська інфраструктура даних 2 %, Google Cloud for Business 1%, Cloud Software Group 1%, Cloud First 1%, Cloud 1%, Alibaba Cloud 1%, IBM Cloud 1%, хмарні компанії 1%, хмарні проекти 1%, cloud native environment 1%, VK Cloud Solutions 1%, хмарні послуги 1%, SberCloud 1%, iCloud 1%, Африканська хмара відкритої науки 1%, Європейський дослідницький простір 1%, Європейська хмарна ініціатива 1%, хмарна інфраструктура 1%, хмарна операційна система 1%, об'єднана хмара EGI 1%, хмарні обчислення 1%.

Усі колокації побудовані навколо ключової лексеми хмара або cloud, яка виступає ядром у створенні багатьох складених термінів. Це свідчить про високий ступінь термінологізації цієї одиниці в цифровому та науково-технологічному дискурсі. Більшість словосполучень становлять прикметниково-іменникові конструкції, де лема хмарний у різних відмінках виступає означенням до іменника. Також наявні власні назви із прикметником, що мають форму іменної назви бренду та складні іменники й терміни, в якій поєднано кілька базових понять для створення фахового терміну.

Спільною темою використання лем у вибірці є розгортання та функціонування хмарних технологій у науковому, освітньому та інституційному середовищі, з акцентом на інфраструктуру, обчислення, зберігання даних та цифрову інтеграцію.

Пропонуємо детальний аналіз тематичної спрямованості сформованої вибірки кібернеологізму «cloud»:

хакерська загроза: «У спільній заяві, опублікованій у четвер, США, Велика Британія та Південна Корея попередили, що хакерська група Andariel, також відома як Oynx Sleet, Silent Chollima та APT45 і пов'язана з Головним розвідувальним управлінням Північної Кореї (RGB), становить значну загрозу для світової індустрії. Ця оцінка підтверджується детальним аналізом кібер-кампаній угруповання, опублікованим дослідниками з Microsoft і Mandiant Intelligence,

дочірньої компанії Google Cloud» [238], «Зловмисникам вдалося зламати системи електронної пошти щонайменше одного приватного підприємства та отримати доступ до конфіденційних даних користувачів Microsoft cloud» [239], «У відповідь на інцидент IBM активно співпрацює як із зацікавленими сторонами галузі, так і з правоохоронними органами, щоб виявити та нейтралізувати зловмисну експлуатацію своїх хмарних сервісів IBM Cloud— йдеться в заяві IBM» [240].

персоналії у хмарній індустрії: «Згідно з інсайдерськими джерелами, Том Краузе, головний виконавчий директор компанії Cloud Software Group, що базується в Кремнієвій долині, є одним з тих, хто пов'язаний з DOGE і отримав доступ до платіжної інфраструктури» [241], «На тлі робітничого страйку в Саннівейлі демонстранти зайняли офісний простір Томаса Куріана, генерального директора Google Cloud» [242], «Міністр торгівлі США Джина Раймондо висловила занепокоєння, що китайські постачальники хмарних послуг, включаючи Huawei Cloud і Alibaba Cloud, можуть становити ризики для національної безпеки. Вона також пообіцяла розглянути пропозиції щодо їх включення до списку експортного контролю США» [243].

витік даних / безпека даних: «У травні 2022 року Лінвей Дінго таємно передав конфіденційні дані з внутрішніх систем Google у свій особистий обліковий запис Google Cloud, порушивши протоколи компанії щодо конфіденційності даних» [244], «"Хмара", або "хмарне сховище", -це архітектура управління даними, в якій цифрова інформація організована в логічні пули, а фізично розподілена між декількома серверами, часто розташованими в різних географічних регіонах» [245], «Це контрастує з традиційною концепцією "хмари", яка зазвичай розуміється як цифрове середовище, призначене виключно для обробки наукових даних, включаючи обчислення, зберігання та аналіз. У зв'язку з цим, EOSC не можна класифікувати як класичну "хмарну" систему» [245].

наукова сфера: «У сфері наукових досліджень хмарні технології дозволяють користувачам отримувати віддалений доступ до обчислювальних ресурсів, полегшуючи тим самим як зберігання даних, так і виконання складних обчислень» [245], «Рівень "Обчислення" включає в себе електронні

інфраструктури, призначені для обробки наукових даних та обчислювальних завдань у різних дисциплінах. В Європі ключовими прикладами є мережа PRACE та EGI - федерація, що підтримує розподілені грід- та хмарні обчислювальні інфраструктури для зберігання та обробки даних» [246], «На шляху до досягнення цієї мети виникає кілька спірних питань, одним з яких є створення спеціалізованої "хмарної" інфраструктури, пристосованої до потреб української науки» [245], «Сучасні тенденції та майбутні напрямки підкреслюють зростаючу актуальність розробки спеціалізованих "хмарних" рішень для наукових застосувань як в Україні, так і в Європейському Союзі в цілому» [245], «Також було висунуто пропозицію про створення Європейської хмари відкритої науки (EOSC), що представляє собою віртуальну платформу, призначену для роботи відповідно до принципів відкритої науки» [245], «Основною метою хмарної ініціативи є створення єдиної Хмари відкритої науки по всій Європі, що супроводжується європейською інфраструктурою даних. Очікується, що протягом наступних п'яти років ця інфраструктура буде оснащена суперкомп'ютерами, здатними до ексафлопсної продуктивності» [247], «"Європейська хмара відкритої науки" покликає зміцнити позицію Європи як світового наукового лідера, пропонуючи надійну цифрову екосистему для зберігання та обробки дослідницьких даних. Вона також являє собою стратегічний шлях для реалізації більш широкої парадигми відкритої науки» [247], «За іронією долі, на тлі наших спроб змусити Міністерство освіти і науки (МОН), Міністерство економічного розвитку і торгівлі (МЕРТ) та Кабінет Міністрів України (КМУ) виконувати свої обов'язки, ми отримали запрошення на воркшоп E-IRG (E-Infrastructure Reflection Group). Зокрема, на сесії під назвою "Кращі практики побудови НХВН" була представлена презентація міністра науки і технологій Ефіопії, в якій висвітлювалися досягнення в розвитку Африканської хмари відкритої науки» [246], «Прийняття Декларації EOSC на Саміті Європейської хмари відкритої науки (EOSC) у 2017 році викликало дискусії щодо потенційного створення Всеукраїнської хмари відкритої науки» [245], «Ця стаття має на меті розглянути принципові відмінності між традиційним поняттям "хмари" та EOSC, а також

оцінити значення та подальші перспективи реалізації Всеукраїнської ініціативи "Хмара відкритої науки"» [245].

інновації: «В рамках зусиль, спрямованих на узгодження з європейськими дослідницькими ініціативами, було запропоновано участь у розробці Європейської хмари відкритої науки та Європейської інфраструктури даних. Зокрема, захід 23 передбачає необхідність розробки у першому кварталі 2018 року проекту постанови Кабінету Міністрів, що дозволить Україні долучитися до Європейської хмарної ініціативи, яка охоплює ці дві ключові інфраструктури» [245], «"Створення екосистеми з відкритим вихідним кодом має важливе значення для просування технологій великих мовних моделей (LLM) і розробки додатків на основі ШІ", - підкреслив Цзінгрєн Чжоу (Jingren Zhou), головний технічний директор Alibaba Cloud» [248], «Федоров зазначив, що головною метою є прийняття стратегії Cloud First, яка передбачає міграцію основних процесів виробництва ІТ-серверів до хмарних інфраструктур. Він також підкреслив, що міжнародні партнери висловили зацікавленість у спільній роботі в цьому напрямку» [249], «У березні 2018 року Колегія Міністерства освіти і науки України офіційно схвалила Дорожню карту інтеграції до Європейського дослідницького простору (ERA-UA). В межах пріоритету 5б — «Відкрита наука та цифрові інновації» — визначено ключові напрямки, зокрема: участь у створенні Європейської хмари відкритої науки (EOSC) та формування Національного хабу EOSC на основі принципів FAIR (знайденість, доступність, інтероперабельність та повторне використання даних)» [246], «У проекті постанови Кабінету Міністрів України, поданому до Міністерства економічного розвитку і торгівлі, робоча група Національної академії наук України запропонувала на етапі впровадження реалізувати мінімально життєздатну версію системи EOSC в Україні — створити Національний хаб EOSC, базуючись на існуючих електронних інфраструктурах та моделі федеративної хмарної платформи EG» [246], «Європа активно бере участь у формулюванні та поступовому впровадженні оновленого порядку денного щодо використання Європейського дослідницького простору(ЄДП) для стимулювання інновацій. Цей

порядок денний охоплює такі ключові напрямки, як відкриті інновації (зокрема, відкриті інновації 2.0), відкрита наука (включаючи розвиток хмари відкритої науки і механізмів забезпечення цілісності досліджень і даних), а також глобальна відкритість» [247], «У відповідь на інституційний скептицизм, зокрема з боку заступника міністра М. Стріхи, робоча група Національної академії наук України вирішила діяти на випередження. У встановлені терміни вона розробила проект постанови Кабінету Міністрів України щодо створення Національної хмари відкритої науки (НХВН), покликаної забезпечити інтеоперабельність з Європейською хмарою відкритої науки» [246], «Delta - це хмарне технологічне рішення, яке наразі впроваджує стандарти НАТО разом із сучасними галузевими тенденціями, включаючи хмарну архітектуру, принципи безпеки "нульової довіри" та підтримку багатодомених операційних структур» [250].

освіта: «Платформа запропонує користувачам доступ до всеосяжної бібліотеки освітніх ресурсів, включаючи навчальні програми, курси та інструменти оцінювання через такі системи, як Moodle та EdX. Крім того, вона підтримуватиме інтерактивні формати презентацій (наприклад, Google Slides, Microsoft PowerPoint) і надаватиме хмарні рішення для зберігання навчальних матеріалів (наприклад, Google Drive, Dropbox). Інструменти комунікації та зворотного зв'язку, включаючи месенджери, можливості обміну файлами та модульні бази даних, будуть адаптовані до конкретних потреб окремих факультетів чи структурних підрозділів. Крім того, система матиме мобільний доступ через додатки для Android та iOS і включатиме спрощені користувацькі інтерфейси, розроблені для зручності використання» [251], «Два основні критерії визначають інноваційний характер навчальних закладів: інтеграція хмарних технологій у шкільну інфраструктуру та застосування вчителями педагогічно інноваційних підходів, що виходять за межі стандартної навчальної програми» [252], «Предмет повинен охоплювати навчання сучасним мовам програмування, а також ознайомлення з сучасними цифровими сервісами та технологіями, зокрема, концептуальний огляд хмарних обчислень, включаючи їхню архітектуру та функціональні принципи» [252], «В рамках Програми Relief Program допомоги

компанія надасть безкоштовний доступ до Microsoft Cloud для низки установ, серед яких навчальні заклади (школи та університети), заклади охорони здоров'я, центральні та регіональні органи державної влади, а також окремі державні підприємства, що працюють у транспортній та оборонній сферах» [253].

стартапи: «Український національний грид є життєздатною фундаментальною платформою для інтеграції до Європейської хмари відкритої науки (EOSC) через Федеративну хмару EGI, яка є однією з шести основних електронних інфраструктур, що підтримують наукові дослідження по всій Європі» [247], «Незважаючи на включення терміну "хмара" в свою назву, Європейська хмара відкритої науки (EOSC), що знаходиться на стадії розробки, не відповідає загальноприйнятому визначенню системи хмарних обчислень і не повинна розглядатися як традиційна "хмарна" інфраструктура» [245], «За словами народного депутата Олександра Гончаренка, інформація про місцеві філії найбільших технологічних компаній, таких як Amazon (AWS), Microsoft (Azure) та Alphabet (Google Cloud), включена до реєстру проектів, презентованих президентом Володимиром Зеленським» [248], «Серед спільних ініціатив, що обговорюються, - можливе будівництво компанією Apple дата-центру в Україні, призначеного для підтримки інфраструктури сервісу iCloud компанії» [250].

дослідження: «Існує нагальна потреба у створенні Фонду міжнародної технічної допомоги для підтримки України в реалізації дорожніх карт інтеграції до Європейського дослідницького простору та Інноваційного союзу, а також для сприяння участі в Європейській хмарній ініціативі» [254], «В Україні компанія працює через три регіональні філії, розташовані в Києві, Харкові та Дніпрі - містах, визнаних ключовими академічними центрами - і налічує близько 150 співробітників. Фірма спеціалізується на розробці платформи EOS - високотехнологічного хмарного рішення, призначеного для аналізу оптичних і радіолокаційних супутникових знімків, що дозволяє проводити передовий геопросторовий аналіз (GIS) . Ця технологія застосовується в різних секторах, включаючи сільське господарство, де вона активно використовується фермерами» [254].

конкурентоспроможність: «Як частина ширшої стратегії Єдиного цифрового ринку, Європейська хмарна ініціатива є ключовим кроком до створення більш інтегрованого та конкурентоспроможного цифрового середовища. Її основна мета - підтримати розвиток економіки, заснованої на даних і знаннях, в усьому Європейському Союзі» [247], «Томас Куріан, генеральний директор Google Cloud, назвав Character.ai однією з найбільш технічно досконалих та інноваційних команд, які зараз співпрацюють з сервісами Google Cloud» [216].

продажі: «Остання версія Office для планшетів від Microsoft, яку колишній генеральний директор компанії Стів Балмер (Steve Ballmer) назвав найповнішою на сьогоднішній день, була розроблена для безперешкодної інтеграції з новими хмарними технологіями та оптимізована для майбутньої платформи Windows 8. Серед основних нововведень - використання хмарного сховища для зберігання документів і користувацьких налаштувань. Крім того, пакет включає підтримку відеоконференцій на базі Skype, після того, як Microsoft придбала цю платформу в 2011 році за 8,5 мільярдів доларів» [255], «Ключовим рушійним фактором впровадження хмарних технологій у науково-дослідних установах, комерційних підприємствах та промислових секторах є потенціал для значного зниження витрат на апаратне забезпечення. Використовуючи віддалені обчислювальні ресурси, інтегровані в хмару, організації можуть уникнути високих витрат, пов'язаних з розробкою та підтримкою власних систем електронної інфраструктури» [245], «Як зазначено в офіційному листуванні Google, умови надання послуг Google Cloud for Business передбачають, що користувачі несуть повну відповідальність за оцінку та виконання застосовних податкових зобов'язань в Україні.» [249].

обробка даних: «Концепція хмарної обробки даних охоплює онлайн-зберігання користувацьких документів та конфігураційних налаштувань. Серед визначних функціональних можливостей пакету Office є його інтеграція зі Skype для відеозв'язку - додатком, який Microsoft включила до своєї екосистеми після придбання за 8,5 мільярдів доларів у 2011 році» [255].

хмарна інфраструктура: «Ще у 2016 році експерти ЄС акцентували увагу на цьому явищі, трактуючи його в метафоричному ключі. Побудова інфраструктури EOSC, аналогічно до хмарної інфраструктури, здійснюється згідно з уніфікованими засадами, викладеними в бібліотеці найкращих практик ІТ-інфраструктур ITIL v.3. Варто зазначити, що попередньою назвою EOSC був термін e-infrastructure Commons (див. вище)» [246], «Поки не буде завершено формування дослідницьких e-інфраструктур (що заплановано після другого кварталу 2019 року), розгортання національної хмарної інфраструктури не передбачається» [246], «Планується модернізація технічного оснащення в ресурсних центрах УНГ та розгортання інтегрованої хмарної інфраструктури у двох регіональних центрах (Харків і Львів), а також у Базовому координаційному центрі в Києві. Ці об'єкти формуватимуть спільний пул ресурсів Національного хабу» [246], «Поняття "хмари" трактується як різновид e-інфраструктури, що виконує функції інноваційного середовища для науки та інформаційних технологій. Електронна інфраструктура забезпечує підтримку процесів збирання, збереження, управління та інтеграції даних, їх глибокого аналізу й візуалізації, а також здійснення складних обчислювальних операцій і надання інформаційних сервісів через мережу Інтернет. На відміну від традиційних моделей, така інфраструктура не обмежена рамками однієї установи. Враховуючи основні сфери використання ресурсів хмарних технологій, вони можуть бути класифіковані як дослідницькі, соціальні, бізнесові та інші типи e-інфраструктур» [245], «Формування хмарної інфраструктури, що спирається на вже існуючі дослідницькі e-інфраструктури в Україні, набуває особливої актуальності в контексті забезпечення потреб національної наукової спільноти. Це питання вимагає глибокого теоретичного осмислення та практичного опрацювання» [245], «Подальший розвиток спрямовано на вдосконалення хмарних технологій та підвищення рівня кібербезпеки, які становлять ключовий фундамент цифрової інфраструктури країни. Представникам компанії Google було представлено концептуальне бачення хмарної стратегії України» [249].

користувацькі можливості: «За словами Річарда Столлмана, хмарні сервіси, як правило, служать інтересам провайдерів і третіх сторін більше, ніж інтересам самих кінцевих користувачів» [256], «Хмарна платформа Azure пропонується як спеціалізоване рішення для підтримки цих конкретних цілей», «Угода користувача Google Cloud for Business прямо покладає на клієнта обов'язки з нарахування та сплати податків в Україні., – йдеться в листі Google» [256].

хмарна операційна система: «Chrome OS, нова хмарна операційна система від Google, здається, сприяє переходу до легких обчислень, заохочуючи користувачів зберігати свої персональні дані на віддалених серверах, а не зберігати їх на локальних сховищах» [256].

хмарні сервіси: «Столлман припускає, що хмарні сервіси можуть проводити операції, такі як пошук, без відома користувача, що викликає занепокоєння щодо прозорості» [256], «Маркетологи часто віддають перевагу хмарним обчисленням, оскільки вони зменшують необхідність надавати користувачам детальні технічні пояснення», «Для допомоги стартапам було розроблено окремий набір ініціатив, багато з яких тісно інтегровані з технологіями хмарних сервісів» [256].

маркетинг: «Термін "хмарний комп'ютинг" часто стратегічно використовується маркетологами для спрощення обміну повідомленнями та зменшення тягаря складних роз'яснень, орієнтованих на користувача» [256].

Отже, спостерігається наступна статистика використання кібернеологізму cloud за тематичною спрямованістю (рис. 12):

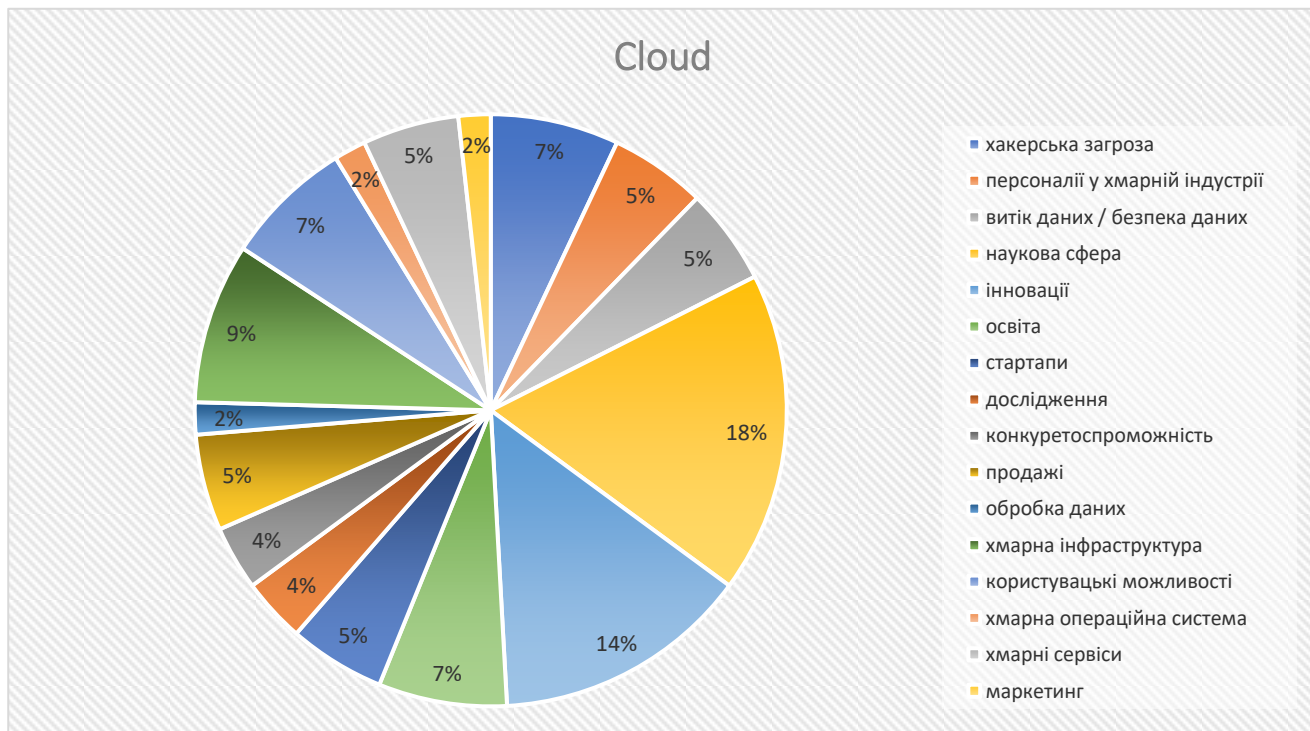

Рисунок 12. Тематична спрямованість.

У результаті дослідження встановлено, що кібернеологізм cloud є багатозначним терміном із високим рівнем адаптації в україномовному професійному і масовому дискурсі. Його вживання охоплює широке коло галузей. В українській мові кібернеологізм реалізується через повну адаптацію та у формі транслітерованих назв або міжнародних брендів, що вказує на його гібридний лексичний статус.

Аналіз структурних і лексичних особливостей словосполучень із лемою cloud продемонстрував переважання прикметниково-іменникових конструкцій, а також широке використання англомовних запозичень у складі складених іменників. Значна частина колокацій є похідними або складними словами, створеними шляхом поєднання базових термінів.

Таким чином, активне функціонування кібернеологізму cloud свідчить про високий ступінь інтеграції англомовного лексикону в українську мовлення, що, у свою чергу, зумовлює потребу в подальшій лексикографічній і мовознавчій систематизації таких одиниць.

3.5. Узагальнення функціонування англомовних кібернеологізмів у сучасному Інтернет-дискурсі

У сучасну епоху цифрових технологій кібернеологізми стали важливим чинником мовних змін. Вони відображають потребу суспільства оперативно позначати нові реалії, процеси та явища, які виникають у результаті розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. Активне використання кіберлексики свідчить про гнучкість мовної системи і її здатність пристосовуватись до змін зовнішнього світу.

Кібернеологізми стимулюють розширення словникового складу за рахунок створення нових слів, переосмислення значення наявних лем і розробки нових словотворчих моделей. Запозичення англомовних термінів, утворення складних слів, модифікація суфіксів і префіксів є типовими механізмами формування кіберлексики. Ці процеси демонструють, як цифрове середовище впливає не лише на лексику, а й на морфологічні та синтаксичні особливості мови.

Однією з ключових ознак цифрової лінгвістичної динаміки є зміна частотності використання певних мовних одиниць. Завдяки аналізу корпусів текстів можна спостерігати, як нові кібернеологізми швидко набувають популярності й поступово входять до загальноживаної лексики.

Крім того, кібернеологізми сприяють трансформації стилістичних норм. Їхнє активне використання у блогах, соціальних мережах, месенджерах призводить до розмиття меж між офіційним і неофіційним мовленням, підвищує роль розмовної та гібридної лексики. Унаслідок цього виникають нові комунікативні стратегії, що відображають особливості мислення та поведінки користувачів цифрових технологій.

Таким чином, кібернеологізми є одним із найдинамічніших механізмів мовної еволюції у цифрову епоху. Їхній вплив охоплює лексичний, морфологічний, стилістичний і когнітивний рівні мови, що засвідчує глибинні зміни у способах комунікації та структуруванні мовного досвіду сучасних людини.

Кібернеологізми дедалі частіше виступають не лише інструментом номінації, а й засобом вираження нових когнітивних категорій, пов'язаних із цифровими технологіями. Їх поява зумовлює перегляд традиційних мовних норм, сприяючи поступовій легітимації нових мовних форм, які ще донедавна сприймалися як маргінальні. Це, у свою чергу, активізує процеси десемантизації окремих лексем і семантичного зсуву в межах усталених значень.

Формування кібернеологізмів нерідко супроводжується утворенням нових словотвірних моделей, адаптованих до потреб інтернет-комунікації. Така адаптація відображає загальну тенденцію до економії мовних ресурсів та прагнення до лаконічного, ефективного мовлення. Нові одиниці здатні відтворювати складні поняття в стислій формі, що робить їх привабливими для масового використання.

У лексикографічній площині кібернеологізми становлять виклик для традиційних підходів до укладання словників, оскільки потребують оперативної фіксації та контекстуалізації. Динаміка їхнього функціонування вимагає нових лексикографічних стратегій, що враховують змінність і прагматичну багатофункціональність таких одиниць. Це, своєю чергою, сприяє перегляду принципів відбору лексичного матеріалу для словникових баз.

Кібернеологізми відіграють важливу роль у формуванні нових дискурсивних практик, особливо в публіцистичному, медійному та освітньому середовищах. Їх присутність у різних жанрах текстів свідчить про міжстильову мобільність, що зумовлює розширення функціональних меж стилістики сучасної мови. У результаті змінюється структура мовного простору, де відбувається змішування ознак розмовного, наукового та публіцистичного стилів.

На рівні когнітивної лінгвістики кібернеологізми можуть розглядатися як маркери концептуальних зрушень, які відображають переосмислення таких понять, як ідентичність, простір, час і інформація. Зміна мовних засобів фіксує трансформації у способах мислення, зумовлені зростанням ролі цифрових медіа у повсякденному житті. У цьому контексті мова виступає як індикатор ментальних трансформацій, що супроводжують інтенсифікацію технологічного прогресу.

Поширення кібернеологізмів у мові молодіжного середовища є свідченням високого ступеня адаптації нової лексики до потреб активних користувачів цифрових технологій. Молодь не лише засвоює нові мовні одиниці, а й активно бере участь у їх створенні, виступаючи мовотворчим агентом. Такий процес має ознаки як горизонтальної, так і вертикальної мовної інновації.

Соціальні мережі, месенджери та онлайн-платформи функціонують як головні генератори і розповсюджувачі кібернеологізмів. Їхня роль полягає не лише в поширенні нових термінів, а й у створенні комунікативного середовища, де мовна експериментація стає нормою. У результаті відбувається посилення інтерактивності мовної практики, де користувачі не лише споживають, а й конструюють мовні ресурси.

Зміна мовної поведінки під впливом кібернеологізмів виявляється також у збільшенні кількості гібридних форм, що поєднують елементи різних мов. Такий феномен свідчить про глобалізацію мовного простору, в якому англійська мова виконує роль лінгва франка, а локальні мови — адаптаційний майданчик для її елементів. Внаслідок цього відбувається збагачення мовного репертуару, проте водночас зростає загроза витіснення автохтонної лексики.

У синтаксичному аспекті кібернеологізми також впливають на структуру речення, зокрема сприяють появі нових моделей побудови висловлювання. Вони часто функціонують у ролі предикатів, атрибутів або вставних конструкцій, що змінює традиційну синтаксичну організацію мовлення. Це створює нові можливості для вираження думки, проте водночас потребує осмислення в межах нормативної граматики.

Таким чином, кібернеологізми є не лише лексичними інноваціями, а й важливим чинником трансформації всіх рівнів мовної системи. Їхній вплив поширюється на лексику, морфологію, синтаксис, стилістику й когнітивну сферу. У сукупності ці процеси засвідчують інтенсивну еволюцію мови в умовах цифрової доби та потребують подальшого міждисциплінарного осмислення.

ВИСНОВКИ ДО ТРЕТЬОГО РОЗДІЛУ

У висновках до третього розділу проведеної роботи узагальнено результати корпусного й лінгвістичного аналізу англomовних кібернеологізмів, які функціонують в українському публіцистичному дискурсі. Особлива увага була приділена похідним утворенням від слова «*smartphone*», яке, попри свою усталену семантику як назви мобільного пристрою, демонструє високий рівень мовної продуктивності. На його основі формуються нові лексеми, сленгові вирази й складні терміни, що описують цифрову реальність і репрезентують технологічні явища в комунікативному просторі.

Аналіз похідних від «*smartphone*» кібернеологізмів у публікаціях онлайн-газети «Дзеркало тижня» за період до 2025 року включно дозволив виявити характерні тенденції функціонування цієї лексики. Корпусне дослідження за допомогою платформ Sketch Engine і Voyant Tools забезпечило емпіричну базу для вивчення частотності вживання термінів, їх стилістичних і функційних особливостей. Виокремлено основні тематичні лема: селфі, скролити, скрін, смарт, смартфон, QR-код, гаджет, павербанк, екран, дисплей, чат-бот, тегнути, фейс, гуглити, чат, які репрезентують цифрову дійсність із різних кутів зору – від інфраструктури до соціокультурної взаємодії.

Найчастотнішою виявилася лема «гуглити», яка засвідчила свою інтеграцію до різних сфер мовлення: від повсякденного спілкування до освітніх і культурологічних контекстів. Лема «селфі» функціонувала в текстах у широкому семантичному полі — від інновацій і медійних трендів до соціального аксесуару чи культурного символу. Особливістю її графічного оформлення стало чергування вживання в лапках і без них: лапки, як правило, сигналізують переносне значення, наявність підтексту або запозичений статус одиниці.

Корпусний аналіз кібернеологізмів, утворених на основі слова «*tablet*», показав велику кількість варіантів його лексичної реалізації: *планшет*, *ipad*, *планшетник*, *планшетний ПК* та інші. Структурно вони репрезентують як прості

іменники, так і прикметниково-іменникові сполучення, що функціонують у сферах технологій, освіти, медіа та ринку цифрових пристроїв. За допомогою інструментів Voyant Tools і Sketch Engine було проаналізовано колокації, які репрезентують контексти вживання лем, а також тематичні напрями (аналітика, бренди, прикладні функції).

Подібні результати отримано й щодо неологізмів на основі слова «AI». Частотність уживання пов'язана із семантичними полями: штучний інтелект у сфері освіти, медицини, армії, юриспруденції; етика використання технологій; протидія фейкам і дезінформації. Серед лем, що найчастіше трапляються, виокремлено *google, ші, chatgpt, дудл, кіберпростір*, а серед типових словосполучень – словотвірні одиниці з компонентами AI/ШІ. Це підтверджує високий ступінь термінологізації тематичного поля та його адаптацію до українського мовного середовища.

Окрема увага приділяється лексемі «cloud», яка стала ключовою в утворенні великої кількості прикметниково-іменникових термінів, пов'язаних з хмарними технологіями. Виявлено сталу структуру словосполучень, що свідчить про домінування цього компонента в цифровій термінології: *хмарна інфраструктура, хмарні сервіси, хмарні обчислення, хмарне сховище*. Тематично ця група лексики охоплює проблематику обробки даних, організації інфраструктури, освітньої та наукової взаємодії в цифровому середовищі.

Отримані дані свідчать про те, що частотність і функціональна продуктивність лем безпосередньо пов'язані з актуальністю технологічних явищ, які вони репрезентують. Нові слова не лише номінують поняття, а й формують нові когнітивні моделі, у межах яких переосмислюється структура знання й уявлення про цифрову реальність.

Усі згадані кібернеологізми функціонують не лише як носії номінативного значення, а й як елементи соціального й культурного дискурсу. Вони позначають нові способи взаємодії, інструменти цифрового впливу, а також засоби формування індивідуальної або колективної ідентичності в онлайн-середовищі.

Зміна частотності та контекстів використання таких лексем вказує на динаміку мовної системи та підтверджує гнучкість мови до нових комунікативних викликів.

Важливим досягненням проведеного аналізу є встановлення тісного зв'язку між лексичними інноваціями та цифровими трансформаціями суспільства. Усі виявлені лекси, як правило, пов'язані з процесами автоматизації, цифровізації, розширення комунікативних можливостей, підвищення мобільності та персоналізації сервісів. Це дає підстави розглядати кібернеологізми як маркери технологічної епохи, здатні відображати зміни в культурі, мові та соціальному устрої.

Таким чином, кібернеологізми, пов'язані з ключовими термінами сучасної цифрової доби («smartphone», «AI», «tablet», «cloud»), демонструють високу частотність, стилістичну варіативність і тематичну розгалуженість. Корпусний аналіз із застосуванням цифрових інструментів дозволяє не лише ідентифікувати домінантні лексеми, а й простежити тенденції їхнього функціонування в реальних дискурсивних практиках. Отримані результати підтверджують високий рівень інтеграції цифрової термінології в публіцистичний і науково-популярний український дискурс.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У сучасному мовознавстві термін «дискурс» інтерпретується крізь призму численних теоретичних підходів, що відображають складність і багатовимірність цього феномену. Така варіативність у трактуванні поняття є водночас джерелом наукового збагачення і проблемою для чіткого типологічного окреслення, оскільки кожна концепція акцентує увагу на окремому аспекті комунікації. У межах дисертаційного дослідження Інтернет-дискурс розглядається як специфічна форма мовленнєво-комунікативної взаємодії, що функціонує у межах когнітивно-комунікативного простору глобальної мережі й характеризується гіпертекстовою природою, опосередкованістю, інтерактивністю, віртуальністю та іншими ознаками, обумовленими цифровим контекстом.

Інтернет-дискурс виступає важливим інструментом формування нової лінгвістичної реальності, де активну роль відіграє неологічна лексика. Одним із ключових джерел мовних інновацій є англomовні кібернеологізми, які, проникаючи в інші мови, змінюють традиційні лексичні системи. Неологізми у цьому контексті розглядаються як новостворені або нещодавно запозичені мовні одиниці, які слугують для номінації нових предметів, явищ або процесів, породжених технологічним і соціальним прогресом. Класифікація неологізмів за морфемним способом творення охоплює суфіксацію, префіксацію, словоскладання, аббревіацію, телескопію та конверсію, що відображає багатоманітність механізмів формування нової лексики.

Кібернеологізми, як окремий різновид неологізмів, відображають мовну реакцію на цифрову трансформацію світу. Вони виникають здебільшого шляхом запозичення з англійської мови або словотворення в мові-реципієнті та позначають явища, пов'язані з кіберпростором, соціальними мережами, онлайн-комунікацією. Їхнє вивчення дає змогу простежити мовні та культурні зрушення внаслідок технологічного прогресу, а також дозволяє осмислити роль мови в процесі цифровізації суспільства. Методологічну основу аналізу кібернеологізмів

у дослідженні становлять корпусний, соціолінгвістичний, когнітивний, семантичний і порівняльний методи.

Корпусний лінгвістичний підхід дозволяє об'єктивно встановити частотність, контексти й семантичні зв'язки неологічних одиниць. Соціолінгвістичний аналіз сприяє виявленню взаємозв'язку між мовними змінами й соціальними процесами, тоді як когнітивний підхід акцентує увагу на ролі кібернеологізмів у формуванні нових ментальних моделей реальності. Семантичний аналіз розкриває особливості сприйняття нових понять, а порівняльне дослідження дозволяє виявити універсальні й культурно специфічні риси формування кіберлексики.

У другому розділі було зосереджено увагу на структурних особливостях і механізмах творення англомовних кібернеологізмів. Результати аналізу підтвердили, що основними засобами формування нової лексики є словоскладання, афіксація, телескопія, аббревіація та конверсія. Словоскладання виявилось найбільш продуктивним способом номінації, що дозволяє стисло та точно фіксувати складні явища цифрової реальності. Афіксація сприяє розширенню значень уже існуючих одиниць, а телескопія та аббревіація ефективно забезпечують економію мовних засобів у межах інтернет-комунікації.

Конверсія, як спосіб зміни граматичної категорії без зміни форми, засвідчує гнучкість англійської мови та її здатність до адаптації в нових умовах. Більшість нових лексем мають іменникову форму, що зумовлено їхньою номінативною функцією. Дослідження також виявило активне використання інноваційних афіксоїдів, які беруть участь у формуванні нових слів, зокрема в межах цифрового лексикону. У центрі уваги опинилися елементи «e-», «cyber-», «techno-», «post-», які сигналізують належність до цифрового простору та новітніх технологій.

Особливу увагу було приділено трансформації кібернеологізмів у процесі їх міжмовної адаптації. Запозичення відбувається шляхом калькування, транскрипції, семантичного переосмислення, що свідчить про глибокий вплив англомовної лексики на інші мови. Такі процеси мають не лише лінгвістичний, але й

соціокультурний вимір, адже нові слова виступають маркерами глобальних змін у способах спілкування та організації інформаційного середовища.

Соціолінгвістичні чинники, зокрема вік, професійна діяльність, рівень цифрової грамотності, впливають на частотність і варіативність використання кібернеологізмів. Це зумовлює специфіку функціонування кіберлексики в мовленні різних соціальних груп, а також впливає на процеси її нормативного закріплення. Динаміка закріплення нових одиниць у словниках значною мірою залежить від їх частотності у публічному та професійному дискурсі.

У третьому розділі досліджено функціонування англomовних кібернеологізмів в українському публіцистичному дискурсі на основі корпусного аналізу публікацій онлайн-видання. Особливий акцент зроблено на похідних лексемах, утворених від слова *smartphone*, які демонструють високу продуктивність у створенні нових термінів, що описують явища цифрової реальності. Виявлено широкий тематичний спектр таких лексем – від назв пристроїв і функцій до елементів соціальної ідентичності.

Лексеми на кшталт *селфі*, *гуглити*, *чат-бот*, *QR-код*, *тегнути* охоплюють різні аспекти цифрової культури – від технологічних процесів до соціальної взаємодії. Частотність таких одиниць підтверджує їх усталене місце у сучасному мовленні. За допомогою платформ *Sketch Engine* та *Voyant Tools* було проаналізовано частотність, колокації та контексти використання кіберлексики, що забезпечило емпіричну базу для лінгвістичного висновку про рівень інтеграції цієї лексики у масовий дискурс.

Аналогічну продуктивність виявили лексеми, похідні від слова «*tablet*», а також від терміна «*AI*», що засвідчує зростання впливу понять, пов'язаних зі штучним інтелектом, на мовну картину світу. Усі ці неологізми не лише фіксують нові поняття, а й беруть участь у формуванні нових когнітивних моделей, змінюючи уявлення про структуру знання, інформацію та реальність у цифровому вимірі. Лексема «*cloud*» стала центральною в термінологічному полі, пов'язаному з хмарними технологіями, що охоплюють різні сфери: освіту, науку, ІТ, державне управління.

Кібернеологізми, зафіксовані в корпусному аналізі, функціонують не лише як номінативні одиниці, але і як носії соціального, культурного, технологічного змісту. Їхнє вживання свідчить про глибоку трансформацію мовної практики, що охоплює не лише лексичний рівень, але і прагматичний, стилістичний, семантичний. Нові слова стають маркерами ідентичності, елементами комунікативної стратегії, формами відображення цифрової культури.

Загалом отримані результати засвідчують високу динамічність, продуктивність і семантичну гнучкість англомовних кібернеологізмів, які активно функціонують у медіадискурсі української мови. Корпусний аналіз дозволяє виявити тенденції, які мають міждисциплінарне значення – зокрема в контексті соціальної комунікації, культурної трансформації та мовної адаптації до цифрового середовища.

Таким чином, дисертаційне дослідження підтверджує, що кібернеологізми є важливим індикатором змін у мовній системі, що зумовлені розвитком технологій і цифрової культури. Вони не лише збагачують лексичний склад мови, але й трансформують мовну норму, прагматику, стилістику, формуючи нові напрями у дослідженнях сучасної лексикології, термінознавства та соціолінгвістики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрусак І. В. Людина й суспільство: фрагмент концептуального аналізу англійських неологізмів кінця ХХ століття. Проблеми романо-германської філології : зб. наук. праць. Ужгород, 2001. С. 9–22.
2. Андрусак І. В. Спосіб життя та дозвілля: фрагмент концептуального аналізу англійських неологізмів кінця ХХ століття. Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. праць. Київ, 2000. С. 8–18.
3. Балабан О. О. Дискурс-теорії і дискурс-аналіз: історія і перспективи. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/apif_/2010_5/balaban.pdf (дата звернення: 15.01.2025)
4. Банзерук А. Лексико-стилістичні особливості англійськомовних новинних текстів : перекладацький аспект. Ніжин, 2021. 81 с.
5. Белова А. Д. Поняття "стиль", "жанр", "дискурс", текст " у сучасній лінгвістиці. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Сер. Іноземна філологія*. 2002. Вип. 32/33. С.11–14.
6. Василенко О. В. Особливості формування англійської комп'ютерної лексики. *Актуальні питання іноземної філології*. 2019. №10. С. 40–45.
7. Валуєва Н. Способи утворення сучасних англійськомовних неологізмів та їх відтворення мовою перекладу. *Південний архів. Філологічні науки*. 2018. Вип. 72(2). С. 98–101.
8. Вжещ Я. Л. Інтернет-дискурс: проблема визначення поняття, особливості структури. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2012. № 14 (249). С. 15–19.
9. Вискушенко С. А. Загальні особливості вивчення неологізмів. *Philology current scientific opinions on the development of current education*. С. 220 – 221.
10. Гогуленко О. П. Вплив засобів масової інформації на формування читацької культури підрастаючого покоління. *Науковий вісник Міжнародного*

гуманітарного університету. 2019. № 38. Т. 3. С. 41–44. URL: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v38/part_3/13.pdf (дата звернення: 14.03.2024).

11. Гриценко С. П. Статика і динаміка мови: проблеми рівноваги. *Studia linguistica*. 2018. Vol. 13. P. 48–70. URL: <https://studia-linguistica.knu.ua/wp-content/uploads/2019/04/2018.-%E2%80%93-Vol.-13-48-70.pdf> (дата звернення: 01.09.2024).

12. Гудзь, Н. О. (2015) *Інтернет-дискурс як новий тип комунікації: структура, мовне оформлення, жанрові формати*. In: Сучасні лінгвістичні студії : Навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, с. 61-87. ISBN 978-966-485-184-5

13. Денисов О. М. Інформаційні технології та глобалізація. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2016. Т. 2. № 8. С. 167–171. URL: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/3905> (дата звернення: 11.01.2024).

14. Дзюбіна О. І. Структура, семантика та прагматика сленгових неологізмів соціальних мереж Twitter та Facebook (на матеріалі англійської мови) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Львів, 2016. 206 с.

15. Дудоладова О. В. Інтернет-дискурс як особливий тип дискурсу. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна*. 2008. № 837. С. 74–78.

16. Дяченко М. Д. Лінгвоісторичний аспект дефініції дискурсу загальне мовознавство.

17. Зацний Ю. А. Сучасний англомовний світ і збагачення словникового складу. Львів: ПАІС. 228 с.

18. Зацний Ю.А., Янков А.В. Нова розмовна лексика і фразеологія: Англо-український словник. Вінниця: Нова Книга, 2010. 224 с.

19. Калатура К., Головня А. Вплив сучасних неологізмів на мовну особистість. *Grail of Science*. 2023. №34. С. 230–232. URL: <https://archive.journal-grail.science/index.php/2710-3056/article/view/1860> (дата звернення: 06.01.2024).

20. Карпа І. Б. Функціональні та прагматичні характеристики інтерактивної віртуальної комунікації (на матеріалі інформаційно-довідкового сервісу Yahoo! Answers) : автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Херсон, 2010. 20 с
21. Карпенко М. Ю. Лінгвістичні особливості Інтернет-дискурсу. Мова. 2016. № 26. С. 5–11.
22. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л.П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : монографія. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. 336 с.
23. Колоїз Ж.В. Неузואльне словотворення : монографія. Кривий Ріг : НПП Астерікс, 2015. 156 с.
24. Кондратюк Л. М., Юхновець Н. П. Творення та функціонування неологізмів в інтернет дискурсі (на матеріалі англійської та німецької мов). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія.* 2024 № 69 Том 1. С. 29-32.
25. Лобода В. А. Особливості Інтернет-вокабуляру в англomовному Інтернет-дискурсі. *Вінницький торговельноекономічний інститут КНТЕУ.* 2020. № 6(3). С. 1–4.
26. Макарова О. С. Статистичне вимірювання ступеня продуктивності лексико-семантичних інновацій у сучасному медіа-дискурсі (на матеріалі італійської та української мов) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.21. Київ, 2016. 242 с.
27. Наливайко В. Г. Лексичні інновації та сленг в англomовному медійному дискурсі : магістерська дисертація: 035.041. Київ, 2020. 126 с.
28. Омельченко Л. Ф., Жихарева О. О. Прагматичні характеристики англійських телескопізмів. *Вісник Житомирського державного університету.* 2010. Вип. 51. С. 12–16.
29. Прима В. Вплив англійських неологізмів на глобальний інтернет-дискурс *Актуальні питання гуманітарних наук. Мовознавство. Літературознавство.* Вип. 82, том 2, 2024 С. 310–314.

30. Присяжнюк Л. Ф. Когнітивний підхід до аналізу тексту (на матеріалі порівнянь у романах Г. Гріна). 2004. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/998/1/7.pdf> (дата звернення: 15.01.2022).
31. Селіванова О. О. Лінвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2010. 844 с
32. Семигінівська Т. Г. Вплив глобалізації на мову як аспект культури суспільства. *Вісник СумДУ. Серія Філологія*. 2007. № 1. Том 2. С. 45–49. URL: <https://trastatus.sumdu.edu.ua/Arhiv/2007-2/9.pdf> (дата звернення: 02.02.2022).
33. Сіманович Н. М., Бялик В. Д. Історія появи й етимологічне походження англomовних термінів на позначення базових економічних ресурсів. 2021. URL: http://www.philol.vernadskujournals.in.ua/journals/2021/1_2021/part_2/38.pdf (дата звернення: 10.10.2024).
34. Скибицька Н. В. Словотворення в Інтернет-дискурсі. *Science and Education a New Dimension. Philology*. 2017. V. 33. Issue 123. Pp. 71–74.
35. Тащенко Г. В. Актуальні проблеми теорії та практики перекладу : конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» факультету іноземних мов. Харків : друкарня «Мадрид», 2021. 168 с. URL: <https://foreign-languages.karazin.ua/resources/0c37937364cc42f253bc671bbc9bdd17.pdf> (дата звернення: 17.07.2024).
36. Технологічний бум останніх років : Топ 5 цікавих проривів. Бердянськ 24 : веб-сайт. 2024. URL: <https://www.brd24.com/article/a-86536.html> (дата звернення: 23.03.2024).
37. Трегубов В. Припиніть штучне збіднення української мови. 2023. URL: <https://glavcom.ua/columns/tregubov/pripinit-shtuchne-zbidnennya-ukrajinskoyi-movi-921136.html> (дата звернення: 06.01.2024).
38. Черниш О. Сучасний англomовний інтернет-дискурс. *Науковий вісник ПНПУ ім. К. Д. Ушинського*. 2022. № 34. С. 118–129.

39. Шевченко І. Дискурс як когнітивно-комунікативний феномен / [І. С. Шевченко та ін.]. Харків: Константа, 2005. 356 с.
40. Шкворченко Н. Інтернет-дискурс як лінгвістична категорія. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2019. Вип. 23, том 3. С. 62–68
41. Шутова М. О. Неологізми в сучасній англійській мові. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО Київського національного лінгвістичного університету. Філологія, педагогіка, психологія*. 2010. Вип. 21. С. 79–85. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkyu_2010_21_13 (дата звернення: 23.03.2024).
42. Янкович М. В. Поняття дискурсу в гуманітарних науках та визначення терміна "дискурс" у лінгвістиці. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Філологія*. 2015. Вип. 15(1). С. 123–126.
43. Ясінська О. В. Кібернеологізми як об'єкт мовної картини світу. *Science and Education a New Dimension: Philology*. 2013. № I (2). Is.11. P. 201–205.
44. BBC Learning English: website. URL: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish> (дата звернення: 18.02.2024).
45. Behr M., Hiebert J. Number concepts and operations in the middle grades. Reston, VA: NCTM, 1988. 270 p.
46. Bermúdez-Sabel H., Curado Malta M., Gonzalez-Blanco E. Towards Interoperability in the European Poetry Community: *The Standardization of Philological Concepts. European Language Resource Coordination: ELRA Forum 2016* / ed. N. Calvo Teller et al. Cham, 2017. P. 169–181. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-59888-8_14 (дата звернення: 16.05.2024).
47. Beaney M., Raysmith T. Analysis. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. 2012. URL: <https://plato.stanford.edu/entries/analysis/> (дата звернення: 08.05.2025).
48. Becker J. D. The phrasal lexicon. *TINLAP '75: Proceedings of the 1975 workshop on Theoretical issues in natural language processing*. Cambridge : Newman, 1975. P. 60–63. URL: <https://doi.org/10.3115/980190.980212> (дата звернення: 08.05.2025).

49. Busarova O. Types of contexts at interpretation of neologisms in English. 2015. URL: <https://www.google.com/search?q=https://kubstu.ru/data/ribbon/4691/sbornik.pdf%23page%3D195> (дата звернення: 14.05.2023).
50. Bykova T. V. Neologisms in internet discourse: dynamics of linguistic innovation in digital communication. *Scientific journal of the Lviv State University of Life Safety "Philological Periodical of Lviv"*. № 16, 2024. Pp. 24–32.
51. Baidrakhmanov D., Gulzhan D. Historical and Sociolinguistic Aspects of Use of Anglicisms in the Kazakh Language. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. 2015. Vol. 190. P. 346–352.
52. Bar-Hillel Y. Machine translation of language / ed. W. N. Locke, A. D. Booth. New York : Wiley, 1955. 243 p.
53. Bodle A. How new words are born. *The Guardian*. 2016. URL: <https://www.theguardian.com/media/mind-your-language/2016/feb/04/english-neologisms-new-words> (дата звернення: 14.04.2023).
54. Bolton K. English in China today. URL: https://www.researchgate.net/publication/297768392_English_in_China_today (дата звернення: 24.02.2024).
55. Carney T. F. Content Analysis. A Technique for Systematic Inference from t Communications / T. F. Carney, New York : Columbia University Press,.
56. Carney T. F. Content Analysis. A Technique for Systematic Inference from t Communications. New York : Columbia University Press.
57. Chomsky N. Knowledge of Language : It's Nature, Origin and Use. New York : Praeger, 1986. 269 p.
58. Collins V. H. The Book of English Idioms. London : Longmans, 1966. 256 p.
59. Cowie A. P., Howarth P. Phraseology – a Select Bibliography. *International Journal of Lexicography*. 1996. № 9 (1). P. 38-51.
60. Croft W. The role of domains in the interpretation of metaphors and metonymies. 2008. URL:

https://www.researchgate.net/publication/332862926_The_role_of_domains_in_the_interpretation_of_metaphors_and_metonymies (дата звернення: 05.10.2021).

61. Crystal D. English as a Global Language. Cambridge : Cambridge University Press, 1997. 121 p.

62. Crystal D. Language and the Internet. Cambridge: Cambridge University Press, 2004. 272 p.

63. Cuenca M.-J. Language Norm and Usage Change in Catalan Discourse Markers : The Case of Contrastive Connectives. 2022. URL: https://www.researchgate.net/publication/367528905_Language_Norm_and_Usage_Change_in_Catalan_Discourse_Markers_The_Case_of_Contrastive_Connectives (дата звернення: 26.03.2024).

64. [Deborah Schiffrin](#) Approaches to Discourse (Blackwell Textbooks in Linguistics) 1st Edition Wiley-Blackwell, 1994, 480 p.

65. Delcea Cr. Maladaptive Cognitive Schemas and Decision Making. 2020. URL: https://www.researchgate.net/publication/344468078_Maladaptive_Cognitive_Schemas_and_Decision_Making (дата звернення: 18.08.2022).

66. Derik I. M. The overview of the internet-discourse. 2017. URL: <https://www.lingstud.od.ua/archive/2017/24/5.pdf> (дата звернення: 16.06.2024).

67. Devney J. What is the difference between polysemy and ambiguity? URL: <https://www.quora.com/What-is-the-difference-between-polysemy-and-ambiguity> (дата звернення: 02.02.2024).

68. Dunn R. The Generative Edge. Foundation 87 / R. Dunn, 2003.

69. Dunn R. The Generative Edge. Foundation. 2003. № 87.

70. Edmonson W. Spoken Discourse; A Model for Analysis. London; New York : Longman, 1981. 236 с.

71. Francis W. N., Kučera H. Computational Analysis of Present-Day American English. Providence : Brown University Press, 1967. 464 p.

72. Fairclough N. Critical discourse analysis. London : Longman, 2010. 608 p.

73. Fauconnier G. *Mental Spaces : Aspects of Meaning Construction in Natural Language*. Cambridge : Cambridge University Press, 1994. 190 с.
74. Głaz A. The dynamics of meaning Explorations in the Conceptual Domain of earth. 2002. URL: https://www.researchgate.net/publication/322318537_THE_DYNAMICS_OF_MEANING_Explorations_in_the_Conceptual_Domain_of_EARTH (дата звернення: 24.07.2023).
75. Gao W. Research on the Formation Features and Translation Strategies of English Cyber-neologisms. *International Journal of Education and Humanities*. 2022. Vol. 3, № 3. P. 99–101.
76. Goddard C. *Semantic Analysis : An Introduction*. New York : Oxford University Press, 1998. 512 p.
77. Goffman E. *Frame Analysis : An Essay on the Organization of Experience*. Boston : Northeastern University Press, 1974. 586 p.
78. Helmut K., Anheier N. S. Survey Research – Definition and Brief Overview. 2015. URL: <https://www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/survey-research> (дата звернення: 18.01.2024).
79. Hruscka D., Christiansen M. Building social cognitive models of language change. 2009. URL: https://www.researchgate.net/publication/26881429_Building_social_cognitive_models_of_language_change (дата звернення: 29.08.2023).
80. <https://zn.ua>
81. Hunston S. Corpus Linguistics. *Encyclopedia of Language & Linguistics* / ed. B. Keith. Oxford : Elsevier, 2006. P. 234–248. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/B0080448542009445> (дата звернення: 11.11.2024).
82. Hollmann W. B. Chapter 36. Grammatical change. URL: https://www.lancaster.ac.uk/staff/hollmann/WBH_GramChange_finaldraft.pdf (дата звернення: 19.02.2024).

83. Hornby A. S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford : Oxford University Press, 1982. 1038 p.
84. Ingold T. Key debates in anthropology. London; New York, 2005. 251 p.
85. Israilova L. Borrowing-Neologisms as a Result of Intercultural Communication. 2023. URL: https://www.researchgate.net/publication/372339212_Borrowing-Neologisms_as_a_Result_of_Intercultural_Communication (дата звернення: 14.01.2024).
86. Jensen J. «Interactivity» Tracking a New Concept in Media and Communication Studies. URL: <https://web.archive.org/web/20190303054506/http://pdfs.semanticscholar.org/b04d/e1353d87619b40102fcab04f393615ba4e10.pdf> (дата звернення: 18.03.2024).
87. Jabborova Z. T. Descriptive And Comparative Linguistics. 2021. URL: <http://ijeais.org/wp-content/uploads/2021/4/IJAPR210402.pdf> (дата звернення: 23.10.2022).
88. Kalinovska I. Neologisms – their origin and how they reinvigorate language. URL: <http://termcoord.eu/2016/08/neologisms-their-origin-and-how-they-reinvigorate-language/>.
89. Kemmer S. Loanwords. Major Periods of Borrowing in the History of English. 2019. URL: <https://www.ruf.rice.edu/~kemmer/Words/loanwords.html> (дата звернення: 25.05.2024).
90. Krylova M. N. Philology : scientific researches. URL: https://en.nbpublish.com/engfm/rubrics_1314.html (дата звернення: 12.05.2024).
91. Leech G. The Principles of Pragmatics. London; New York : Longman, 1983. 250 p.
92. Lehrer A. Understanding trendy neologisms. 2021. URL: <https://www.italian-journal-linguistics.com/app/uploads/2021/06/07.Lehrer.pdf> (дата звернення: 12.04.2024).
93. Lord R. Comparative Linguistics. London : The English University Press, 1966. 265 p.

94. Mangenot, François. (2013). Internet et La classe de Langue : tâches, discours, communication avec le monde extérieur. *Foreign Language Education Research*, 16, 35-51.
95. Mesthrie R. *Language and Social History : Studies in South African Sociolinguistics*. Cambridge : Cambridge University Press, 1995. 225 с.
96. Metzger J.-P. *Sociolinguistic Analysis*. 2019. URL: https://www.researchgate.net/publication/333337105_Sociolinguistic_Analysis (дата звернення: 21.02.2024).
97. Meyer Ch. F. *English Corpus Linguistics*. Cambridge : Cambridge University Press, 2002. 162 p.
98. [Michael Stubbs](#) University of Chicago Press, 15 сент. 1983 г. - Всего страниц: 272 *Discourse Analysis: The Sociolinguistic Analysis of Natural Language*
99. Mahato R. *Artificial intelligence language learning and communication : exploring the intersection of technology and education*. 2023. URL: https://www.researchgate.net/publication/371830162_artificial_intelligence_language_learning_and_communication_exploring_the_intersection_of_technology_and_education (дата звернення: 27.07.2024).
100. Mohammed A. Abdul Sattar As-Sammer *Phonetic and Phonological Adaptations of English Loanwords into Iraqi Arabic : A Generative Study*. *Journal of the College of Arts*. 2015. № (73). URL: <https://www.iasj.net/iasj/download/e7247c128b7eed36> (дата звернення: 09.09.2022).
101. Moreland J. P. *Universals*. Canada : McGill-Queen's University Press, 2001. 192 p.
102. Nersessian N. J. *In the Theoretician's Laboratory : Thought Experimenting as Mental Modeling*. *PSA : Proceedings of the Biennial Meeting of the Philosophy of Science Association*. 1992. Vol. 2. P. 291–301. URL: <https://sites.cc.gatech.edu/aimosaic/faculty/nersessian/papers/in-the-theoreticians-laboratory.pdf> (дата звернення: 26.01.2024).
103. Onyedum A. *Social media neologisms : a morpho-semantic analysis*. 2012. URL: <https://surl.li/uwruyj> (дата звернення: 12.05.2025).

104. Pask G. A cybernetic experimental methodology and its underlying philosophy. *IntJ Man-Mach Stud.* 1972. № 4. P. 211–216.
105. Plauc J. I. Today's Usage of Neologisms in Social Media Communication. 2021. URL: https://www.researchgate.net/publication/349108997_Today%27s_Usage_of_Neologisms_in_Social_Media_Communication (дата звернення: 25.01.2023).
106. Poster M. Citizens, digital media and globalization. 2001. URL: <https://motspluriels.arts.uwa.edu.au/MP1801mp.html> (дата звернення: 11.10.2024).
107. Pankin J. Schema Theory. 2013. URL: http://web.mit.edu/pankin/www/Schema_Theory_and_Concept_Formation.pdf (дата звернення: 12.11.2024).
108. Poggensee A. The effects of globalization on English language learning : Perspectives from Senegal and the United States. 2016. URL: https://scholarworks.wmich.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3725&context=honors_the_ses (дата звернення: 06.04.2024).
109. Qiumeng Ch., Yu Sh. Prediction of New Media Information Dissemination Speed and Scale Effect Based on Large-Scale Graph Neural Network. 2022. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1155/2022/7699998> (дата звернення: 19.11.2024).
110. Robb A., Friedl E. Scientific Method & Observation / Definition, Steps & Examples. 2023. URL: <https://study.com/academy/lesson/how-scientific-observations-lead-to-scientific-questioning.html> (дата звернення: 06.05.2024).
111. Robert Ian Vere Hodge, Gunther R. Kress *Language as Ideology* Routledge, 1993 - 230 стор.
112. Rodríguez-Guerra A. Dictionaries of Neologisms: a Review and Proposals for its Improvement. 2016. URL: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/opli-2016-0028/html> (дата звернення: 06.11.2024).
113. Roig-Marín A. 'Blended' Cyber-Neologisms. New words show how our world is changing. *English Today.* 2016. URL:

<https://www.cambridge.org/core/journals/english-today/article/abs/blended-cyberneologisms/D919B9542EFF16604BB38B7251764348> (дата звернення: 02.02.2024).

114. Roser M. Technology over the long run: zoom out to see how dramatically the world can change within a lifetime. 2023. URL: <https://ourworldindata.org/technology-long-run> (дата звернення: 11.11.2024).

115. Ruqaiya H. Globalization, Literacy and Ideology. 2003. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/j.1467-971X.2003.00311.x> (дата звернення: 22.03.2024).

116. Ragin Ch. The comparative method: moving beyond qualitative and quantitative strategies. Berkeley; Los Angeles: University of California Press, 1989. 185 p.

117. Ray M. *Social network*. Britannica. 2024. URL: <https://www.britannica.com/technology/social-network> (дата звернення: 13.11.2024).

118. Rohmah Z. English as a global language : its historical past and its future. 2009. URL: <https://sastra.um.ac.id/wp-content/uploads/2009/10/English-as-a-Global-Language-Its-Historical-Past-and-Its-Future-Zuliati-Rohmah.pdf> (дата звернення: 25.05.2024).

119. Schmid H.-J. New Words in the Mind: Concept-formation and Entrenchment of Neologisms. 2008. URL: https://www.researchgate.net/publication/270487792_New_Words_in_the_Mind_Concept-formation_and_Entrenchment_of_Neologisms (дата звернення: 19.09.2023).

120. Schwartz Sh. H. Identifying Culture-Specifics in the Content and Structure of Values. 1995. URL: https://www.researchgate.net/publication/230557791_Identifying_Culture-Specifics_in_the_Content_and_Structure_of_Values (дата звернення: 13.11.2024).

121. Scott Cr., Rains St. Anonymous Communication in Organizations: Assessing Use and Appropriateness. 2005. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0893318905279191> (дата звернення: 07.08.2023).

122. Simons H. W. *Persuasion : Understanding, Practice and Analysis*. London, United Kingdom, 1976. 382 p.
123. Stenroos M. The «vernacularisation» and «standardisation» of local administrative writing in late and post-medieval England. *The Multilingual Origins of Standard English* / ed. L. Wright. Berlin: Mouton de Gruyter, 2020. P. 39-86.
124. Sumaryono K., Ortiz F. *Preserving the Cultural Identity of the English Language Learner*. 2004. URL: https://www.researchgate.net/publication/234606814_Preserving_the_Cultural_Identity_of_the_English_Language_Learner (датум приступа: 14.10.2023).
125. Sunrise123. *Мовна картина світу в умовах глобальних змін*. 2021. URL: <https://science.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2021/04/sunrise123.pdf> (дата звернення: 16.08.2023).
126. *The Cambridge English Dictionary: website*. URL: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/tracing> (дата звернення: 18.08.2024).
127. *Unicode Transliteration Guidelines: website*. URL: <https://cldr.unicode.org/index/cldr-spec/transliteration-guidelines> (дата звернення: 16.06.2024).
128. Watts R. J. (1981). *The pragmalinguistic analysis of narrative texts: narrative cooperation in Charles Dickens's "Hard Times"*. Tübingen: Narr. 239 p.
129. Zellig S. Harris. *Discourse Analysis Language*, Jan. - Mar., 1952, Vol. 28, No. 1 (Jan. - Mar., 1952), pp. 1-30 Published by: Linguistic Society of America Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/409987>
130. Zuckermann G. *Language contact and lexical enrichment in Israeli Hebrew*. New York: Palgrave Macmillan, 2003. 304 p.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

131. Мобіллка на уроках — зло чи допомога? [Електронний ресурс] // ZN.UA.— 8 червня 2020. — Режим доступу: https://zn.ua/ukr/EDUCATION/mobilka-na-urokah-zlo-chi-dopomoga-350241_.html (дата звернення: 12.03.2025).

132. На Google Arts & Culture з'явився окремий розділ, присвячений Україні [Електронний ресурс] // ZN.UA.— 25 листопада 2022.— Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/CULTURE/na-google-arts-amp-culture-zjavivsja-okremij-rozdil-prisvjachenij-ukrajini.html> (дата звернення: 12.03.2025).

133. З пелюшок — зі смартфонами [Електронний ресурс] // ZN.UA.— 14 листопада 2020— Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/z-peljushok-zi-smartfonami.html> (дата звернення: 12.03.2025).

134. Крамничка добра Олени Сотнічек [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 1 лютого 2019. — Режим доступу: https://zn.ua/ukr/personalities/kramnichka-dobra-oleni-sotnichek-301430_.html (дата звернення: 12.03.2025).

135. Марсохід NASA зробив селфі з вертольотом [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 08 квітня 2021.— Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/marsokhid-nasa-zrobiv-selfi-z-vertolotom.html> (дата звернення: 25.03.2025).

136. Президента Чилі оштрафували на 3500 доларів через селфі з перехожим на пляжі без медичної маски [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 19 грудня 2020. — Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/WORLD/prezidenta-chili-oshtrafuvali-na-3500-dolariv-cherez-selfi-z-perekhozhim-na-pljazhi-bez-medichnoji-maski.html> (дата звернення: 12.03.2025).

137. УЗ призначила вісім додаткових поїздів до 8 березня, що небезпечно через COVID, вважає експерт [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 19 лютого 2021. — Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/uz-priznachila-visim-dodatkovikh-pojizdiv-do-8-bereznja-shcho-nebezpechno-cherez-kovid-vvazhaje-ekspert.html> (дата звернення: 25.03.2025).

138. Уроки мови: чи є український відповідник слову «селфі» [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 03 грудня 2023— Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/uroki-movi-chi-je-ukrajinskij-vidpovidnik-slovu-selfi.html> (дата звернення: 25.03.2025).

139. На Каннському фестивалі кінозіркам заборонять робити селфі [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 17 квітня 2015. — Режим доступу: https://zn.ua/ukr/CULTURE/na-kannskomu-festivali-kinozirkam-zaboronyat-robiti-selfi-170243_.html (дата звернення: 25.03.2025).

140. У США презентували селфі-ложку [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 20 вересня 2015. — Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/u-ssha-prezentuvali-selfi-lozhku-185220_.html (дата звернення: 25.03.2025).

141. У легендарну комп'ютерну гру DOOM впровадили селфі-палку і фільтри з Instagram [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 16 лютого 2015. — Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/u-legendarnu-komp-yuternu-gru-doom-vprovadili-selfi-palku-i-filtri-z-instagram-164430_.html (дата звернення: 25.03.2025).

142. Оксфордський словник обрав словом року «selfie» — автопортрет, знятий смартфоном [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 19 листопада 2013. — Режим доступу: https://zn.ua/ukr/WORLD/oksfordskiy-slovník-obrav-slovo-roku-selfie-avtoportret-znyatij-smartfonom-132139_.html (дата звернення: 25.03.2025).

143. На годину вперед: вже цього тижня Україна перейде на літній час [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 24 березня 2021. — Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/na-hodinu-vpered-vzhe-tsoho-tizhnja-ukrajina-perejde-na-litnij-chas.html> (дата звернення: 01.04.2025).

144. Точка дотику: як ветерани війни із втратою зору вчаться жити повному [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 16 березня 2025. — Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/war/tochka-dotiku-jak-veterani-vijni-iz-vtratoju-zoru-vchatsja-zhiti-povnomu.html> (дата звернення: 01.04.2025)

145. СБУ затримали на Полтавщині чергову агентку РФ, яка планувала теракт біля ТЦ та поліції [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 07 квітня 2025—

Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/sbu-zatrimali-na-poltavshchini-cherhovu-ahentku-rf-jaka-planovala-terakt-bilja-ttsk-ta-politsiji.html> (дата звернення: 10.04.2025)

146. Єврокомісія видає своїм працівникам одноразові телефони для поїздок до США через загрозу шпигунства — FT [Електронний ресурс] // ZN.UA. —15 квітня 2025— Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/usa/jevrokomisija-vidaje-svojim-pratsivnikom-odnorazovi-telefoni-dlja-pojizdok-do-ssha-cherez-zahrozu-shpihunstva-ft.html> (дата звернення: 16.04.2025)

147. У Франції стався гучний скандал через похід зіркового футболіста Мбаппе до нічного клубу [Електронний ресурс] // ZN.UA. —12 жовтня 2024— Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/SPORT/u-frantsiji-stavsja-huchnij-skandal-cherez-pokhid-zirkovoho-futbolista-mbappe-do-nichnoho-klubu.html> (дата звернення: 16.04.2025)

148. Рух дамбою Київської ГЕС скоро поновлять — вона не зазнала значних пошкоджень — ОВА [Електронний ресурс] // ZN.UA. —26 серпня 2024. — Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/war/rukh-damboju-kijivskoj-hes-skoro-ponovljat-vona-ne-zaznala-znachnikh-poshkodzhen-ova-.html> (дата звернення: 16.04.2025)

149. Необхідний пристрій: як правильно обрати павербанк [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 26 квітня 2024. — Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/neobkhidnij-pristrij-jak-pravilno-obrati-paverbank.html> (дата звернення: 16.04.2025)

150. Платформа «Мрія» охопить тисячі шкіл в Україні: оцінки, завдання, чати та захист від булінгу – усе в одному застосунку [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 08 квітня 2025. — Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/platforma-mrija-okhopit-tisjachi-shkil-v-ukrajini-otsinki-zavdannja-chati-ta-zakhist-vid-bulinhu-use-v-odnomu-zastosunku.html> (дата звернення: 16.04.2025)

151. Команда Волца створила щонайменше 20 чатів у Signal для обговорення глобальних кризових ситуацій – Politico [Електронний ресурс] // ZN.UA. — 03 квітня 2025. — Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/usa/komanda-voltsa->

stvorila-shchonajmenshe-20-chativ-u-signal-dlja-obhovorennja-hlobalnikh-krizovikh-situatsij-politico.html (дата звернення: 16.04.2025)

152. Міністр оборони США ділився деталями ударів по Ємену в приватному чаті з дружиною та адвокатом [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 21 квітня 2025.– Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/usa/ministr-oboroni-ssha-dilivsjadetaljami-udariv-po-jemenu-v-privatnomu-chati-z-druzhinoju-ta-advokatom.html> (дата звернення: 28.04.2025)

153. "Виконує чудову роботу":Трамп підтримав Гегсета на тлі скандалу з Signal [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 21 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/usa/tramp-pidtrimav-hehseta-na-tli-skandalu-z-signal-.html> (дата звернення: 28.04.2025)

154. Для українців створили чат-бот для скарг на зачинені укриття [Електронний ресурс] //ZN.UA. – 7 січня 2024.– Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/dlja-ukrajintsiv-stvorili-chat-bot-dlja-skarh-na-zachineni-ukrittja.html> (дата звернення: 28.04.2025)

155. Бум штучного інтелекту в Китаї досягає вражаючих масштабів – The Economist [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 12 березня 2025.– Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/china/bum-shtuchoho-intelektu-v-kitaji-dosjahaje-vrazhajuchikh-masshtabiv-the-economist.html> (дата звернення: 28.04.2025)

156. Корисні контакти: де можна отримати безкоштовну психологічну допомогу [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 03 лютого 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/korisni-kontakti-de-mozhna-otrimati-bezkoshtovnu-psikholohichnu-dopomohu.html> (дата звернення: 02.05.2025)

157. Як штучний інтелект змінить нашу освіту [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 12 березня 2023. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/EDUCATION/jak-shtuchnij-intelekt-zminit-nashu-osvitu.html?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 02.05.2025)

158. ЦПД: операції проти військових, а також з підривами ТЦК курують структури ГРУ та ФСБ [Електронний ресурс] // ZN.UA. –02 лютого 2025. – Режим

доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/tspd-operatsiji-proti-vijskovikh-a-takozh-z-pidrivami-ttsk-kurujut-strukturi-hru-ta-fsb.html> (дата звернення: 02.05.2025)

159. Росіяни за жовтень перевели до Молдови \$24 млн для підкупу виборців – поліція [Електронний ресурс] // ZN.UA. 24 жовтня– Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/europe/rosijani-za-zhovten-pereveli-do-moldovi-24-mln-dolariv-dlja-pidkupu-vibortsiv-politsija.html> (дата звернення: 02.05.2025)

160. Популярні месенджери в усьому світі все частіше використовуються для дезінформації та політичної пропаганди [Електронний ресурс] // ZN.UA. –13 жовтня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/populjarni-mesendzheri-v-usomu-sviti-vse-chastishe-vikoristovujutsja-dlja-dezinformatsiji-ta-politichnoji-propahandi.html> (дата звернення: 02.05.2025)

161. В Україні з'явився чат-бот «Армія»: для чого він потрібний [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 21 червня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/v-ukrajini-zjavivsja-chat-bot-armija-dlja-choho-vin-potribnij.html> (дата звернення: 02.05.2025)

162. Індустріальні парки України в лютому: які тренди у проєктів-лідерів [Електронний ресурс] // ZN.UA. –4 березня 2024.– Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/industrialni-parki-ukrajini-v-ljutomu-jaki-trendi-u-projektiv-lideriv.html> (дата звернення: 05.05.2025)

163. НУШ: оковамілювання чи «винні вчителі»? [Електронний ресурс] // ZN.UA. –21 березня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/nush-okozamiljuvannja-chi-vinni-vchiteli.html> (дата звернення: 05.05.2025)

164. Важливо знати: які смарт-прилади можуть зменшити рахунки за світло [Електронний ресурс] // ZN.UA. –05 березня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/vazhливо-znati-jaki-smart-priladi-mozhut-zmenshiti-rakhunki-za-svitlo.html> (дата звернення: 05.05.2025)

165. Тарифна війна США і Китаю: чи переможе Трамп? [Електронний ресурс] // ZN.UA. –16 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/WORLD/tarifna-vijna-ssha-i-kitaju-chi-peremozhe-tramp.html> (дата звернення: 05.05.2025)

166. Apple вдалося уникнути найбільшої кризи з часів коронавірусу – Bloomberg [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 13 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/apple-vdalosja-uniknuti-najbilshoji-krizi-z-chasiv-koronavirusu-bloomberg.html> (дата звернення: 05.05.2025)

167. Які заходи проти США готують у ЄС на випадок провалу торговельних переговорів – дані Bloomberg [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 18 квітня 2025.– Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/jaki-zakhodi-proti-ssha-hotujut-u-jes-na-vipadok-provalu-torhovelnikh-perehovoriv-dani-bloomberg.html> (дата звернення: 05.05.2025)

168. Apple втратила понад \$300 мільярдів ринкової вартості через введення мит [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 04 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/usa/apple-vtratila-ponad-300-miljardiv-dolariv-rinkovoji-vartosti-cherez-vvedennja-mit.html> (дата звернення: 05.05.2025)

169. Apple втратила понад 300 мільярдів доларів ринкової вартості через введення мит [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 4 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/usa/apple-vtratila-ponad-300-miljardiv-dolariv-rinkovoji-vartosti-cherez-vvedennja-mit.html> (дата звернення: 05.05.2025)

170. Індонезія заборонила продажі смартфонів Google Pixel та iPhone 16 [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 2 листопада 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/indonezija-zaboronila-prodazhi-smartfoniv-google-pixel-ta-iphone-16.html> (дата звернення: 05.05.2025)

171. Статус «знятий з обліку» в додатку «Резерв»: що він означає [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 23 березня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/war/status-znjatij-z-obliku-v-dodatku-rezerv-shcho-vin-oznachaje.html> (дата звернення: 05.05.2025)

172. Літній час: чи треба переводити стрілки годинників у 2025 році [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 16 березня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/practical-tips/litnij-chas-chi-treba-perevoditi-strilki-hodinnikiv-u-2025-rotsi.html> (дата звернення: 05.05.2025)

173. Для українців створили чат-бот для скарг на зачинені укриття [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 07 січня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/dlja-ukrajintsiv-stvorili-chat-bot-dlja-skarh-na-zachineni-ukrittja.html> (дата звернення: 09.05.2025)

174. Представлена iOS 15: всі нововведення [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 8 червня 2021. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/predstavlena-ios-15-vsi-novovvedennja.html> (дата звернення: 09.05.2025)

175. Apple заявила про зростання продажів на 54% [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 29 квітня 2021. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/apple-zajavila-pro-zrostannja-prodazhiv-na-54.html> (дата звернення: 09.05.2025)

176. Acer Swift X16: новий потужний лептоп для творчих звершень [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 29 травня 2023. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/novosti-kompaniy/acer-swift-x16-novij-potuzhnij-leptop-dlja-tvorchikh-zvershen.html> (дата звернення: 09.05.2025)

177. Neuralink опублікував відео з мавпою, яка грає в відеогру силою думки [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 09 квітня 2021. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/neuralink-opublikuvav-video-z-mavroju-jaka-hraje-v-videohru-silouju-dumki.html> (дата звернення: 09.05.2025)

178. Вчені навчили штучний інтелект сприймати інформацію зі скепсисом [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 10 березня 2021. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/vcheni-navchili-shtuchnij-intelekt-spriijmati-informatsiju-zi-skepsisom.html> (дата звернення: 09.05.2025)

179. Тарифна війна США і Китаю: чи переможе Трамп [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 16 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/WORLD/tarifna-vijna-ssha-i-kitaju-chi-peremozhe-tramp.html> (дата звернення: 09.05.2025)

180. Apple представила новий MacBook Air: ноутбук став продуктивнішим і дешевшим [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 5 березня 2025. – Режим доступу:

<https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/apple-predstavila-novij-macbook-air-noutbuk-stav-produktivnishim-i-deshevshim.html> (дата звернення: 09.05.2025)

181. Більше, тонше й інтелектуальніше: деталі релізу iPhone 16 та інших новинок на івенті Apple Glowtime [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 26 вересня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/novosti-kompaniy/bilshe-tonshe-j-intelektualnishe-detali-relizu-iphone-16-ta-inshikh-novinok-na-iventi-apple-glowtime.html> (дата звернення: 09.05.2025)

182. Кіберполіція попередила українців про сплеск шахрайства з QR-кодами [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 27 лютого 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/kiberpolitsija-poperedila-ukrajintsiv-pro-splesk-shakhrajstva-z-qr-kodami-.html> (дата звернення: 09.05.2025)

183. Війна і Крим [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 08 жовтня 2022. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/internal/vijna-i-krim.html> (дата звернення: 09.05.2025)

184. Економіка РФ нарешті похитнулася [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 13 серпня 2022. — Режим доступу: https://zn.ua/ukr/foreign_economics/ekonomika-rf-nareshti-pokhitnulasja.html (дата звернення: 09.05.2025)

185. Український театр звинуватили у сексизмі та упередженому ставленні до жінки [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 26 травня 2020. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrayinskiy-teatr-zvinuvatili-u-seksizmi-ta-uperedzhenomu-stavlenni-do-zhinki-348876_.html (дата звернення: 09.05.2025)

186. Нові ігри для дорослих [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 02 листопада 2001.— Режим доступу: https://zn.ua/ukr/ART/novi_igri_dlya_doroslih.html (дата звернення: 09.05.2025)

187. Фейкові редактори, мертві душі та шахрайство: що не так із великою російською наукою [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 13 лютого 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/WORLD/fejkovi-redaktori-mertvi-dushi-ta-shakhrajstvo-shcho-ne-tak-iz-vjelikoju-rosijskoju-naukoju.html> (дата звернення: 09.05.2025)

188. Адаптація організму: як звикнути до переходу на зимовий час [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 27 жовтня 2023. – Режим доступу:

<https://zn.ua/ukr/practical-tips/adaptatsija-orhanizmu-jak-zviknuti-do-perekhodu-na-zimovij-chas.html> (дата звернення: 09.05.2025)

189. Instagram може стати новим фронтом в інформаційній війні — The Economist [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 3 січня 2020. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/instagram-mozhe-stati-novim-frontom-v-informaciyuniy-viyni-t-e-economist-334677_.html (дата звернення: 09.05.2025)

190. Планшет Black Berry зможе підтримувати Android-додатки [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 1 березня 2011. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/planshet_blackberry_zmozhe_pidtrimuvati_android_-_dodatki.html (дата звернення: 12.05.2025)

191. Dell випустила планшет з міцної серії [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 21 липня 2015. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/dell-vipustila-planshet-z-micnoyi-seriyi-179463_.html (дата звернення: 12.05.2025)

192. Розробники BlackBerry презентували новий планшет PlayBook [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 14 січня 2010. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/rozrobniki_blackberry_prezentovali_noviy_planshet_playbook_.html (дата звернення: 12.05.2025)

193. Як навчання допомагає одужувати: історії зі школи супергероїв [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 13 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/jak-navchannja-dopomahaje-oduzhuvati-istoriji-zi-shkoli-superherojiv.html> (дата звернення: 12.05.2025)

194. Оксана Сухорукова: «Протягом останніх місяців команда живе в умовах, коли нас намагаються знищити» [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 17 січня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/POLITICS/oksana-sukhorukova-protjahom-ostannikh-misjatsiv-komanda-zhive-v-umovakh-koli-nas-namahajutsja-znishchiti.html> (дата звернення: 12.05.2025)

195. Чому не спрацює реформа МСЕК і якою має бути процедура встановлення інвалідності [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 07 листопада 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/chomu-ne-spratsjuje-reforma-msek-i>

jakoju-maje-buti-protsedura-vstanovlennja-invalidnosti.html (дата звернення: 12.05.2025)

196. Цифровізація освіти: інтерактивні підручники, захист НМТ, більше гаджетів і технологій у школах [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 15 березня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/tsifrovizatsija-osviti-interaktivni-pidruchniki-zakhist-nmt-bilshe-hadzhativ-i-tekhnologij-u-shkolakh.html> (дата звернення: 12.05.2025)

197. Перша українська школа в Польщі: як навчати українських дітей за кордоном [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 17 листопада 2024. — Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/EDUCATION/persha-ukrajinska-shkola-v-polshchi-jak-navchati-ukrajinskikh-ditej-za-kordonom.html> (дата звернення: 12.05.2025)

198. Міноборони: Замість радянської "форми 100" у ЗСУ з'явиться первинна медична картка [Електронний ресурс]// ZN.UA. – 22 січня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/war/zamist-radjanskoji-formi-100-u-zsu-zjavitsja-pervinna-medichna-kartka-ukaz-minoboroni.html> (дата звернення: 12.05.2025)

199. Півненко: критичну інфраструктуру України захищають 900 вогневих груп [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 27 грудня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/war/pivnenko-kritichnu-infrastrukturu-ukrajini-zakhishchajut-900-vohnevikh-hrup-.html> (дата звернення: 12.05.2025)

200. Колишню виховательку, яка збила крилату ракету з ПЗРК, нагородили відзнакою Міноборони [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 20 листопада 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/war/kolishnju-vikhovatelku-jaka-zbila-krilatu-raketu-z-pzrk-nahorodili-vidznakou-minoboroni.html> (дата звернення: 12.05.2025)

201. Чого старше покоління може повчитися в тупих дітей [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 22 грудня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/CULTURE/choho-starshe-pokolinnja-mozhe-povchitisja-v-tupikh-ditej.html> (дата звернення: 12.05.2025)

202. В Україні починає діяти проєкт з підтримки книговидавництва та популяризації української мови — є Книга [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 15 грудня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/CULTURE/v-ukrajini-pochinaje->

dijati-projekt-z-pidtrimki-knihovidavnitstva-ta-populjarizatsiji-ukrajinskoji-movi-jekniha.html (дата звернення: 12.05.2025)

203. iPad mini і iPad 4: Apple представила дві новинки [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 23 жовтня 2012. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/ipad_mini_i_ipad_4_apple_predstavila_dvi_novinki.html (дата звернення: 15.05.2025)

204. Харківська міськрада закупила партію iPad на чверть дорожче ніж у Інтернет-магазинах [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 2 жовтня 2012.– Режим доступу: https://zn.ua/ukr/SOCIETY/harkivska_miskrada_zakupila_ipad_na_chvert_dorozhchi_n_izh_u_internet-magazinah_.html (дата звернення: 15.05.2025)

205. За три дні Apple продала рекордну кількість нових iPad [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 20 березня 2012. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/za_tri_dni_apple_proдалa_rekordnu_kilkist_novih_ipad.html (дата звернення: 15.05.2025)

206. Dell створила гібрид нетбука й планшета [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 14 січня 2011. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/dell_stvorila_gibrid_netbuka_u_plansheta.html (дата звернення: 15.05.2025)

207. У 2014 випустять перший у світі напівпрозорий планшетник [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 26 грудня 2013— Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/u-2014-vipustyat-pershiy-u-sviti-napivprozoriy-planshetnik-134667_.html (дата звернення: 15.05.2025)

208. Вченим вперше вдалося підключити мозок людини до комп'ютера без проводів [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 05 квітня 2021. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/vchenim-vpershe-vdalosja-pidkljuchiti-mozok-ljudini-do-kompjutera-bez-provodiv.html> (дата звернення: 15.05.2025)

209. Прокляття президентського крісла, або Як корупція косить корейських президентів [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 13 квітня 2018. –

Режим доступу: https://zn.ua/ukr/international/proklyattya-prezidentskogo-krisla-abo-yak-korupciya-kosit-koreyskih-prezidentiv-275119_.html (дата звернення: 15.05.2025)

210. Pioneer представила автомобільне дзеркало заднього виду на основі Android [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 13 січня 2014. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/pioneer-predstavila-avtomobilne-dzerkalo-zadnogo-vidu-na-osnovi-android-135348_.html (дата звернення: 15.05.2025)

211. Детинізація по-українськи: боротьба з вітряками? [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 22 березня 2013. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/macrolevel/detinizaciya-po-ukrayinski-borotba-z-vitryakami-_.html (дата звернення: 15.05.2025)

212. У 2012 році Apple заробила більше, ніж всі лідери ринку разом узяті [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 28 листопада 2012. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/amp/TECHNOLOGIES/u_2012_rotsi_apple_zarobila_bilshe_nizh_vsi_lideri_rinku_razom_uzyati.html (дата звернення: 15.05.2025)

213. Apple мало перемоги в суді, тепер «яблучники» вимагають заборонити у США 8 смартфонів Samsung [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 28 серпня 2012. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/apple_malo_peremogi_v_sudi,_teper_yabluchniki_vimagayut_zaboroniti_u_ssha_8_smartfoniv_samsung.html (дата звернення: 15.05.2025)

214. Стартувала офіційна прем'єра нового Volvo HS90 [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 17 червня 2014. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/novosti-kompaniy/startovala-oficiyna-prem-yera-novogo-volvo-hs90-145271_.html (дата звернення: 15.05.2025)

215. Nokia може випустити власний планшет [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 19 грудня 2012. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/nokia_mozhe_vipustiti_vlasniy_planshet.html (дата звернення: 15.05.2025)

216. Axios: як Google намагається протистояти у сфері ІІ компаніям Microsoft та OpenAI [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 2023. – 10 травня. – Режим

доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/axios-jak-google-namahajetsja-protistojati-u-sferi-ii-kompanijam-microsoft-ta-openai.html> (дата звернення: 15.05.2025)

217. Для депутатів Харківської міськради за кошти бюджету закупають більше 100 планшетників iPad 2 [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 02 серпня 2012. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/POLITICS/dlya_deputativ_harkivskoyi_miskradi_za_koshti_byudzhetu_u_zakuplyat_bilshe_100_planshetnikov_ipad_2.html (дата звернення: 15.05.2025)

218. Apple представить iPad mini в цьому місяці [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 9 жовтня 2012. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/apple_predstavit_ipad_mini_v_tsomu_misyatsi.html (дата звернення: 15.05.2025)

219. Apple програла Samsung битву в Європі [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 18 жовтня 2012. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/apple_prograla_samsung_bitvu_v_evropi.html (дата звернення: 15.05.2025)

220. Microsoft представила новий планшетник Surface [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 19 червня 2012. – Режим доступу: https://zn.ua/TECHNOLOGIES/microsoft_predstavila_novyy_planshetnik_surface.html (дата звернення: 15.05.2025)

221. OpenAI заявив про готовність придбати Chrome [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 23 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/openai-zajaviv-pro-hotovnist-pridbati-chrome.html> (дата звернення: 21.05.2025)

222. Google можуть змусити продати Chrome: до чого тут штучний інтелект [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 22 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/google-mozhut-zmusiti-prodati-chrome-do-chohotut-shtuchnij-intelekt.html> (дата звернення: 21.05.2025)

223. Samsung представила нові Galaxy S25: у чому відмінність від попереднього покоління [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 22 січня 2025. – Режим

доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/samsung-predstavila-novi-galaxy-s25-u-chomu-vidminnist-vid-poperednoho-pokolinnja.html> (дата звернення: 21.05.2025)

224. Новий інструмент пропаганди: Росія впроваджує в дані ШІ кремлівські наративи і брехню [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 06 березня 2025. — Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/WORLD/novij-instrument-propahandi-kreml-vprovadzhuje-v-dani-shi-nepravdivi-narativi.html> (дата звернення: 21.05.2025)

225. США у технологію ШІ залучили більше інвестицій, ніж інші країни разом взяті [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 23 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/ssha-u-tekhnologiju-shi-zaluchili-bilshe-investitsij-nizh-inshi-krajini-razom-vzjati.html> (дата звернення: 21.05.2025)

226. Україна збирає відео з військових дронів, на яких навчає ШІ — Reuters. [Електронний ресурс] // ZN.UA. -21 грудня 2024. Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/war/ukrajina-zbiraje-video-z-vijskovikh-droniv-na-jakikh-navchaje-shi-reuters.html> (дата звернення: 21.05.2025)

227. Чи може впровадження штучного інтелекту стати частиною судової реформи? [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 8 грудня 2024. Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/reforms/chi-mozhe-vprovadzhenja-shtuchnoho-intelektu-stati-chastinoju-sudovoji-reformi.html> (дата звернення: 21.05.2025)

228. Виклики штучного інтелекту для освіти й науки [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 15 листопада 2024.— Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/vikliki-shtuchnoho-intelektu-dlja-osviti-j-nauki.html> (дата звернення: 21.05.2025)

229. OpenAI розробляє власну соцмережу — ЗМІ [Електронний ресурс] // ZN.UA. 16 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/openai-rozrobljaje-vlasnu-sotsmerezhu-zmi.html> (дата звернення: 21.05.2025)

230. Ілон Маск не приїде до Парижа на саміт Макрона зі штучного інтелекту — причина. [Електронний ресурс] // ZN.UA. 10 лютого 2025 – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/europe/ilon-mask-ne-prijide-do-parizha-na-samit-makrona-zi-shtuchnoho-intelektu-prichina.html> (дата звернення: 21.05.2025)

231. ChatGPT підтвердив свою неабияку вправність у розпізнанні місць за фото [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 25 квітня 2025.– Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/chatgpt-pidtvdivdiv-svoju-neabijaku-vpravnist-u-rozpiznanni-mists-za-foto.html> (дата звернення: 21.05.2025)

232. Google презентував новий дудл із нагоди Дня Незалежності України. [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 24 серпня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/google-presentuvav-novij-dudl-iz-nahodi-dnja-nezalezhnosti-ukrajini.html> (дата звернення: 22.05.2025)

233. Google присвятив дудл винахіднику контактних лінз Отто Віхтерле. [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 27 жовтня 2021, – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/google-prisvjativ-dudl-vinakhidniku-kontaktних-linz-otto-vikhterle.html> (дата звернення: 22.05.2025)

234. ЄС накладе мінімальні штрафи на технологічні фірми США, аби не дратувати Трампа [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 28 березня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/europe/jes-naklade-minimalni-shtrafi-na-tekhnolohichni-firmi-ssha-abi-ne-dratuvati-trampa-ft.html> (дата звернення: 22.05.2025)

235. Корисна інформація: що потрібно знати учасникам НМТ [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 21 травня 2023. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/korisna-informatsija-shcho-potribno-znati-uchasnikam-nmt.html> (дата звернення: 22.05.2025)

236. Google можуть змусити продати Chrome: до чого тут штучний інтелект [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 22 квітня 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/google-mozhut-zmusiti-prodati-chrome-do-choho-tut-shtuchnij-intelekt.html> (дата звернення: 22.05.2025)

237. Китай хоче створити альтернативний кіберпростір [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 08 червня 2021. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/WORLD/kitaj-khoche-stvoriti-alternativnij-kiberprostir-the-guardian.html> (дата звернення: 22.05.2025)

238. США звинуватили Північну Корею в хакерській атаці NASA [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 26 липня 2024. – Режим доступу:

<https://zn.ua/ukr/usa/ssha-zvinuvatili-pivnichnu-koreju-v-khakerskij-atatsi-nasa.html>

(дата звернення: 24.05.2025)

239. Хакери отримали доступ до інформації клієнтів Microsoft cloud – ЗМІ [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 28 грудня 2020. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/khakeri-otrimali-dostup-do-informatsiji-klijentiv-microsoft-cloud-zmi.html> (дата звернення: 24.05.2025)

240. Російські хакери націлилися на Швецію під виглядом ісламістів – Bloomberg [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 14 травня 2023. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/bloomberg-rosijski-khakeri-natsililisja-na-shvetsiju-pid-vihljadom-islamistiv.html> (дата звернення: 24.05.2025)

241. Команда Ілона Маска отримала повний доступ до урядової платіжної системи США – New York Times [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 2 лютого 2025. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/usa/komanda-ilona-maski-otrimala-povnij-dostup-do-urjadovoji-platizhnoji-sistemi-ssha-new-york-times.html> (дата звернення: 24.05.2025)

242. Google звільнив 28 співробітників, які протестували проти контракту з Ізраїлем // ZN.UA. – 18 квітня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/google-zvilniv-28-spivrobotnikiv-jaki-protestovali-proti-kontraktu-z-izrajilem.html>

243. Міністерка торгівлі США попередила про загрозу з боку китайських хмарних сервісів [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 17 квітня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/usa/ministerka-torhivli-ssha-poperedila-pro-zahrozu-z-boku-kitajskikh-khmarnikh-servisiv.html> (дата звернення: 24.05.2025)

244. Програміст вирішив вкрати секрети Google для власного бізнесу та віддати їх Китаю [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 07 березня 2024. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/usa/prohramist-virishiv-vkrasti-sekreti-google-dlja-vlasnoho-biznesu-ta-viddati-jikh-kitaju.html> (дата звернення: 24.05.2025)

245. Хмарна наука [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 20 липня 2014. – Режим доступу: https://zn.ua/ur/tech/hmarna-nauka-283550_.html (дата звернення: 24.05.2025)

246. Досягнення України у сфері цифровізації науки [Електронний ресурс] // ZN.UA. –26 жовтня 2018– Режим доступу: https://zn.ua/ukr/science/dosyagnennya-ukrayini-u-sferi-cifrovizaciyi-nauki-292176_.html (дата звернення: 24.05.2025)

247. Чи є шанс відновити науковий потенціал України? [Електронний ресурс] // ZN.UA. –24 вересня 2016– Режим доступу: https://zn.ua/ukr/science/chi-ye-shans-vidnoviti-naukoviy-potencial-ukrayini-_.html (дата звернення: 24.05.2025)

248. Конкуренція у сфері ШІ зростає: китайський стартап 01.AI планує залучити \$200 млн – Reuters [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 14 грудня 2023. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/konkurentsija-u-sferi-ii-posiljujetsja-kitajskij-startap-01ai-planuje-zaluchiti-200-mln-reuters.html> (дата звернення: 24.05.2025)

249. Українські держслужбовці отримують 5 тисяч цифрових ключів безпеки від Google [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 16 січня 2024.– Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/ukrajinski-derzhsluzhbovtsi-otrimajut-5-tisjacht-sifrovikh-kljuchiv-bezpeki-vid-google.html> (дата звернення: 24.05.2025)

250. Українську інноваційну програму для військових Delta презентували у НАТО [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 27 жовтня 2022. – Режим доступу: <https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/ukrajinsku-innovatsijnu-prohramu-dlja-vijskovikh-delta-prezentuvali-u-nato.html> (дата звернення: 24.05.2025)

251. Університет у смартфоні [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 22 червня 2020. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/EDUCATION/universitet-u-smartfoni-351754_.html (дата звернення: 24.05.2025)

252. "Без використання сучасних технологій вчителі дедалі сильніше віддалятимуться від своїх учнів" [Електронний ресурс] // ZN.UA. –20 січня 2017.– Режим доступу: https://zn.ua/ukr/EDUCATION/bez-vikoristannya-suchasnih-tehnologiy-vchiteli-dedali-silnishe-viddaljatimutsya-vid-svoyih-uchniv-_.html (дата звернення: 24.05.2025)

253. Microsoft продовжить безкоштовний доступ до хмарних сервісів для України [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 29 листопада 2023. – Режим доступу:

<https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/microsoft-prodovzhit-bezkoshtovnij-dostup-dokhmarnikh-servisiv-dlja-ukrajini.html> (дата звернення: 24.05.2025)

254. Приватний космос [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 3 листопада 2019. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/business/privatniy-kosmos-328183_.html (дата звернення: 24.05.2025)

255. Microsoft представила новий Office для планшетних комп'ютерів [Електронний ресурс] // ZN.UA. – 17 липня 2012. – Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/microsoft_predstavila_noviy_office_dlya_planshetnih_kompyuteriv.html (дата звернення: 24.05.2025)

256. Річард Столлман: Хмарні сервіси вигідні всім, окрім користувачів [Електронний ресурс] // ZN.UA. 14 січня 2011-Режим доступу: https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/richard_stollman_hmarni_servisi_vigidni_vsim,_o_krim_koristuvachiv.html (дата звернення: 24.05.2025)